UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 - 2020 a unității administrativ teritoriale Nușfalău, județul Sălaj

CUPRINS

Cuvânt înainte	**3**
Introducere	**4**
Capitolul I	**5**
Analiza situaţiei existente	
I.1. Cadrul general	5
I.2. Demografie	17
I.3. Dezvoltare economică	21
I.4. Terenuri şi locuinţe	45
I.5. Infrastructură şi echiparea teritoriului	47
I.6. Servicii publice	50
I.7. Mediu	61
I.8. Aprecieri generale privind situaţia din comuna Nuşfalău	63
I.9. Analiza SWOT	64
Capitolul II	**78**
Strategia de dezvoltare	
II.1. Viziune, obiective strategice, obiective specifice	78
II.2. Priorităţi de dezvoltare, măsuri şi direcţii de acţiune	81
II.3. Estimarea impactului strategiei asupra UAT şi zonei înconjurătoare, contribuţia la o dezvoltare durabilă	97
II.4. Coerenţa cu politicile existente	98
II.5. Surse de finanţare	100
II.6. Implementarea şi monitorizarea strategiei	102
II.7. Analiza factorilor interesaţi	104
II.8. Analiza reglementărilor europene, naţionale, regionale, locale	106
II.**9**. Portofoliu de proiecte	117
Bibliografie	**144**

CUVÂNT ÎNAINTE

Strategia de dezvoltare economico - socială durabilă constituie un document necesar administraţiei publice locale din comuna Nuşfalău pentru a proiecta dezvoltarea localităţii pe termen scurt, mediu şi lung. Identificarea problemelor, constituirea unui portofoliu de soluţii posibile, aplicarea soluţiilor celor mai potrivite cu ajutorul unor proiecte constituie drumul simplificat cel mai potrivit în politica de dezvoltare locală pentru ridicarea standardului de viaţă a cetăţenilor comunităţii.

După aderarea la Uniunea Europeană România trebuie să facă eforturi deosebite pentru integrare. La nivelul Uniunii Europene este elaborată o strategie de dezvoltare globală care prevede, printre altele, reducerea diferenţelor de nivel de dezvoltare dintre regiuni şi construirea unei pieţe comune de consum. Este necesar sa învăţăm să trăim în marea familie europeană, să conştientizăm care ne sunt adevăratele nevoi şi cum să procedăm pentru a le satisface: fericire, confort, sănătate, educaţie, cultură etc.

Odată elaborată o astfel de strategie este mult mai uşor de stabilit o ordine de priorităţi şi de alocare optimă a resurselor financiare. De asemenea, pe baza strategiei se fundamentează şi se justifică cererile de finanţare pentru atragerea de resurse financiare nerambursabile din diferite fonduri speciale.

În calitate de primar al comunei Nuşfalău, doresc să mulţumesc locuitorilor comunei pentru sprijinul acordat în realizarea Strategiei de Dezvoltare Locală Durabilă 2014-2020 şi îmi exprim convingerea că ideile cuprinse în această Strategie vor contribui la dezvoltarea comunei, prin creşterea calităţii vieţii şi prosperităţii cetăţenilor săi, aducând-o la standarde europene.

Doresc ca împreună cu dumneavoastră, locuitori ai comunei Nușfalău, să transformăm comuna într-un punct de referinţă pentru alte comune prin utilizarea eficientă a tuturor resurselor locale corelată cu atragerea şi utilizarea raţională a fondurilor publice şi private, interne şi internaţionale.

Vă mulţumesc că sunteţi alături de mine şi sunt convins ca numai prin unirea forţelor vom reuşi să realizăm ceea ce ne-am propus, o comună cu valenţe europene!

Mate Radu
Primarul comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj

INTRODUCERE

Strategia de dezvoltare a comunei Nuşfalău reprezintă o imagine clară a obiectivelor strategice şi a căilor de operaţionalizare a acestora, pe care administraţia publică locală împreună cu principalii actori locali şi le-au asumat pentru orizontul de timp 2020. Strategia de dezvoltare reprezintă un document important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Nuşfalău, un document de sprijin al administraţiei publice pentru a sluji comunitatea locală.

Strategia de dezvoltare este un instrument de politică publică cu caracter programatic, ce va fi supus unui proces de ajustare în intervalul de timp acoperit. Strategia va permite focalizarea şi ajustarea continuă a eforturilor administraţiei publice locale, orientate către satisfacerea nevoilor locuitorilor, către creşterea calităţii vieţii acestora, bazate pe promovarea identităţii locale.

Pentru anul 2020 comuna Nuşfalău îşi propune să devină o comună dezvoltată, cu un mediu economic competitiv şi cu resurse umane adaptate realităţii socio-economice interne. Această evoluţie va putea deveni posibilă prin:

- valorificarea durabilă a poziţiei geo-strategice şi a resurselor naturale;
- creşterea adaptabilităţii locuitorilor la particularităţile socio-economice locale şi promovarea incluziunii sociale;
- facilitarea accesului la utilităţi, servicii de calitate în domeniile asistenţă socială, sănătate şi educaţie;
- susţinerea culturii antreprenoriale şi a inovării;
- creşterea competitivităţii şi atractivităţii economice la nivelul comunei Nuşfalău;
- implicarea transparentă şi activă a instituţiilor pentru dezvoltarea economico-socială echilibrată a comunei.

Strategia de dezvoltare a unităţii administrativ teritoriale a comunei Nuşfalău 2014-2020, reprezintă rezultatul unui proces complex de analize, dezbateri şi lucru în echipe mixte pe domenii de interes, facilitat de experţi.

Procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare a comunei Nuşfalău a fost împărţit în etape şi acţiuni pentru a asigura obţinerea rezultatelor calitative şi cantitative aşteptate.

CAPITOLUL I
ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE

I.1. CADRUL GENERAL

ISTORIC

Comuna Nuşfalău - în limba maghiară Szilágynagyfalu - este aşezată în vestul judeţului Sălaj, pe cursul superior al Barcăului - râul aparţinător bazinului hidrografic al Tisei - la o răscruce de drumuri importante, la o altitudine de 215 metri deasupra nivelului mării. Are o suprafaţă de 3670 hectare, iar numărul populaţiei - conform datelor ultimului recensământ al populaţiei din 1992 - era 3365 de locuitori, ocupând locul al treilea dintre aşezările rurale ale judeţului. Este locuit în mare parte de maghiari de religie reformată. Din anul 1968 este centrul administrativ al comunei formate din două sate: Nuşfalău şi Bilghez. Înaintea descălecării maghiarilor, pe teritoriul aşezării trăiau avari şi slavi. Prezenţa lor este dovedită prin necropolele tumulare (kurgani) din raza satului şi prin numeroase denumiri de râuri şi de aşezări: Crasna, Bistra, Cozniciu şi altele.

După descălecarea lor, maghiarii s-au aşezat şi în această regiune. În secolul al XI-lea, bazinul superior al Barcăului aparţinea teritoriului de păşunat din timpul verii al neamului (familiei) Napkor-Meszte şi Csolt-Vata. Nuşfalău este una dintre cele mai timpurii aşezări din perioada dinastiei regale Árpád. Prim atestare documentară a aşezării datează din 1213 şi apare sub denumirea de Villa Nog în Váradi Regestrum (Registrul din Oradea). Ca posesiune regală, în 1249 Béla al IV-lea o dăruieşte pentru meritele sale vornicului (judelui domnesc) Pál din neamul

Geregye. După năvălirea tătarilor din 1241 şi după distrugerea cetăţii de la Crasna, localitatea devine parte componentă a posesiunii (domeniului) format în jurul cetăţii Valcău până în mijlocul secolului al XIV-lea. În această perioadă o mare parte din acest domeniu, împreună cu cetatea Valcău şi Zăuan, ajunge în posesia lui Dancs, comite al comitatului (judeţului) Crasna. Mai târziu, în 1372 devine posesiunea janitorului (uşerului) regal Gönyüi János, apoi fiicei acestuia, Anna, care a devenit soţia lui Losonci Dénes, şi astfel localitatea intră în posesia familiei Bánffy. Aşa devine mai târziu Nuşfalău centrul uriaşei posesiuni al familiei Bánffy, care ocupă în decursul mai multor secole în spaţiul între Muntele şes (Munţii Plopişului) şi Munţii Meseş.

În decursul evului mediu Nuşfalău a deţinut de mai multe ori şi funcţia reşedinţei de comitat, unde aveau loc deseori adunările comitatului Crasna. Localitatea avea ca posesori şi familiile Széchy, Márton, Komjátszegi şi Nagyfalusi. De numele familiei Bánffy se leagă şi întemeierea, în 1413 a

mănăstirii din ordinul paulian, precum şi construirea bisericii parohiale. În jurul anului 1470 Nuşfalău primeşte dreptul de a ţine bâlci (iarmaroace), după care devine o localitate de târg (mezőváros = oraş de târg) mai însemnată, cu târguri renumite de vite cunoscute în întreaga ţară. Începând din această perioadă numărul de locuitori al aşezării creşte rapid.

După datele recensământului din anul 1553, Nuşfalău plăteşte impozit după 41 şi jumătate de porţi (gospodării). După Camăr şi Crasna devine al treilea cel mai populat centru economic şi de târg din comitat. După căderea oraşului Oradea din 1660, localitatea ajunge în periferia regiunii de sub dominaţia turcească. Dezvoltarea economică a aşezării stagnează, iar numărul populaţiei descreşte. Datorită războaielor devastatoare repetate, a năvălirii tătarilor şi a unor ciocniri de curuţi-lobonţi, datorită ciumei, precum şi a impozitelor imperiale grele, numărul de locuitori al aşezării scade foarte mult, jumătatea gospodăriilor devin nelocuite.

În primele decenii ale secolului al XVIII-lea se schimbă şi componenţa etnică a Nuşfalăului. O parte din gospodăriile rămase nelocuite sunt ocupate de către elementele etnice străine, de o populaţie românească. Perioadă mai paşnică din a doua jumătate a secolului, permite o dezvoltare mai modestă a vieţii economice din localitate.

Pe lângă creşterea animalelor, devine din ce în ce mai importantă cultura cerealelor. La plantele cultivate până atunci, se adaugă şi plante mai noi, cum ar fi porumbul şi cartoful. În această perioadă familia Bánffy ştirbeşte unele privilegii ale satului - obţinute în perioadele anterioare - cum ar fi dreptul de a ţine cârciumă şi măcelărie, dreptul de a scoate porcii la jir (la ghindă), dreptul de tăiere şi căratul copacilor.

Acest lucru face ca localitatea să cunoască un regres economic, chiar şi statutul de localitate târg era pus sub semnul întrebării. Din această cauză devin mai frecvente conflictele dintre populaţia localităţii şi familia Bánffy. Societatea ţărănească a satului era compusă din iobagi, jeleri şi mici nobili, iar această structură s-a păstrat până la revoluţia din 1848. Situaţia nu s-a schimbat mult nici după eliberarea iobagilor, doar că în locul iobagilor au apărut proprietarii mici şi mijlocii, iar în locul jelerilor apare ţărănimea fără pământ, pătura zilierilor şi slugărimea agricolă, care lucrează pe pământurile moşierilor.

În a doua jumătate al secolului al XIX-lea apar primele semne ale societăţii civile. O adevărată dezvoltare mai accentuată a economiei în Nuşfalău o aduce construirea căii ferate. Ramura de bază a economiei rămâne şi în continuare agricultura. Pe lângă cultura cerealelor şi pomicultura este prezentă o creştere din ce în ce mai intensivă a animalelor, a vitelor, oilor şi a porcilor.

Organizarea diferitelor asociaţii, lărgirea învăţământului public, schimbări în viaţa ţărănimii, în construcţii de casă, în interiorul caselor - sunt de asemenea semnele dezvoltării societăţii civile. Se intensifică schimburile de bunuri, a pieţii - satul are deja dreptul la şase târguri de ţară pe an, dar după reorganizarea administrativ-teritorială din anul 1876, Nuşfalău îşi pierde definitiv privilegiile legale de statutul de localitate de târg (mezőváros) este degradat, păstrând numai statutul de comună. Numărul populaţiei în această perioadă se apropie de două mii de locuitori.

Elementele de bază ale dezvoltării industriale în Nuşfalău au apărut în primele decenii ale secolului al XX-lea, când au fost înfiinţate unele întreprinderi: fabrica de prelucrare a lemnului, fabrica de cărămidă şi de ţiglă şi fabrica de spirt. Ulterior, în perioada cooperativizării, agricultura stagnează sau cunoaşte iar un declin accentuat. O parte însemnată a populaţiei începe să migreze din sat în oraşele industriale din apropiere. Numărul populaţiei nu scade, dar se observă o îmbătrânire accentuată a ei. Sporul natural foarte scăzut va duce într-un timp apropiat la o scădere a numărului populaţiei. În prezent Nuşfalău se confruntă cu greutăţi economice şi sociale. Situaţia economică a satului după schimbările sociale din anul 1989 a continuat să degradeze. Este caracteristic faptul că în ultimele decenii - cu excepţia construirii unor locuinţe de tip bloc - în sat nu a avut loc dezvoltări mai însemnate. În localitate nici în prezent nu există o reţea a obiectivelor comunale, lipseşte sistemul de canalizare în satul Nuşfalău, lipseşte gazul metan, iar telecomunicaţiile şi serviciile în multe privinţe sunt necorespunzătoare.

LOCALITĂŢILE COMUNEI NUŞFALĂU

Nuşfalău este aşezat în vestul judeţului Sălaj, pe cursul superior al Barcăului - râul aparţinător bazinului hidrografic al Tisei - la o răscruce de drumuri importante, la o altitudine de 215 metri deasupra nivelului mării. Are o suprafaţă de 3670 hectare, iar numărul populaţiei - conform datelor ultimului recensământ al populaţiei era 3592 de locuitori, ocupând locul al treilea dintre aşezările rurale ale judeţului. Este locuit în mare parte de maghiari de religie reformată. Din anul 1968 este centrul administrativ al comunei formate din două sate: Nuşfalău şi Bilghez.

Comuna Nuşfalău este situată pe lângă DN 1H, la 35 km de Zalău. Cel mai apropiat oraş este Şimleu Silvaniei, la 10 km.

În sat funcţionează o grădiniţă cu program normal şi două şcoli: Liceul Tehnologic nr. 1 Nuşfalău, Şcoala Gimnazială „Petri Mor" Nuşfalău şi un cămin cultural.

De asemenea, comuna dispune de următoarele dispensare medicale:

- Cabinet Medical Dr. Kasa Elisabeta-Medicina de familie;
- Cabinet Medical Medicină Dr. Familie Dr. Biro Pacsa;
- Cabinet Medical Individual Dr. Biro Pacsa Ildiko;
- Dispensar veterinar;
- Cabinet Medical Medicină Dentară Dr. Szabo Zsolt-Andras;
- Cabinet De Medicina Dentara CMI Dr. Simon Attila;
- Cabinet Medical Medicină Dentară Bella Dent Clinical.

Bilghez este un sat cu o populaţie de 450 de locuitori. Satul a fost atestat în documente pentru prima dată în anul 1259 sub denumirea de Terra Bylgoz iar cu denumirea actuală din anul 1900.

În cea mai mare parte locuitorii se ocupă cu cultivarea cerealelor, creşterea animalelor, legumicultura şi comerţ.

În sat funcţionează o şcoală primară, o grădiniţă cu program normal şi un cămin cultural. Satul dispune şi de un dispensar medical.

km faţă de municipiul Zalău, o aşezare rurală mare care avea în perioada feudală rang de târguşor, datorat în mare parte şi de prezenţa unei mănăstiri şi mai apoi de prezenţa reşedinţei nobiliare a familiei Banffy (se presupune că acest castel ar fi fost şi reşedinţa principilor transilvăneni Rakoczi Gyorgy şi Thokoly Imre). Atestările documentare ale aşezărilor comunei datează încă de la începutul secolului al XIII-lea. Astfel Nuşfalăul este menţionat în anul 1213 sub denumirea de villa Nog şi Bilghez la 1259 sub denumirea de Terra Bylgoz.

Aşezare geografică

Din punct de vedere geografic, judeţul Sălaj este o zonă de dealuri şi depresiuni situate pe cursul văilor Almaşului, Agrijului, Someşului, Crasnei şi Barcăului. Zona montană este reprezentată în partea de Sud-Vest prin două ramificaţii nordice ale munţilor Apuseni:

- culmile Meseşului cu Vârful Măgura Priei (996 m);
- culmile Plopişului cu Vârful Măgura Mare (918 m).

Depresiunile au o largă răspândire pe teritoriul judeţului şi reprezintă importante zone agricole de concentrare a aşezărilor. Comuna este situată pe lângă DN 14, la 35 km de Zalău. Cel mai apropiat oraş este Şimleu Silvaniei, la 10 km.

Comuna Nuşfalău se întinde pe o suprafaţă de 81,58 km2, este situată în depresiunea largă a Plopişului şi în zona de contact a culoarului Barcăului cu Colinele Toglaciului.

Localitatea Nuşfalău este satul reşedinţă de comună, situat la o distanţă de 35

ORGANIZARE ADMINISTRATIVĂ

Comuna Nuşfalău cuprinde în structura sa administrativă satele: Nuşfalău şi Bilghez. Satul reşedinţă de comună este Nuşfalău, care de altfel dă şi numele comunei.

Autorităţile administraţiei publice locale din comuna Nuşfalău sunt Consiliul Local Nuşfalău, aparatul propriu al acestuia denumit Primăria comunei Nuşfalău şi Primarul comunei.

Consiliul Local Nuşfalău este format din 13 consilieri, constituit în urma alegerilor locale din anul 2012, având următoarea coloratură politică: UDMR – 6 consilieri, PSD – 1 consilier, PCM – 4 consilieri, PD-L – 1 consilier, ACDR – 1 consilier.

Primăria comunei Nuşfalău numără în componenţa sa 2 demnitari, 1 funcţie publică de conducere, 11 funcţii publice de execuţie şi 11 funcţii contractuale de execuţiei având în total funcţii în instituţie 25.

PRIMARIA COMUNEI NUSFALAU

ANEXA NR. I
HCL nr. 33 din 02.07.2015

ORGANIGRAMĂ

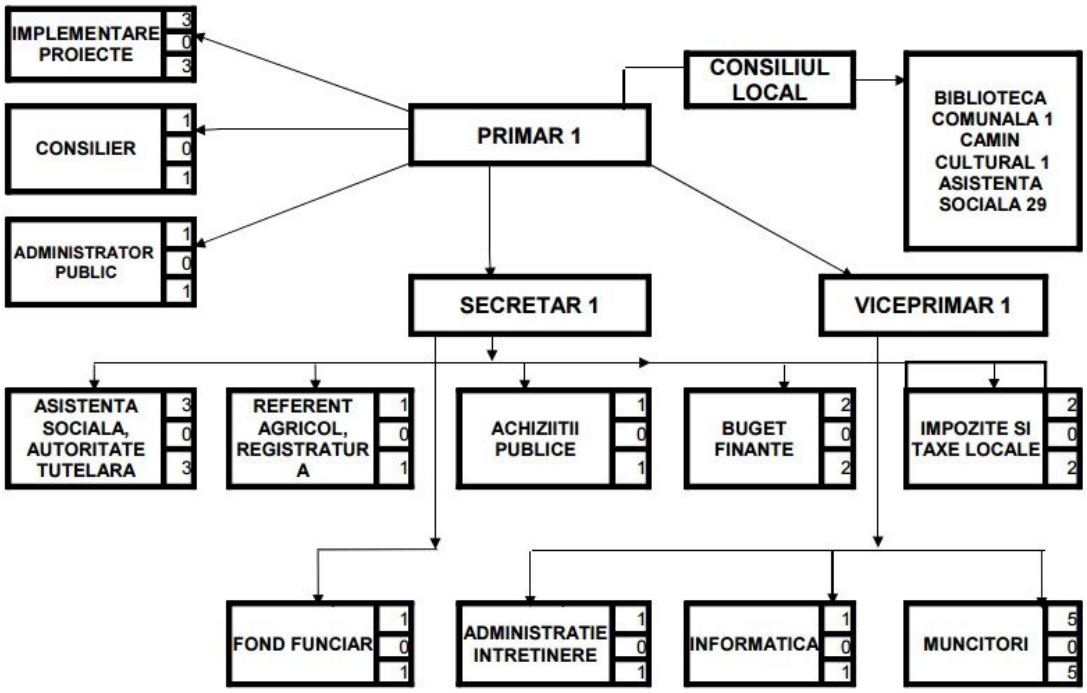

ACCESIBILITATE

Comuna este deservită de punctul C.F.R. Nuşfalău, prin linia 413 Săcuieni Bihor-Sarmasag:, în comună fiind o oprire: Gara Nuşfalău.

Punctul C.F.R. Nuşfalău este dotat cu 3 linii: una publică de încărcare-descărcare a vagoanelor cu lungimea de 800 ml, linia 2 directă de expedieri de trenuri cu lungimea de 750 ml şi linia abătută pentru primiri şi expedieri cu lungimea de 650 ml. Capacitatea de tranzit este de 40 de trenuri/24 ore. Tuneluri şi poduri C.F.R. nu sunt în comuna Nuşfalău.

Aeroportul cel mai apropiat se găseşte la Oradea.

Lăţimea drumurilor judeţene este de circa 5 metri, iar a drumurilor comunale de 4 metri.

Drumurile judeţene care străbat comuna sunt:

- Drumul judeţean DJ 191C, lungimea sa în raza comunei fiind de 3,9 km;
- Drumul judeţean DJ 110E, lungimea sa în raza comunei fiind de 3,6 km;
- Drumul judeţean DJ 191D, lungimea sa în raza comunei fiind de 3,1 km.

Drumurile comunale care deservesc zona sunt:

- DC 97 in lungime de 6 km, din care: 3 km asfaltat, 2 km pietruit, 1 km pământ;
- Drumul Bozies in lungime de 1,3 km;
- Drumul Zauanului in lungime de 2,3 km.

Drumurile agricole de pământ cu lungimile aferente din comună sunt:

- Kertfelett I (1,95 km);
- Kertfelett II (1,30 km);
- Kertfelett III (1,35 km);
- Kertfelett IV (1,35 km);
- Ketpatak (0,54 km);
- Hatar patak (1,05 km);
- Nyesett Erdo I (1,23 km);
- Nyesett Erdo II (1,05 km);
- Nyesett Erdo III (0,90 km);
- Csordaut (1,40 km);
- Egyes I (0,63 km);
- Egyes II (0,65 km);

- Egyes III (0,60 km);
- Kokut-Nagyistalo (1,30 km);
- Kokut I (0,58 km);
- Kokut II (0,56 km);
- Nagyhalom (0,90 km);
- Nemeseke (0,55 km și 0,80 km drum de asfalt);
- Csiber (1,10 km);
- Somogyiut (1,25 km);
- Halmas patak (0,78 km);
- Ujfogas I (1,20 km);
- Ujfogas II (0,75 km);
- Fileputja (1,05 km);
- Szucsek (0,68 km);
- Bulyovszki Kert (0,50 km);
- Felso Malom (0,37 km);
- Baratret I (1,65 km);
- Baratret II (0,30 km);
- Klastrom I (0,35 km);
- Klastrom II (0,38 km);
- Mal I (1,10 km);
- Mal II (0,68 km);
- Malteto (0,95 km);
- Drumul vechi al Crasnei (1,55 km);
- Hodaly (1,28 km);
- Kigyosar I (0,60 km);
- Kigyosar II (0,48 km);
- Kaczur I (1,78 km);
- Kaczur II (1,10 km);
- Kaczur III (0,70 km);
- Corhan I (0,85 km);
- Corhan II (0,30 km);
- Berek I (0,70 km);
- Berek II (0,87 km);
- Katonakretje I (0,70 km);
- Katonakretje II (0,53 km);
- Lucza (0,40 km);
- Kigyosar (0,25 km);
- Kiscsicso (1,70 km);
- Kiscsicso Alatt (0,70 km);
- Homokbanya (1,90 km);
- Tag (0,50 km);
- Bakkos (0,68 km);
- Toniut (0,90 km);
- Bikaret (0,30 km);
- Complex I (0,48 km);
- Complex II (0,49 km);
- Szeneseke (0,70 km);
- Nagyret I (0,38 km);
- Nagyret II (0,38 km);
- Nagyret III (0,38 km);
- Nagyret IV (0,38 km);
- Drum Vechi Zauan (1,05 km);
- Bincso I (0,75 km);
- Bincso II (0,40 km);
- Rozsas (0,90 km);
- Nagy Csicso (1,65 km);
- Nagy Csicso (Pivnite) (0,90 km);
- Kocze I (2,30 km);
- Kocze II (0,80 km);
- Uj Hegy (0,80 km);
- Garda (0,65 km);
- Nibucz (0,70 km);
- Drum Vagohid (0,25 km);
- Drum Zsidotemeto (0,20 km);
- Drum Marincas (1,60 km);
- Drum Ketpatak (0,70 km);
- Drum Kocze III (0,50 km);
- Drum Corhan III;
- Drum Bana (0,45 km);

Localitatea Bilghez, drumuri de pământ

- Faluut (2,15 km):
- Ganas Teto (0,78 km);
- Benedekut (1,68 km);
- Uj Ut (2,80 km);
- Csiket Ut (1,40 km);
- Cseherdo Ut (0,55 km);
- Togati Ut (1,60 km);
- Felsomezo (0,58 km);
- Nagyhegyteto (0,80 km);
- Suruerdei Ut (0,30 km);
- Jelencsi Ut (0,15 km);
- Bigecsi Ut (0,90 km);
- Csorgo Ut (0,88 km);
- Baglyos (0,45 km);
- Vadalmas (1,35 km).

Pe teritoriul comunei nu sunt drumuri turistice, trecători sau popasuri.

SUPRAFAȚĂ

Suprafaţa totală a comunei este de 5183 ha, din care:

Localităţi	Suprafaţă totală ha
Nuşfalău	4748
Bilghez	435

Teritoriul comunei Nuşfalău este alcătuit din localitatea Nuşfalău (4.748 ha) şi localitatea Bilghez (435 ha).

Suprafaţa comunei Nuşfalău de 5183 ha se împarte în:

- Păşuni: 638 ha;
- Teren arabil 2527 ha;
- Fâneţe: 399 ha;
- Vii şi pepiniere: 57 ha;
- Livezi şi pepiniere: 53 ha;
- Păduri şi alte terenuri cu vegetaţie forestieră: 1170 ha;
- Suprafaţă de păduri administrată de ROMSILVA: 443ha;
- Suprafaţă de păduri aparţinând CL: 156 ha;
- Ape curgătoare, lacuri, bălţi: 38 ha;
- Drumuri şi căi ferate: 135 ha;
- Curţi şi clădiri: 135 ha;
- Alte terenuri neproductive: 33 ha.

Din suprafaţa totală a comunei Nuşfalău terenul agricol este de 3516 ha din care:

Teren agricol	Suprafaţă ha
Păşuni	638
Teren Arabil	2527
Fâneţe	399
Vii şi pepiniere	57
Livezi şi pepiniere	53

RELIEF

Din punct de vedere geografic, judeţul Sălaj este o zonă de dealuri şi depresiuni situate pe cursul văilor Almaşului, Agrijului, Someşului, Crasnei şi Barcăului. Zona montană este reprezentată în partea de Sud-Vest prin două ramificaţii nordice ale munţilor Apuseni: culmile Meseşului cu Vârful Măgura Priei (996 m) şi Plopişului cu Vârful Măgura Mare (918 m). Depresiunile au o largă răspândire pe teritoriul judeţului şi reprezintă importante zone agricole de concentrare a aşezărilor.

Comuna Nuşfalău este situată in depresiunea largă a Plopişului şi în zona de contact a culoarului Barcăului cu Colinele Toglaciului. Au fost identificate materiale de umplutură, prafuri argiloase cenuşii negre, plastic moi, argile prăfoase, pietrişuri cu nisipuri şi argile marnoase. Relieful are un caracter deluros, cu aspect de podiş.

Din punct de vedere geografic, comuna Nuşfalău este o de zonă de depresiuni situată pe cursul văii Râului Barcău. Depresiunile au o largă răspândire pe teritoriul judeţului Sălaj dar şi implicit pe teritoriul comunei Nuşfalău, reprezentând importante zone agricole de concentrare a aşezărilor.

Relieful prezintă următoarele caracteristici:

- altitudinea zonei este la +230.00, +267.00 m faţă de nivelul mării;
- panta predominantă a zonei este de la Est la Vest;
- zona nu prezintă depresiuni, ravene şi fenomene specifice;
- în areal nu sunt zone protejate din punct de vedere a cadrului natural.

CLIMA

Sub aspect climatic, zona se înscrie in parametrii specifici Platformei Someşene, plasată în zona sud-vestică de Munţii Meseş cu vârful Măgura având 915 m altitudine şi Munţii Meseş cu vârful Măgura Priei cu 997 m înălţime. Clima este temperat-continentală moderată. Circulaţia de aer vestică este predominantă, calmul predominând în peste 60% din an. Iernile sunt relativ blânde, cu scurte perioade de temperaturi mai coborâte. Verile sunt călduroase înregistrând intercalări de perioade secetoase cu perioade de precipitaţii abundente.

După aşezarea geografică , comuna Nuşfalău se află sub directa influenţă a maselor de aer din vest, încadrându-se în sectorul cu climă continentală moderată. Circulaţia maselor de aer de înălţime, precum şi relieful, prin aspectul şi altitudinea lui, creează diferenţieri climatice, pe de o parte între vestul şi estul comunei, iar pe de altă parte, între principalele unităţi geo-morfologice. Temperaturile medii anuale sunt cuprinse între 8°C si 9°C în toată comuna. Precipitaţiile atmosferice medii anuale prezintă valori cuprinse intre 600 mm si 800 mm, valori mai mari înregistrându-se în munţii Meseş şi Plopiş, iar mai mici in Depresiunea Almaş – Agrij şi pe valea Someşului.

Reţea hidrografică

Principala caracteristică a reţelei hidrografice a Sălajului este relativa uniformitate a repartiţiei râurilor pe întregul

teritoriu, cu o foarte slabă prezenţă a reţelei lacustre naturale, dar cu apariţia din ce în ce mai des a lacurilor artificiale. Râurile Someş, Crasna, Barcău, Almaş, Agrij si Sălaj reprezintă principalele ape curgătoare din judeţ. De asemenea, pe raza judeţului se află şi Lacul de acumulare Vârşolţ de pe cursul râului Crasna.

Reţeaua hidrografică este reprezentată de Râul Barcău, care-şi „culege" apele din Munţii Plopişului, având obârşia într-o regiune carstică (ponorul Negrenilor) situată pe versantul sud vestic al acestora. Nivelul maxim înregistrat pe Barcău (la Nuşfalău) a fost în mai 1970 de 505 cm, valoare aproape de două ori mai mare decât media nivelelor maxime înregistrate pe acest râu (267 cm). Lunca Barcăului se dezvoltă începând de la Subcetate, în amonte de această localitate. Lunca este reprezentată de pe câţiva zeci de metri de o parte şi de alta a râului Barcău. Barcăul străbate satele: Preoteasa, Subcetate, sate aparţinătoare comunei Valcău de Jos, Nuşfalău după care se îndreaptă spre partea de vest a judeţului Sălaj. Prin piemontul cuaternar de eroziune în aval de Valcău, intră într-o depresiune de eroziune a Nuşfalăului, unde se observă o tendinţă permanentă de abatere spre dreapta, a cursului Barcău.

Reţeaua hidrografică:

- apa subterană nu a fost identificată pe adâncimea corespunzătoare investigaţiilor geotehnice;
- regimul de scurgere a reţelei hidrografice se face prin pantele existente ale zonei;
- zona dispune de canale şi bazine de colectare a apelor pluviale.

SOLURILE

Caracteristicile solului variază de la o zonă la alta în funcţie de numeroşi factori, cum ar fi clima şi altitudinea. În fiecare zonă climatică predomină un tip de sol. În zonele temperate, predomină cernoziomurile de culoare neagră şi cu fertilitate ridicată, solurile brune şi podzolurile legate de porţiunile forestiere. Există circa 720 de variaţii de sol, fiecare din ele având ceva caracteristic.

Tipurile genetice de soluri caracteristice comunei Nuşfalău sunt: aluviosolurile, faeoziom- rile, gleiosolurile, stagnosolurile, stagnosolurile, luvosolurile, eutricambosolu-
rile, districambosolurile, preluvosolurile, re-
gosolurile şi soloneţurile.

În spaţiile mai joase de câmpie şi în luncile râurilor, dominate de soluri slab evoluate mai ales datorită inundaţiilor care au favorizat procese de colmatare, scurgerea apei este redusă, dar infiltrarea profundă a apei până la saturare, conduce la procese de gleizare. Sunt mai puţin afectate de procese de degradare prin eroziune, datorită declivităţii reduse, în schimb utilizarea lor agricolă este defavorizată de evoluţii specifice prin salinizare. Pe rocile sedimentare care alcătuiesc dealurile, solul îngheaţă pentru perioade scurte de timp în sezonul rece. Deşi sunt mai bine structurate, textura lutoasă sau argiloasă le face impermeabile, prin saturare completă cu apă. În condiţiile respective, scurgerea apei precum şi producţia de materiale solide sunt mari. Acest proces este amplificat şi de faptul că suprafeţele de teren au diferite folosinţe agricole, precum şi de procesele gravitaţionale de pe versanţi. În condiţiile specifice bazinului Barcău, solurile din regiunile montane ale Plopişului sunt îngheţate 3-4 luni pe an, dar scurgerea apei este redusă în sezonul rece, deoarece predomină precipitaţiile solide. În schimb, această stare a solului favorizează mai mult scurgerea în perioada topirii zăpezii, moment în care infiltraţia este redusă. Solurile montane sunt slab structurate şi au o anumită grosime, favorizând scurgerea apei, mai ales în condiţiile unor roci impermeabile precum şisturile cristaline sau cele magmatice.

FLORA ŞI FAUNA

Flora este bogată în păduri de foioase (făgete şi gorunete unde predomină fagul, carpenul, gorunul, stejarul, cerul, teiul, frasinul, paltinul de munte, ulmul), plantaţii de conifere (pinul), specii de arbuşti (tulichina, socul roşu şi negru, vonicerul, alunul, cornul, sângerul, clocotişul, lemnul câinesc), specii de ierburi (vinariţa, trepădătoarea, colţişor, silnic, urzica galbenă, sânişoara, leurda, slăbănogul) şi multe specii din flora de primăvară (păştiţa, floarea paştelui, găinuşe, brebenei, vioreaua).

Fauna este diversificată în specii de mamifere (lupul, mistreţul, vulpea, căprioara, iepurele, veveriţa, viezurele), păsări (mierla, gaiţa, piţigoiul, privighetoarea, grangurele, ciocănitoarea, fazanul) şi reptile (şopârla de câmp, şarpele orb, guşterul, broasca); există o bogată faună cinegetică compusă din mistreţi, căprioare, iepuri, lupi, râşi, fazani.

Fauna apelor este reprezentată de diferite specii de peşti (păstrăvul, lipanul, mreana, cleanul, scobarul) şi păsări de apă (raţe, lişiţe).

La nivelul comunei Nuşfalău ecosistemele naturale şi seminaturale ocupă un procent semnificativ din suprafaţa totală. Acestea sunt în general ecosisteme de tip forestier şi constituie habitatul natural pentru majoritatea speciilor de păsări şi animale sălbatice care reprezintă fauna comunei.

Pe teritoriul comunei există aria naturală care este situată la limita vestică a judeţului Sălaj cu judeţul Bihor, în apropierea râului Barcău, pe teritoriul sud-vestic al satului Nuşfalău, ocupând teritoriul dintre satele Drighiu şi Cosniciu de Jos, în apropierea drumului naţional DN1H, la 12 km distanţă faţă de oraşul Şimleu Silvaniei şi 41 km de municipiul Zalău.

RESURSELE NATURALE

Fondul funciar este una dintre principalele resurse ale localităţii, aproximativ 68% din suprafaţa totală a comunei fiind destinată agriculturii. De asemenea, pe teritoriul comunei avem o suprafaţă de 1122 ha de teren forestier, care reprezintă o resursă naturală importantă pentru populaţia comunei Nuşfalău.

Esenţa cea mai des întâlnită este carpenul, iar grosimea medie este de 15 cm în diametru. Pădurile din raza comunei sunt parcelate, delimitate de linii parcelare, accesibile dar nepietruite.

Comuna Nuşfalău deţine în proprietate o suprafaţă de 443 ha de teren forestier, aflat în prezent, în administrarea ROMSILVA şi 153 aparţinând CL.

Rezervaţia naturală Pădurea Lapiş, are o suprafaţă de peste 400 de hectare, este cea mai întinsă arie naturală protejată a judeţului. Pădurea Lapiş a fost înscrisa în rândul ariilor eligibile pentru a face parte din reţeaua „NATURA 2000", în calitate de "arie de protecţie specială avifaunistică".

Este o adevărată oază verde, păstrând caracteristicile vechilor păduri care odinioară abundau pe meleagurile sălăjene (judeţul este menţionat în cronicile Evului Mediu ca „terra ultra sylvana" – ţinutul cu multe păduri). Adăposteşte peste 24 specii de păsări ocrotite prin tratate internaţionale: privighetoarea roşcată, ciocănitoarea de stejar, ciocănitoarea pestriţă mică, ghionoaia verde, ciuful de pădure, cucuveaua, striga, ciuşul, şoimul călător, şoimul rândunelelor, uliul porumbar, şorecarul comun, barza neagră, lăcarul mare, silvia de zăvoi, măcăleandru, fâsa de pădure, botgrosul, cinteza, florintele, sfrânciocul roşiatic, piţigoiul albastru, muscarul sur, muscarul gulerat. O adevărată atracţie o constituie Ţarcul Lapiş, în care vieţuiesc cerbi lopătari, căpriori, vulpi, pisici sălbatice şi mistreţi.

Teritorial, aria naturală protejată propusă este situată în raza comunei Nuşfalău, judeţul Sălaj.

În inima pădurii se află Castelul familiei Banffy şi într-un câmp trei bălţi de pescuit care se întind tot pe teritoriul rezervaţiei naturale.

În zona propusă ca arie protejată, care ocupă o suprafaţă de 430,4 ha, se găsesc următoarele tipuri naturale de pădure:

- stejăret normal de terasă, care corespunde tipului «pădure eurosiberiană de Quercus robur» (conform Anexa nr. 2, Legea 462/2001);
- amestec de stejar pendunculat cu cer şi gârniţă;
- amestec normal de gorun, gârniţă şi cer;
- şleau de deal cu gorun;
- ceret de dealuri de productivitate mijlocie.

Toată suprafaţa de 452,6 ha este încadrată prin amenajamentul silvic în grupa I, având funcţii speciale de protecţie - subgrupa 5i «păduri de ocrotire a genofondului şi ecofondului forestier - zone de pădure de ocrotire unor specii din fauna indigenă».

În pădure există numeroase specii de licheni, ciuperci, muşchi şi plante superioare.

În parcela 44 există un bloc experimental în care s-au asociat diverse specii de: stejar roşu, gorun, stejar pendunculat, larice, pin strob, pin negru, tei, alun.

Pătura erbacee este caracteristică tipurilor de pădure amintite mai sus, fiind constituită din specii ca: *Stellaria holostela, Carex silvatica, Carex pilosa, Ranunculus auricomus, Festuca gigantea, Melica uniflora, Pulmonaria officinalis, Arum maculatum, Poa pratensis.*

Pădurea Lapiş oferă condiţii optime de viaţă şi dezvoltare multor specii de animale prezentate în anexe. În cadrul ariei propuse s-a construit Ţarcul Lapiş în anul 1976 pe o parte a vechiului amplasament al ţarcului de vânătoare a contelui Bánffi, care a avut o întindere mult mai mare (tot trupul de pădure Lapiş şi actuala păşune a Halmăşdului).

Scopul înfiinţării a fost de a creşte şi înmulţi cerbul lopătar şi muflonul, specii care ulterior (când numărul lor va fi suficient de mare) să fie eliberaţi în vederea populării întregului fond de vânătoare. Primii lopătari au fost aduşi în 1977 – 1978 la Ocolul Silvic Chişineu–Criş, iar muflonii în anul 1980.

Din punct de vedere morfologic, zona aparţine Câmpiei Vestice extremitatea de NE a Depresiunii Panonice, format dintr-un fundament de şisturi cristaline, depozite sedimentare preterţiare şi o suită de depozite terţiare.

Predominante în cadrul sitului sunt solul brun şi solul brun podzolit, care s-au format sub pădurile de foioase. Substratul petrografic pe care s-au dezvoltat aceste soluri este variat, fiind format din depozite loessoide, nisipuri, argile, marne sau gresii, cu conţinut bogat în componente bazice. Mai este

prezent în zonă şi cernoziomul freatic umed, alături de cel aluvionar.

Câmpia vestică este supusă atât influenţei oceanice, cât şi celei continentale, astfel încât situl are un climat temperat continental, cu o nuanţă mai caldă şi mai umedă decât în celelalte câmpii ale ţării, cu veri umede şi ierni blânde. Temperatura medie anuală este de 10,5 ºC, precipitaţiile medii anuale ajungând la 635 mm. Cele mai frecvente vânturi sunt cele umede şi reci din NV şi vânturile din sud şi SV.

În cadrul sitului a fost stabilită prezenţa a două tipuri de habitate. Pădurea ripariană mixtă de luncă este un habitat care cuprinde păduri din specii cu lemn de esenţă tare situate în albia majoră a râurilor, expuse regulat inundaţiilor în perioada creşterii nivelului apei, sau situate în zone joase şi expuse inundaţiilor provocate de înălţarea apei freatice.

Aceste păduri se dezvoltă pe depozite aluviale recente. Solul poate fi bine drenat între inundaţii sau poate rămâne ud. Dintre speciile caracteristice acestui habitat amintim stejarul pedunculat, ulmul de luncă, ulmul de câmp, ulmul de munte, frasinul comun, frasinul de luncă, plopul negru, plopul canadian, plopul tremurător şi arinul.

Stratul arbustiv, de subarboret şi cel ierbos sunt bine dezvoltate şi formate din mălin, hamei, viţă de vie sălbatică, fluierătoare, iederă, brebenel, laptele păsării, coacăz roşu, alături de multe alte specii. Habitatul Păduri de stejar cu carpen de tip Galio-Carpinetum cuprinde pădurile de şleau, care au ca particularitate prezenţa constantă a fagului, în raport de codominanţă cu gorunul şi carpenul. Dispersate în arborete de foioase, densitatea acestora este variabilă, de la zone compacte cu diametrul de 1-10 m, până la zone în care exemplarele trăiesc izolat. Pajiştile secundare au o vegetaţie bine închegată, reprezentată de iarba vântului, păiuşul comun, păiuş mic, păiuş stepic, bărboasă, firuţă, obsigă nearistată, alături de multe altele.

Situl beneficiază de o entomofaună diversă şi bogată, întâlnindu-se cosaşul verde, lăcusta călătoare italiană, greierele de câmp, călugăriţa, alături de multe alte specii de gândaci, ploşniţe de plante, libelule şi fluturi. Dintre reptile putem întâlni năpârca, şarpele de alun, şarpele lui Esculap, şopârla de câmp, guşterul şi şarpele de casă.

Fauna de mamifere prezintă mai multe specii precum: mistreţul, căpriorul, viezurele, vulpea, pisica sălbatică, dihorul şi veveriţa. Din fauna de micromamifere se remarcă mai multe specii de şoareci, chiţcani, pârşi şi lilieci, iar dintre mamiferele carnivore de talie mică întâlnim nevăstuica şi hermelina.

RESURSE ANTROPICE

Localitatea se remarcă prin obiceiuri, tradiţii şi port popular. Astfel, costumele purtate de aceştia – specifice naţionalităţilor româneşti şi maghiare – pot fi admirate la festivităţi sau în cadrul altor activităţi cultural – artistice.

Ca obiective turistice amintim:

- Biserica reformată din Nuşfalău este un monument istoric şi de arhitectură;
- Biserica Ortodoxă, unde poate fi văzut unul dintre cele mai frumoase iconostase suflate cu aur;
- Muntele Sfintei Treimi;
- Pădurea Lapiş face parte din Natura 2000;
- Castelul Banffy cu parcul înconjurător;
- Conacul familiei Bánffy;
- Curganii;
- Stadionul Nicolae Mandel;
- Cimitirul evreiesc;
- Sala de sport.

I.2. DEMOGRAFIE

Caracteristici demografice

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populaţia comunei Nuşfalău se ridică la 3.600 de locuitori, în scădere faţă de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 3.709 locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt maghiari (69,28%). Principalele minorităţi sunt cele de rromi (16,56%) şi români (12,28%). Pentru 1,36% din populaţie, apartenenţa etnică nu este cunoscută.

Etnie	Număr
Români	442
Maghiari	2494
Romi	596
Necunoscută	49
Alte etnii	19

Componenţa etnică a comunei Nuşfalău

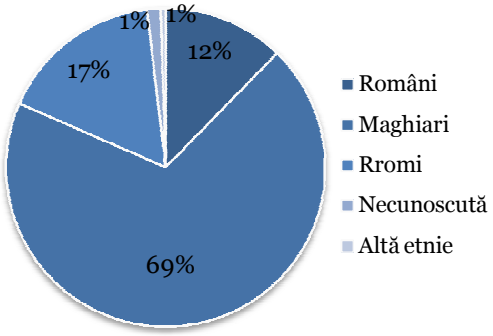

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt reformaţi (60,36%), dar există şi minorităţi de baptişti (14,25%), ortodocşi (12,14%), creştini după evanghelie (6,11%), adventişti de ziua a şaptea (2,5%) şi romano-catolici (1,92%). Pentru 1,36% din populaţie, nu este cunoscută apartenenţa confesională.

Religie	Număr
Ortodocşi	437
Romano-catolici	69
Reformaţi	2173
Baptişti	513
Adventistă de ziua a şaptea	90
Alte religii	318

Componenţa confesională a comunei Nuşfalău

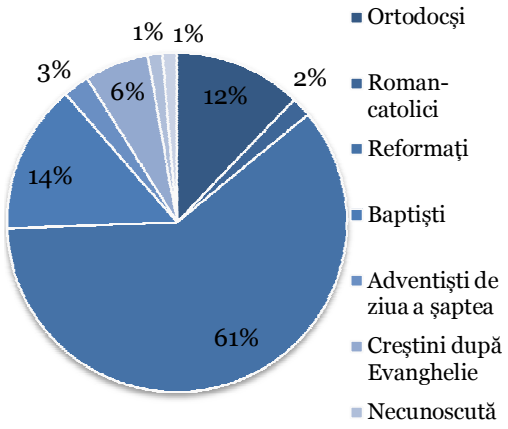

Distribuţia populaţiei pe sexe este una puţin echilibrată, peste 65% din locuitori fiind de sex feminin (2340 persoane) şi 35% de sex masculin (1260 persoane), populaţia stabilă fiind de 3600 de persoane.

În ceea ce priveşte încadrarea populaţiei în funcţie de nivelul de studii absolvite situaţia este următoarea:

- studii superioare 150 persoane, din care 130 au şi diploma de licenţă.
- studii postliceale sunt 10 persoane
- absolvenţi de studii secundare 50 persoane;
- cu studii profesionale 15 persoane
- absolvenţi de şcoală primară si ciclu de învăţământ inferior 350 persoane din populaţia stabilă de 10 ani şi peste.

Studii absolvite	Număr de persoane
Învăţământ superior	150
Învăţământ postliceal şi de maiştri	10
Învăţământ secundar	65
Învăţământ primar	350

În ceea ce priveşte densitatea populaţiei, la 1 km² în comuna Nuşfalău, revin 69 de locuitori. Astfel, comuna Nuşfalău înregistrează o densitate a populaţiei mai scăzută în comparaţie cu judeţul Sălaj unde densitatea populaţiei este de 72,9 locuitori pe km².

Piramida vârstelor demonstrează apariţia fenomenului de îmbătrânire a populaţiei la nivelul comunei Nuşfalău. Numărul persoanelor tinere este mai mic decât al persoanelor vârstnice.

Structura populaţiei pe grupe de vârstă

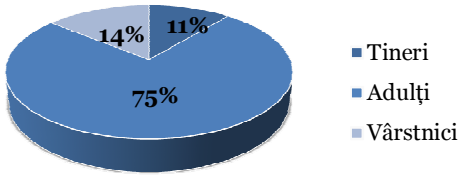

Structura populaţiei pe grupe de vârstă relevă, de asemenea, o pondere de 11% a populaţiei tinere (0-14 ani – 400 de persoane), din totalul populaţiei comunei. Acest procent este inferior celui de la nivel naţional, unde tinerii reprezintă 15,9% din totalul populaţiei.

Populaţia adultă este formată din 2700 persoane cu vârsta cuprinsă între 15 şi 64 ani, reprezentând 75% din totalul populaţiei stabile a comunei. De asemenea, persoanele cu vârsta peste 65 de ani deţin o pondere destul de mare de 14% adică 500 de persoane, acest procent fiind superior faţă de cel al tinerilor din comuna Nuşfalău.

Piramida vârstelor populaţiei stabile din comuna Nuşfalău, în anul 2011:

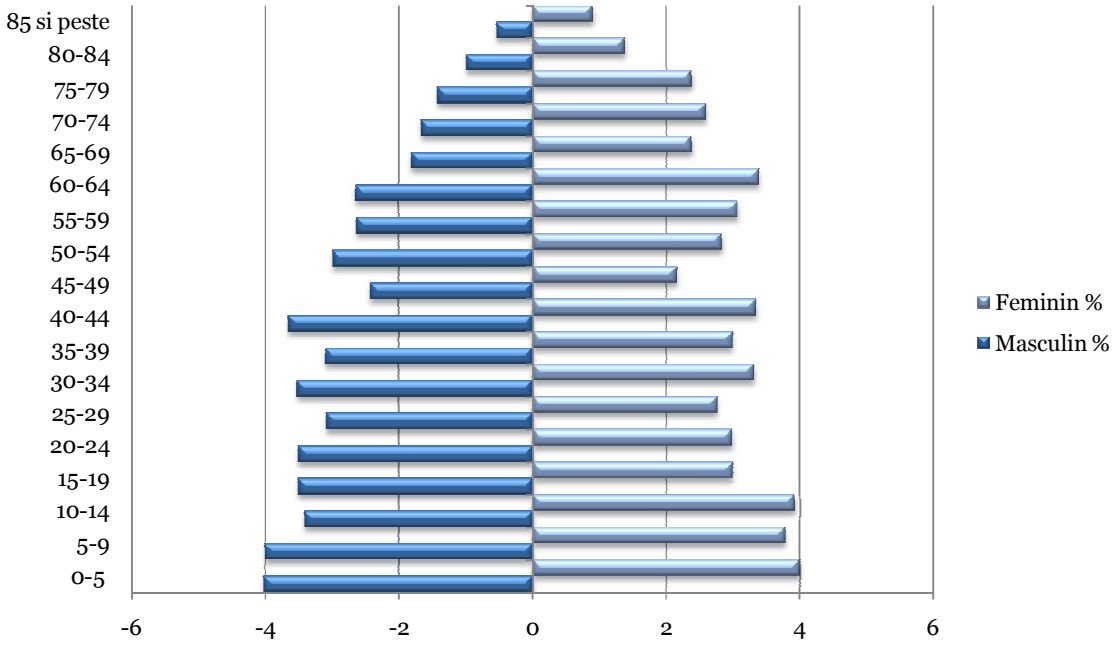

Indicatori statistici demografici

Faptul că în comuna Nuşfalău ponderea persoanelor cu vârste între 0-14 ani este aproximativ egală cu cea de peste 65 de ani conduce la concluzia că fenomenul de îmbătrânire a populaţiei e evident. Acest lucru ne arată şi anumiţi indicatori statistici demografici şi anume gradul de îmbătrânire al populaţiei.

Vis-à-vis de îmbătrânirea demografică, în comuna Nuşfalău gradul de îmbătrânire demografică este de 1,25 %, ceea ce înseamnă că la 400 persoane tinere (0-14 ani) revin 500 de persoane vârstnice (65 ani şi peste). În ceea ce priveşte gradul de dependenţă demografică (raportul dintre numărul populaţiei de 0-14 ani şi peste 65 ani, pe de o parte, şi numărul populaţiei cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani), în 2011 în comuna Nuşfalău la 1.000 de persoane adulte (15-64 ani) reveneau 333 persoane tinere şi vârstnice, ceea ce înseamnă că 1.000 de persoane aflate în vârstă de lucru susţin 333 de persoane inactive.

Rata de înlocuire a forţei de muncă este de 444,4%, ceea ce înseamnă că 1.000 de persoane care vor ieşi din câmpul muncii vor fi înlocuite de doar 444 persoane, ceea ce va duce la un deficit de forţă de muncă de 555,6% de persoane la 1.000 locuitori în comuna Nuşfalău.

Durata medie a vieţii în 2010, în judeţul Sălaj este de peste 72,3 ani cu diferenţe mai mari de 7 ani între femei (75,9 ani) şi bărbaţi (68,7 ani).

Durata medie a vieţii la nivel judeţean este în continuă creştere, de la 69,5 ani în anul 2004, ridicându-se până la 71,3 ani în anul 2007 şi 72,3 ani în 2010. La nivelul judeţului nu se semnalează diferenţe majore între durata medie a vieţii pe medii de rezidenţă: 73,3 ani în mediul urban şi 71,3 ani în mediul rural.

Durata medie a vieţii înregistrată în anul 2010 la nivel naţional (73,5 ani) a fost peste pragul regional (73,0 ani) şi judeţean analizat (72,3 ani)

Indicatori statistico demografici, 1 iulie 2010

	Gradul de îmbătrânire demografică	Rata de dependenţă demografică	Raportul de dependenţă al tinerilor	Raportul de înlocuire a forţei de muncă
România	985.7	429.2	216.2	702.7
Regiunea de Nord-Vest	910.1	419.8	219.8	713.6
Judeţul Sălaj	903.1	435.7	229.8	747.3

Comunitatea de rromi din comuna Nuşfalău

In comuna Nuşfalău, comunitatea de rromi este concentrată doar în localitatea Nuşfalău: 675 persoane, 175 gospodării rrome.

Din 675 de persoane din comuna Nuşfalău, copii sub 14 ani sunt în număr de 238 şi persoanele peste 65 ani sunt în număr de 13.

Copiii nou-născuţi în comuna Nuşfalău în anul 2013 şi 2014 sunt:

- anul 2013: 19 copii;
- anul 2014: 18 copii;

Majoritatea romilor trăiesc în grupuri compacte: cartier, colonie der romi în afara sau în interiorul localităţii, mai multe case şi apartamente învecinate locuite de rromi.

Familiile şi gospodăriile de rromi care beneficiază în prezent de următoarele forme de ajutor social sunt:

- 100 de familii: venit minim garantat;
- 57 de fimilii: alocaţii de susţinere şi indemnizaţii familiale;
- 141 de familii: ajutor pentru încălzirea locuinţei.

Procentul gospodăriilor din grupul compact de rromi, care dispun de următoarele facilităţi este:

- Electricitate: 90-100 %;
- Electricitate cu contract oficial: 70-80 %;
- Apa curentă în casa: 80-90 %;

- Canalizare: 0 %;
- Încălzire centrală: 1-10 %;
- Baie proprie: 10-20 %;
- Bucătărie în casă: 40-50 %.

Majoritatea străzilor grupurilor compacte de rromi este amenajată cu drum asfaltat sau pietruit, şanţuri pentru evacuarea apei de ploaie, iluminare stradală, servicii de salubritate.

Procentul aproximativ al rromilor care ştiu să scrie şi să citească este de 50-60 %.

Majoritatea rromilor au religia reformată, dar mai sunt persoane şi cu religie ortodoxă, romano-catolică, baptistă, penticostală.

Comunitatea minorităţilor etnice de rromi din localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj deşi prezintă similitudini cu alte comunităţi de rromi din ţară, este în multe privinţe atipică. Datorită acestui fapt se pot identifica diferenţe majore faţă de evoluţiile altor grupuri de rromi.

O importanţă deosebită în afirmarea şi adaptarea identităţii etnice în comunitatea de rromi din Nuşfalău o au instituţiile nou apărute în comunitate care au un mare impact social şi care au schimbat fundamental atât comportamentul social al indivizilor cât şi ceea ce este foarte important aspiraţiile oamenilor.

Un astfel de exemplu este Biserica Creştină Baptisă Betel pentru rromi unde se organizează regulat evenimente.

I.3. DEZVOLTARE ECONOMICA

ECONOMIA

Economia comunei este una extrem de diversificată şi într-o continuă ascensiune în comparaţie cu alte comune ale judeţului Sălaj. Aici sunt bine reprezentate toate sectoarele economice.

O adevărată dezvoltare mai accentuată a economiei în Nuşfalău o aduce construirea căii ferate. Ramura de bază a economiei rămâne şi în continuare agricultura. Pe lângă cultura cerealelor şi pomicultura este prezentă o creştere din ce în ce mai intensivă a animalelor, a vitelor, oilor şi a porcilor. Organizarea diferitelor asociaţii, lărgirea învăţământului public, schimbări în viaţa ţărănimii, în construcţii de casă, în interiorul caselor - sunt de asemenea semnele dezvoltării societăţii civile. Se intensifică schimburile de bunuri, a pieţii - satul are deja dreptul la şase târguri de ţară pe an, dar după reorganizarea administrativ-teritorială din anul 1876, Nuşfalău îşi pierde definitiv privilegiile legale de statutul de localitate de târg (mezőváros) este degradat, păstrând numai statutul de comună. Numărul populaţiei în această peroadă se apropie de două mii de locuitori.

Elementele de bază ale dezvoltării industriale în Nuşfalău au apărut în primele decenii ale secolului al XX-lea, când au fost înfiinţate unele întreprinderi: fabrica de prelucrare a lemnului, fabrica de cărămidă şi de ţiglă şi fabrica de spirt. Ulterior, în perioada cooperativizării, agricultura stagnează sau cunoaşte iar un declin accentuat. O parte însemnată a populaţiei începe să migreze din sat în oraşele industriale din apropiere. Numărul populaţiei nu scade, dar se observă o îmbătrânire accentuată a ei. Sporul natural foarte scăzut va duce într-un timp apropiat la o scădere a numărului populaţiei. În prezent Nuşfalău se confruntă cu greutăţi economice şi sociale. Situaţia economică a satului după schimbările sociale din anul 1989 a continuat să degradeze. Este caracteristic faptul că în ultimele decenii - cu excepţia construirii unor locuinţe de tip bloc - în sat nu a avut loc dezvoltări mai însemnate.

ÎNTREPRINDERI

Conform Primăriei Nuşfalău un număr de 147 agenţi economici (persoane fizice autorizate, persoane juridice şi instituţii publice) au sediul în comună.

În ceea ce priveşte distribuţia firmelor din Nuşfalău pe sate componente, cei mai mulţi agenţi economici sunt în Nuşfalău (133 firme).

Localitate	Total	din care	
		P.F.	Soc.
Nuşfalău	133	26	85
Bilghez	14	11	1
TOTAL	147	37	86

Ramurile economice dominante ale comunei sunt: agricultura, zootehnia, industria alimentară şi industria prelucrării lemnului. Tendinţele viitoare se axează, în principal, pe creşterea animalelor şi legumicultură, iar în ceea ce priveşte industria, o dezvoltare deosebită cunoaşte industria alimentară şi cea a prelucrării lemnului. O componentă

particulară a vieţii economice este infrastructura. Cea mai mare parte a zonei are drumuri de acces nou renovate. Dezvoltarea economico-socială este influenţată de o serie de factori-amplasarea în reţeaua de localităţi a judeţului, relief, existenţa, exploatarea resurselor naturale, potenţial industrial şi agricol.

Amplasarea localităţilor comunei în zona de deal şi câmpie este în relaţie directă cu creşterea animalelor, activitatea preponderentă

a locuitorilor din aceste zone. Din păcate infrastructura nedezvoltată suficient – căi de comunicaţie modernizate, reţele edilitare- limitează confortul locuirii în mediul rural, constituind uneori şi un impediment pentru dezvoltarea unor activităţi economice noi. Profilul economic al comunei este preponderent agricol (agricultură, zootehnie, pomicultură, silvicultură), practicându-se în prezent agricultura în gospodăriile individuale.

Activităţile economice ale localităţii Nuşfalău sunt acum mai complexe: s-au constituit noi unităţi comerciale şi de prestări servicii atât pentru populaţia comunei, cât şi pentru circulaţia de tranzit.

O altă activitate cu tendinţe de dezvoltare este ramura de turism şi agrement, de sfârşit de săptămână. Este necesară modernizarea căilor de acces carosabil şi acolo unde este posibil prevederea sau extinderea reţelelor edilitare.

Actuala perioadă este favorabilă iniţiativei private, apărând numeroase societăţi comerciale majoritatea cu profil comercial sau de alimentaţie publică.

În Comuna Nuşfalău s-au înfiinţat noi societăţi comerciale cu activitate de producţie pe diverse profile. Primăria şi Consiliul Local acorda o mare atenţie oricărei tendinţe de a dezvolta activităţi productive sau comerciale care angrenează forţa de muncă locală. De asemenea, turismul este una dintre ţintele pe care Consiliul Local şi Primăria doresc să le atingă. Pe teritoriul comunei activează unităţi productive care ar putea oferi oportunităţi de afaceri.

Resurse umane şi piaţa muncii

La sfârşitul lunii februarie 2013, rata şomajului înregistrată la nivelul judeţului Sălaj a fost de 6,46% la sută, mai mică cu 0,23 pp decât rata înregistrată în luna ianuarie. Astfel, la finalul lunii februarie, numărul total al şomerilor înregistraţi în evidenţele instituţiei a fost de 6780 de persoane a scăzut cu 249 faţă de luna precedentă. Dintre aceştia 2848 sunt şomeri indemnizaţi şi 3932 sunt şomeri neindemnizaţi.

Ponderea şomerilor neindemnizaţi în numărul total al şomerilor este de 58%, a şomerilor indemnizaţi este de 42%, iar ponderea femeilor în numărul total de şomeri este de 37%. Potrivit AJOFM Sălaj, referitor la structura şomajului după nivelul de instruire, şomerii cu nivel de instruire primar, gimnazial şi profesional constituie ponderea cea mai mare a persoanelor care se adresează agenţiei în vederea găsirii şi ocupării unui loc de muncă, aceasta fiind de 76,71 %. Şomerii cu nivel de instruire liceal şi post-liceal reprezintă 17,48%, iar cei cu studii universitare 5,81%. Din punct de vedere al structurii şomerilor pe grupe de vârstă, reprezentative sunt ponderile pentru grupa de vârstă cuprinsă între 40-50 de ani – 28,23%, urmată de categoria persoanelor cu vârsta de peste 50 de ani – 21,38%, categoria persoanelor cu vârsta cuprinsă între 30-40 ani – 25,25%, a tinerilor cu vârsta sub 25 de ani – 15,97% şi a persoanelor cu vârsta cuprinsă între 25 şi 30 ani – 9,17%. Cele mai multe locuri de muncă în comuna Nuşfalău le oferă firmele Hanna Instruments şi Boglar Champ.

Înfiinţată în 1978, Hanna Instruments a devenit lider mondial în producţia de aparatură analitică, dezvoltându-se continuu şi având în acest moment peste 35 de reprezentanţe comerciale pe toate continentele. Hanna Instruments este furnizor de instrumente pentru diverse aplicaţii în: industrie, laboratoare, tratarea apelor, agricultură, monitorizarea factorilor de mediu, industria alimentară, piscine, piscicultură, instalaţii de încălzire şi răcire.

SC Boglar Champ SRL a fost înfiinţată în anul 2002, având capital integral privat. De la înfiinţare, principala activitate a fost cultivarea ciupercilor champignon la ferma din comuna Nuşfalău. Suprafeţele cultivate cu ciuperci champignon sunt în continuă creştere, iar tehnologia firmei se află în perfecţionare contiună. În prezent, firma a ajuns să fie una din cele mai mari firme care cultivă ciuperci champignon din România.

Societăţi comerciale relevante din comuna Nuşfalău sunt:

Nr. Ctr.	Denumire societate	Localitate (sediu sau punct de lucru)	Profile, domenii şi arii de activitate
1.	ANCORAGE INOX SRL Str. Garii 31/A Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Construcţii metalice şi produse din metal, exclusiv maşini, utilaje şi instalaţii
2.	Str. Garii 33 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Fabricarea produselor din cauciuc şi mase plastice
3.	EURO GLIA SRL Str. Mica 37 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Producţia şi comercializarea rulourilor de gazon, iarbă şi amenajare peisagistică
4.	ISTVANCONSTRUCT SRL Str. Margareta 38 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Construcţii
5.	AUTO LUDWIG SRL Str. Garii 30 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul, întreţinerea şi repararea autovehiculelor şi a motocicletelor
6.	BENZELIM SRL Str. Garii 30 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Transporturi terestre şi transporturi prin conducte, benzinărie, comerţ alimentar şi nealimentar
7.	KIRSERV SRL Str. Oborului 55 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ cu amănuntul piese auto
8.	LAMAZ SRL Str. Petofi Sandor 48 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ cu amănunte nealimentare
9.	CHIMTRANS OVIDIU SRL Str. Garii 31 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Transporturi
10.	DAMAJOTTI TRANS SRL Str. Mica 34 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Transporturi terestre şi transporturi prin conducte
11.	HANNA INSTRUMENTS SRL Str. Hanna Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Producţia de aparatură analitică
12.	HANNA INSTRUMENTS ROMANIA SRL Hanna Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Producţia de aparatură analitică
13.	EVITA COM SRL Str. Petofi Sandor 118 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
14.	HOPE TRANS SRL Str. Baro Banffy Janos 38 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Transport
15.	THERMODUL DESIGN SRL Str. Garii 44 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Alte activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice

16.	PERZILAV SRL Str. Oborului 30 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Fabriarea de mase plastice
17.	SIMEX DESIGN SRL Str. Garii 30 B Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Fabricarea de mobilă
18.	BENE COM SRL Str. Horea 44 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ cu amănuntul
19.	PLUS MARGARETA PROD SRL Str. Mica 3 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Baruri şi alte activităţi de servire a băuturilor
20.	PROMED SRL 518/A Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Amenajare spaţii verzi
21.	FARMACIA DAMIAN SRL Str. Banffy 1 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ cu amănuntul al produselor farmaceutice
22.	ROLIDO SRL Str. Oborului 1 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ cu amănuntul de bunuri alimentare şi nealimentare
23.	BARCAUL GARDEN SRL Str. Alszeg 39 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Amenajare spaţii verzi
24.	CONSTRUCTII EDILITARE SRL Str. Petofi Sandor 28 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Construcţii
25.	ERA ORA SRL Str. Garii 23 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Bar şi fastfood
26.	PROTONOKKER SERVICE SRL Str. Garii 52 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Sală de fitness
27.	SPARTANS FITNESS HYPERLINK Str. Garii 52 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Sală de fitness
28.	DUE EMME SRL Str. Garii 31/A Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Prelucrări metale
29.	DENDE TUR 2011 SRL Str. Petofi Sandor 7 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Transport
30.	SECUI COM SRL Str. Toldi Miklos 14 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Material de construcţii
31.	ORGOVAN INSTAL SRL Str. Garii 51 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Instalaţii sanitare
32.	HENI COM SRL Str. Mare 71 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ cu amănuntul alimentare şi nealimentare

33.	TRANS DELTA GOLD SRL Str. Any Endre 15 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Transport
34.	RIPOSTA TRANS SRL Str. Garii 46/F Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Transport
35.	CRYSTAL LIN SRL Str. Petofi Sandor 101 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ cu amănuntul de produse nealimentare
36.	PROJECT AGOTECH SRL Str. Garii 32A Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Tâmplărie
37.	BARCAUL DORI SRL Str. Mare 98 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Brutărie
38.	KAMILLA SRL Str. Alseg 39 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ cu amănuntul al produselor alimentare şi nealimentare
39.	DEZMEMBRARI DEEA SRL Str. Toldi Miklos 28 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Dezmembrări auto
40.	AGROLEVIS SRL Str. Petofi 8 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ cu amănuntul de produse nealimentare
41.	GRUP ALIAS CONSTRUCT SRL Str. Margareta 7 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Construcţii
42.	EURO GAZON SRL Str. Mica 37 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Amenajare spaţii verzi
43.	VULCA TIN SRL Str. Ady Endre 1 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Vulcanizare
44.	REINKAL CONSTRUCT SRL Str. Petofi Sandor 7 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Construcţii
45.	HAJDU SECUI SRL Str. Toldi Miklos 14 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ cu amaănuntul de produse alimentare şi nealimentare
46.	LENGYEL METAL SRL Str. Mare 100 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Prelucrare metal
47.	ACTIV CHAMP SRL Str. Garii 50 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Ciupercărie
48.	REMEDIA VET CONSULT SRL Str. Oborului 57 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Medic veterinar
49.	RANDRA MILK SRL Str. Corlate 12 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Hotel

50.	LAMAZ SRL Str. Petofi Sandor 48 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Creşterea ovinelor şi a caprinelor
51.	SIMEX DESIGN SRL Str. Garii 30 B Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Fabricarea mobilei
52.	STRONG FAG HOLZ SRL Str. Oborului 50 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Transporturi rutiere de mărfuri
53.	NUŞFALĂU SERV SRL Str. Arany Janos 1 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Lucrări de construcţii
54.	ALILAVI COM SRL 914 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comert cu amanuntul alimentare si nealimentare
55.	VIOCOD UTILAJE SRL Str. Brazilia 29 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Transporturi terestre şi transporturi prin conducte
56.	KIRALY COMIMP SRL Str. Mare 284 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
57.	FIRCEA ATTILA SRL Str. Alszeg 29 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
58.	GROSSGROUP SRL Str. Oborului 60 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ cu amanuntul al articolelor de fierărie, al articolelor din sticlă şi a celor pentru vopsit, în magazine specializate
59.	BARNUTIU COM IMPEX SRL Str. Toldi Miklos 21 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Restaurante şi alte activităţi de servicii de alimentaţie
60.	TEO DARI SERV SRL Str. Margareta 43 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Interţinerea şi repararea autovehiculelor
61.	XENIA KOVEX SRL Str. Oborului 55/A Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare
62.	BELLA DENTAL CLINIC SRL Str. Oborului 60 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Activitate de asistenţă stomatologică

63.	GROSS HANDEL SRL Str. Baro Banffy Janos 42 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Comerţ al echipamentelor şi furniturilor de fierărie pentru instalaţii sanitare şi de încălzire
64.	ZONNEBELD GARDEN SRL Str. Horea 2 Jud. SALAJ, Loc. NUŞFALĂU	**Nuşfalău**	Pepinieră
65.	TERRA GREEN SRL 59 Jud. SALAJ, Loc. BILGHE		Activităţi de servicii anexe silviculturii
66.	APICOM ARDEAL SRL 109 Jud. SALAJ, Loc. BILGHEZ	**Bilghez**	Cultivarea arbuştilor fructiferi, căpşunilor, nuciferilor şi a altor pomi fructiferi
67.	ELIT GARDEN SRL 78 Jud. SALAJ, Loc. BILGHEZ	**Nuşfalău**	Amenajare spaţii verzi
68.	SC PHOENIX BAR SRL STR petofi sandor 123	**Nuşfalău**	Baruri şi alte activităţi de servire a băuturilor
69.	AUTO WASH BRUKY SRL STR. TOLDI MIKLOS 55	**Nuşfalău**	Întreţinerea şi repararea autovehiculelor

Pe lângă aceştia, în comună îşi desfăşoară activitatea numeroşi mici meseriaşi (în special tâmplari, zidari, zugravi şi mici comercianţi). De asemenea se întâlnesc cu frecvenţă exploataţii agricole:

- Kabai Imre PFA (tinichigiu);
- Farnas Istvan PFA (pompe funebre);
- Kiss Ibolya PFA (cofetărie);
- Deak Csaba PFA (instalator);
- Deak Erno PFA (dulgher);
- Matei Vasile PFA (geamgiu);
- Bodogan Laszlo PFA (tinichigiu);
- Osz Zsolt-Gyula PFA (tâmplar);
- Torkos Csaba PFA (zidar);
- Deak Imre PFA (dulgher);
- Szucs Mihaly PFA (fierar)
- Somogyi Ecaterina PFA (cofetărie);
- Sarca Dorin Dumitru PFA (zidar);
- Boros Daniel PFA (zidar);
- Forizs Laszlo PFA (tâmplar);
- Laszlo Istvan PFA (vânzător):
- Szilagyi Tibor PFA (sifonar);
- Totos Edit PFA (pompe funebre);
- Fazakas Gizella PFA (coafură);
- Versenyi Melinda PFA (coafură);
- Totos Francisc PFA (zidar);
- Somogyi Jozsef-Bela PFA (reparaţii motoare);
- Bernat Mariana PFA (vânzător);
- Szabo Erno PFA (florărie);
- Tulkos Ioan PFA (sobar);
- Szilagyi Gyongyi PFA (vânzător);
- Koteles Otto PFA (producţii agricole).

Din punctul de vedere al valorificării produselor agricole, comuna Nuşfalău dispune de o piaţă agroalimentară şi un obor de animale, iar o parte din produse sunt valorificate pe piaţa din oraşul Şimleul Silvaniei.

Cea mai mare cifră de afaceri o are firmă SC Hanna Instruments SRL, care are ca obiect de activitate producţia instrumentelor de măsurat. Alt sector cu cifra de afaceri mare este comerţul cu amănuntul.

FORŢA DE MUNCĂ

Ocupaţiile prioritare, de subzistenţă ale oamenilor sunt agricultura, prelucrarea lemnului, creşterea animalelor şi silvicultura. Se practică de asemenea morăritul, panificaţia şi se desfăşoară activităţi de prestări servicii şi comerţ. O parte din forţa de muncă este absorbită de oraşul Şimleul Silvaniei şi Zalău.

Problema esenţială legată de forţa de muncă din comuna Nuşfalău este că o parte relativ mare a populaţiei nu are nici statutul de angajat, nici măcar pe cel de şomer. Acest aspect este frecvent legat de populaţia de etnie rromă a comunei. Din totalul populaţiei comunei, persoanele cu statut de angajat sunt aproximativ în număr de 1000, în rest cea mai mare pondere având-o pensionarii.

Rata şomajului se situează aproximativ în jurul cifrei de 5%.

Ca pregătire profesională, cea mai mare pondere o au persoanele cu studii medii.

Familiile care beneficiază de asistenţă socială sunt în număr de 524, o familie fiind compusă, în medie, din 3 persoane

AGRICULTURA

Agricultura este ştiinţa, arta sau practica care se ocupă cu procesul producerii de hrană vegetală şi animală, fibre, respectiv diverse materiale utile prin cultivarea sistematică a anumitor plante şi creşterea animalelor.

Condiţiile naturale menţionate la cadrul natural al comunei oferă posibilitatea utilizării diverse a teritoriului.

Agricultura reprezintă unul dintre sectoarele economice cu cel mai ridicat potenţial de dezvoltare în comuna Nuşfalău.

Agricultura localităţii are două ramuri strâns legate una de alta, cultura plantelor şi creşterea animalelor. Prima cuprinde: culturile de câmp (cereale, plante de nutreţ şi industrial) şi culturi de legume, pomi fructiferi şi viţă-de-vie.

Depresiunea largă a Plopişului constituie un adevărat bazin de cereale, iar viţa-de-vie se dezvoltă bine în zona de contact a culoarului Barcăului cu Colinele Toglaciului şi chiar în gospodăriile cetăţenilor, condusă sub formă de boltă peste curte. În ceea ce priveşte creşterea animalelor, aceasta are două subramuri: una care grupează animalele mari (bovine, porcine, ovine, caprine şi cabaline) şi animale mici (păsări şi albine).

Pentru prestarea muncilor agricole, locuitorii dispun de peste 100 de tractoare, 10 combine pentru cereale şi alte utilaje necesare. În comuna Nuşfalău, funcţionează societăţi comerciale profilate pe munca în agricultură, dar şi persoane fizice ce practică în special cultura de cereale pe suprafeţe mai mari sau mai mici. În localitate grădinăritul este o îndeletnicire cu vechi tradiţii, care în multe familii s-a transmis din generaţie în generaţie. De primăvara până toamna, legumicultorii sunt prezenţi la executarea lucrărilor agricole şi la întreţinerea lor: plantat, repicat, stropit contra dăunătorilor, irigat, prăşit de 4-5 ori, apoi recoltat. Multe legume sunt plantate în sere sau solarii, pe suprafeţe diferite.

Repartiţia terenurilor agricole

Comuna Nuşfalău dispune de o suprafaţă de 5183 ha, din care intravilan 292 ha, iar4891 ha extravilan şi peste 1769 ha pădure, care intră tot în suprafaţa localităţii.

Cea mai mare parte a suprafeţei comunei Nuşfalău este ocupată de terenurile agricole (48,7.% din suprafaţa totală), utilizate în principal pentru cultivarea porumbului, grâului, leguminnoaselor de câmp şi plantelor de nutreţ. Judeţul Sălaj se remarcă prin potenţialul agricol, având o productivitate medie la hectar a principalelor culturi ridicată comparativ cu nivelul regional şi naţional.

Nu se practică agricultura ecologică în comuna Nuşfalău.

Pomicultura

Suprafaţa de livezi şi pepiniere din comuna Nuşfalău este de 110 ha din suprafaţa totală a comunei.

Principalele livezi sunt cele de prune, mere, pere, piersici şi nectarine, caise şi vişine, caise şi nuci.

În localitate există 3 familii de mici fermieri care au accesat fonduri de finanţare pentru stupi de albine.

TURISM

Turismul este una dintre ramurile economice ale comunei care nu este deloc neglijată.

Prezenţa izvoarelor minerale sulfuroase, sodice, bicarbonatate şi termale (+42°C) de la Boghiş a dus la apariţia unei importante staţiuni balneare „**Băile Boghiş**", indicate în tratarea afecţiunilor aparatului locomotor, afecţiunile sistemului nervos şi în afecţiuni reumatice. Staţiunea dispune şi de o importantă infrastructură turistică, completată de ofertele întreprinzătorilor privaţi şi a localnicilor. Potenţialul turistic balnear al comunei este completat de portul popular tradiţional, folclorul autentic, biserica reformată din Nuşfalău (monument istoric şi de arhitectură) construită între anii 1450-1480, castelul Banffy cu parcul înconjurător, din aceeaşi localitate, sunt câteva elemente ce contribuie la sporirea atractivităţii turistice a comunei.

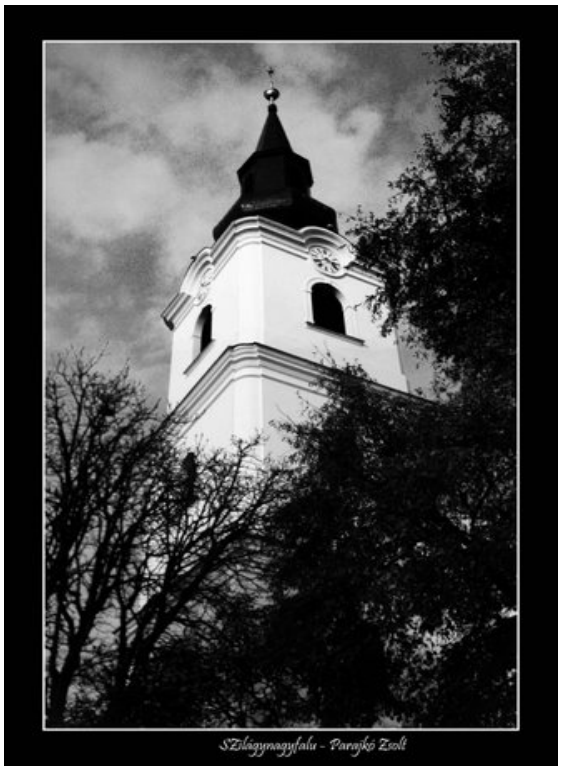

Biserica Reformată se presupune că ar fi fost construită între anii 1450-1480, dar este menţionată pentru prima oară în 1600. În anul 1783 a fost construit (sfinţit) turnul, a fost incendiată în 1859, iar în 1861 a fost renovată. Iniţial a fost biserică catolică, ulterior fiind transformată în biserică reformată.

Biserica reformată actuală era la origini o biserică parohială catolică, construită la sfârşitul secolului XV, în stil gotic, din donaţiile enoriaşilor şi cu sprijinul familiei Banffy. În secolul al XVII-lea biserica catolică devine reformată, dar stilul construcţiei rămâne neschimbat.

S-a păstrat sanctuarul gotic, cu fereastră cu grilaj din piatră, dar şi uşa sacristiei de odinioară. Pe pietrele de boltă colorate, de la intersecţia nervurilor, observăm blazoanele familiei Losonczi Bánffy, o pasăre griff, o cruce dublă încadrată în raze de soare şi un crin heraldic.

Partea de jos a nervurilor de pe curburile bolţilor a fost ciuntită. Iniţial şi nava avea bolţi cu nervuri, dar acestea au fost distruse, cel mai probabil în timpul atacului turcesc din 1600. Tavanul a fost acoperit cu casete, devenind drept. Orga, amvonul şi mobilierul sunt din

1870. Nava este despărţită de sanctuarul de odinioară printr-un arc. În 1783, turnului de lemn a fost înlocuit cu unul nou, de 43 m, ce adăposteşte două clopote.

Clopotul mai mare a fost turnat în 1859, din rămăşiţele a trei clopote mai vechi. În 1770 a fost creată intrarea sudică şi porticul ei, probabil în locul capelei secundare, a cărei pereche se mai distinge pe latura nordică. În cripta bisericii găsim osemintele familiei Losonczi Bánffy Dénes.

Castelul Bánffy a fost construit la sfârşitul secolului al XVIII-lea de către locotenent-colonelul Bánffy György, administratorul prefectului comitatului Crasna. Familia Banfy se stabileşte în Nuşfalău în secolul XV şi toţi atunci şi-au construit şi reşedinţa. Despre primul conac al lui Banffy Peter se ştie că era ca o fortăreaţă cu patru bastioane dreptunghiulare şi un şanţ de apărare cu apă, ce oferea protecţie celor din interior.

În curtea interioară era casa cu cinci camere, sub care se întindea o pivniţă cu arcade, casa servitorilor, bucătăria şi cuptorul. În locul acestui conac Banffy Albert a ridicat un castel etajat .

Nu există date cu privire la data construcţiei, dar se presupune că a fost ridicată la cumpăna dintre secolele XVIII şi XIX. În 1859 este avariată de un incendiu, dar este reparată. În 1925 este reconstruită complet căpătând forma actuală. Cu ocazia ultimei construcţii apare şi intrarea sprijinită pe arcade, iar interiorul castelului păstrează aspectul iniţial.

Castelul a fost construit pe locul conacului din sec. al XVI-lea, care s-a deteriorat. În castel a funcţionat un cămin pentru copii, dar în 1938 a fost cumpărat de la familia Bánffy de către Biserica Reformată din Nuşfalău, apoi clădirea a fost naţionalizată. Acum, castelul Bánffy se află în proprietatea Bisericii Reformate din localitate, au fost făcute renovări la acoperiş, dar starea generală a clădirii este degradată.

În secolul XVII, în locul castelului era un conac, castelul Bánffy fiind construit în 1719, aşa cum rezultă dintr-o inscripţie aflată pe o grindă a acoperişului. Împreună cu alte proprietăţi Banffy şi castelul a fost vândut de mai multe ori sau pierdut la cărţi.

Ultimul proprietar al castelului a fost moşierul Ketheli István, care a venit aici în secolul XX. Mai întâi a fost doar chiriaş, dar apoi a şi cumpărat proprietatea pe care a vândut-o în 1925 când s-a refugiat. În zilele noastre frumoasa clădire este sediul unui azil de bătrâni.

Conacul familiei Bánffy este situat în apropierea castelului. După naţionalizare a fost sediul C.A.P.-ului din localitate, iar în prezent, în acest ansamblu de clădiri funcţionează, într-o parte şcoala primară, în altă parte Căminul Cultural, Biblioteca Publică, având sediul aici şi Asociaţia Multiculturală Kéknefelejcs. Clădirea principală a fost retrocedată şi apoi vândută, acum proprietar este un evreu, care locuieşte în America, clădirea fiind degradată. Înainte de a fi vândută, a fost renovat acoperişul clădirii de primărie, proiectul stagnând din cauza transferului de proprietate . Conacul familiei Bánffy János se găseşte în apropierea castelului, fiind format din clădiri ce delimitează o curte interioară.

Clădirea principală are un pridvor cu arcade şi un portic baroc în mijloc. Sunt interesante cele două nişe cu horn de lângă intrare, în care erau plasate surse de lumină. Partea centrală a conacului o ocupă o sală mare de mese şi anexele ei aflate pe cele două laturi.

Sub clădire se întinde o pivniţă cu arcade, în care familia Bánffy îşi primea oaspeţii, organiza petreceri şi serbări. Sala de mese era direct legată de parcul din spatele clădirii, consiliul local având în proiect reamenajarea parcului. De o parte şi alta a clădirii principale sunt clădiri anexe construite în acelaşi stil, ce conţineau locuinţele administratorilor, bucătăria şi cămara. După naţionalizare clădirea a devenit sediul Cooperativei Agricole, azi într-o parte a ei funcţionează o grădiniţă.

Depozitul Conacului Bánffy a pus probleme istoricilor locali în stabilirea destinaţiei, având în vedere că este o construcţie masivă. În opinia unora, sălile mari şi pivniţa cu arcade sugerează că ar fi fost depozit, în timp ce alţii susţin că forma şi dimensiunile lui sunt potrivite unei case a servitorilor.

În zilele noastre, în clădirea frumos renovată funcţionează Căminul Cultural.

Herghelia familiei Bánffy era situată în partea dinspre drum a conacului, cel puţin asta susţin unii specialişti. Interiorul este deosebit de elegant, fiind de notorietate faptul că herghelia era o comoară de preţ a oricărei familii nobiliare.

Cu toate acestea, multitudinea coloanelor şi arcadelor dau naştere la multe presupuneri, mai ales după ce se constată că ferestrele originare erau mult mai mari decât cele actuale, ceea ce nu este tocmai specific hergheliilor.

Nu este de mirare că o parte a specialiştilor cred că această clădire a fost mai de grabă o sală de recepţie. Nu contează cine are dreptate, ceea ce contează este faptul că clădirea are un acoperiş nou, care o va proteja de intemperii.

Parcul Banffy era situat în spatele conacului; patrioţii locali şi edilii localităţii Nuşfalău au căutat în acte, au făcut schiţe şi calcule pentru a dovedi aşezarea exactă a parcului. Privind situaţia de pe teren, acest lucru nu este câtuşi de puţin evident, deoarece pe terenul respectiv funcţiona un fel de grădină de vară cu scenă, pe care se desfăşurau numeroase activităţi. Edilii localităţii au refăcut parcul Banffy în anul 2013, iar acum oferă localnicilor un mediu plăcut de relaxare.

Piaţa de târguri

Până în 1950. actualul parc era locul de desfăşurare al târgurilor, deoarece localitatea Nuşfalău avea dreptul de organizare a acestora din cele mai vechi timpuri. Cele şase târguri naţionale, care se ţineau aici în fiecare an, erau adevărate sărbători populare. Tarabele se întindeau de la cârciumă până la biserică, străzile adiacente devenind adevărate „parcări

de căruţe" şi locuri de înnoptat pentru vânzători. Familia Banffy era puternic implicată în organizarea şi desfăşurarea târgurilor, ei decideau locul fiecărei bresle, dar şi vămile ce urmau a fi plătite. În zilele noastre, fosta piaţă a devenit parc, în care s-a amenajat şi un teren de joacă pentru copii.

Curganii - Necropola medievală „La vulpişte”

La sud-vest de localitatea Nuşfalău, într-o păşune aflată lângă pădure, se zăreşte un şir de movile ciudate, care poartă denumirea de curgani. Movilele au fost create de mâna omului, fiind folosite ca loc de înhumare, de avari sau slavi.

Se spune că la sfârşitul secolului XIX, erau mai multe astfel de movile, dar s-au păstrat numai trei, cea mai mare dintre ele având diametrul de 38 m şi înălţimea de 6.5 m. Cuvântul *curgan* înseamnă în limba turcă loc de incinerare şi se crede că sub movile s-ar găsi rămăşiţe turceşti. După unii, movilele au fost ridicate cărând pământul cu căciula.

Camerele mortuare au fost făcute din lemn de stejar şi acoperite cu pământ amestecat cu pietriş, nisip şi rumeguş. Şase astfel de camere au fost explorate de istorici între 1878 şi 1890, iar trei în 1958, descoperindu-se şi câteva mici obiecte vechi. Cel mai mare curgan este încă neexplorat. Cu excepţia unei părţi din movila mare, toate celelalte sunt acoperite de vegetaţie şi greu accesibile în lipsa unui drum, dar pot fi văzute şi de pe şosea.

Bustul lui Arany János se află în parcul din apropierea Bisericii Reformate, dezvelit în anul 2006.

Populaţia şi conducerea comunei Nuşfalău este mândră că părinţii poetului

maghiar Arany Janos, considerat unul dintre cei mai mari poeţi, sunt ereditari din Nuşfalău. În amintirea poetului a fost ridicat un bust în parcul comunei de lângă Biserica Reformată, care-i poartă numele, la fel ca şi Biblioteca Comunală.

Zilele Arany János sunt organizate în luna octombrie a fiecărui an de către Parohia Reformată. Acest eveniment conform tradiţiei se desfăşoară în două zile. În prima zi are loc concursul de limba şi literatura maghiară cu teme legate de numele poetului. Aceste concursuri se desfăşoară între elevii Şcoli Gimnaziale din Nuşfalău şi elevii şcolilor din localităţile învecinate. De asemenea sunt organizate şi concursuri de desen, fiind puse la expoziţie un număr de 300-350 de desene, care sunt apreciate de un juriu experimentat.

Monumentul eroilor căzuţi în cele Două Războaie Mondiale se află în parcul din apropierea Bisericii Ortodoxe, dezvelit în anul 1991.

Piatră comemorativă închinată împlinirii a 800 de ani de la prima atestare documentară a localităţii, dezvelită în iunie 2013 se găseşte în curtea Primăriei.

Pădurea Lapiş, se întinde pe o suprafaţă de 430,40 ha, între satele Drighiu din comuna Halmăşd şi Cosniciu de Jos din comuna Ip.

Este cea mai întinsă arie protejată din judeţul Sălaj, valoroasă sub aspect faunistic şi forestier. Pădurea adăposteşte 40 de specii de păsări şi 10 specii de mamifere ocrotite prin lege. Printre speciile de păsări se regăsesc fâsa de pădure *Anthus trivialis*, ciuful de pădure *Asio Otus,* şorecarul comun, florintele, botgrosul *Coccothraustes coccothraustes,* corbul *Corvus corax,* ciocănitoarea *Dendrocopos minor,* presura galbenă *Emberiza citrinella,* muscarul gulerat *Ficedula albicollis,* cinteza *Fringilla coelebs*, privighetoarea *Luscinia megarhynchos* şi muscarul sur *Muscicapa striata.*

Speciile de animale protejate în arealul Lapiş cuprind mistreţul *Sus scrofa*, vulpea *Vulpes vulpes,* jderul de copac *Martes martes*, veveriţa *Sciurus vulgaris*, pisica sălbatică *Felis sylvestris,* hârciogul *Cricetus cricetus,* cerbul lopatar *Dama dama*, cerbul *Cervus elaphus* şi căpriorul *Capreolus capreolus.*

Fâsa de pădure

Ciuful de pădure

Şorecarul comun

Florintele

Botgrosul

Corbul

Ciocănitoarea

Presura galbenă

Muscarul gulerat

Cinteza

Privighetoarea

Muscarul sur

Un punct de atracţie al Lapişului îl reprezintă cerbii lopătari care au fost „adoptaţi” de pădurea de lângă Nuşfalău în urmă cu 34 de ani.

În cadrul ariei naturale s-a construit Ţarcul Lapiş în anul 1976, pe o parte a unui mai vechi amplasament al ţarcului de vânătoare, care a avut o întindere mult mai mare, tot trupul de pădure Lapiş şi actuala păşune a localităţii Halmăşd. Scopul înfiinţării a fost de a creşte şi înmulţi efectivele de cerb lopătar, în vederea populării întregului fond de vânătoare. Primii lopătari au fost aduşi în 1977 – 1978. Astăzi, în pădure trăiesc aproximativ 50 de exemplare de cerbi lopătari, ai căror „strămoşi” au fost aduşi din Chişineu – Criş, judeţul Arad.

Țigoiul lui Benedek

Situl se află dispus pe malul stâng al râului Barcău, în apropiere de trecerea peste calea ferată, la ieşirea din Nuşfalău spre localitatea Zăuan.

Aşezarea a fost identificată în anul 1979, în urma unor cercetări de suprafaţă, fiind urmat de un sondaj arheologic. Au fost sesizate urmele a patru locuinţe adâncite şi ale unei vetre de foc amenajate în aer liber. Cercetările din anul 2001 au avut ca scop stabilirea statigrafiei sitului şi dezvelirea unor complexe arheologice în vederea realizării unei încadrări cronologice corecte. Cercetările din 2001 au dus la descoperirea a două locuinţe (una de

suprafaţă şi una de adâncime) şi a unei construcţii anexe, toate complexele fiind databile în sec. IX. Materialul arheologic recoltat este constituit din ceramică, majoritatea vaselor fiind lucrate la roată rapidă alături de care sunt prezentate câteva fragmente ceramice provenite de la vase ceramice lucrate la roata înceată sau cu mâna.

Herghelia Bonanza deţine cinci cai dresaţi, cuminţi care nu pun în pericol integritatea corporală a nimănui, iar pentru copii un ponei prietenos. Cei care doresc pot să participe în tovărăşia bidiviilor de o plimbare prin pădure până la hotarele comunei Drighiu.

Casa muzeu Torkos Pál şi Piroska se află în localitatea Nuşfalău. Acest muzeu se află în proprietatea lui Torkos Pál şi Piroska. Casa a fosta construită în anul 1905, iare proprietarii locuiesc şi astăzi în ea. Ei au început să adune obiecte cu valoare istorică încă de tinereţe.

Scopul şi motivul pentru care a fost înfiinţat acest muzeu este de a păstra aceste obiecte pentru Nuşfalău şi zona din apropiere. Aceste obiecte amintesc despre trecutul comunei, păstrat şi apreciat în prezent.

Primele obiecte au aparţinut familiei. Cu trecerea anilor, muzeul s-a îmbogăţit cu obiecte donate de familiile din comunitate şi totodotă cu obiecte ce au aparţinut familiilor din comunităţile învecinate.

În prezent, importanta colecţie este una foarte vastă şi este formată din obiecte de uz gospodăresc, un costum de mire tradiţional, lăzi de zestre, obiecte de ceramică, ţesături tradiţionale aproximativ 150 de bucăţi precum feţe de masă, saci, peretare cu scrisuri, unelte pentru prelucrarea cânepii, un război de ţesut, echipamente pentru vinificaţie şi multe alte piese care amintesc de frumoasa lume a satului de odinioară. În Casa Muzeu există o „botă” cu

care un om din sat, numit Torkos György îi aştepta pe oaspeţi şi cu care s-a dus la târguri.

În muzeu sunt adunate şi cărţi de valoare, precum o Biblie din anul 1936 sau o altă carte cu titlul „A Katholikus Magyarorszag" din anul 1902 şi o hartă din 1931 în care sunt afişate mari personalităţi din aceea perioadă. Sunt adunate poze vechi, încă din 1904 cu diferite familii, persoane din sat, poze din perioada Războaielor Mondiale. Între obiectele adunate există vase din bucătăria familiei Banffy din anul 1920. În această casă este păstrat un drapel care era ascuns încă din perioada imperiului maghiar.

Cimitirul Evreiesc din Nuşfalău

Caracterul multiconfesional şi multietnic al judeţului Sălaj rezidă din faptul că de-a lungul istoriei pe acest teritoriu au convieţuit diferite etnii. Alături de români au trăit maghiari, evrei, slovaci, rromi, fiecare având cultura şi religia proprie. Cu unele excepţii, etniile de aici au convieţuit paşnic, destinul lor împletindu-se în mod armonios.

Una dintre minorităţile Sălajului, importantă din punct de vedere numeric până înainte de cel de-al Doilea Război Mondial, a fost comunitatea evreiască. Totul s-a transformat odată cu cedarea Ardealului de Nord şi implicit a Sălajului istoric, Ungariei Hortyste în august 1940. În acei ani, comunitatea evreilor aproape a dispărut, odată cu deportările în lagărele de exterminare nazistă. Au urmat anii comunismului, când evreii care au supravieţuit au emigrat în Europa de Vest, peste Ocean sau în nou înfiinţatul stat Israel. Însă în ultimii ani, comunitatea evreilor reuşeşte să se reîntregească.

Primul pas a fost realizarea unor lucrări de protejare şi conservare a cimitirelor evreieşti de sine stătătoare. Cele 28 de cimitire evreieşti de pe teritoriul judeţului Sălaj, sunt ca nişte cărţi deschise, fiecare piatră reprezintă o

pagină din istoria zbuciumată a unei comunităţi ce odinioară era prosperă.

Astăzi, cimitirul evreiesc din Nuşfalău este renovat şi este un simbol al istoriei. Nu sunt date exacte când s-a înfiinţat cimitirul, potrivit pietrelor funerare majoritatea oamenilor au fost ingropaţi la inceputul secolului XX.

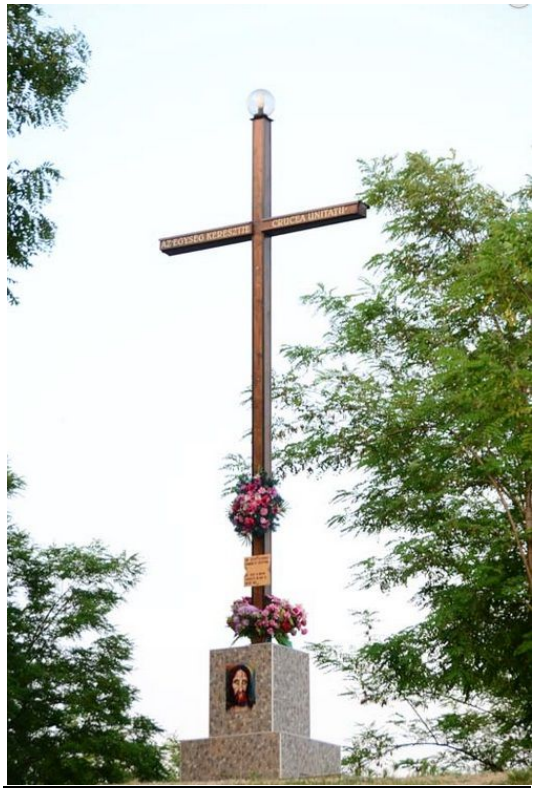

Muntele Sfintei Treimi

Muntele Sfintei Treimi se găseşte lângă Nuşfalău, în direcţia de mers spre Şimleul Silvaniei, la 1,5 km de şoseaua principală. Intersecţia este marcată cu un indicator la şosea. Acest munte este proprietatea Evei B. Madarász, care l-a moştenit de la mama ei şi l-a oferit Sfintei Treimi.

Doamna Eva primeşte mesaje publicabile de la Sfânta Treime şi de la Sfânta Fecioară în fiecare lună, începând cu octombrie 2004.

Pe muntele Sfintei Treimi se găsesc Crucea Unităţii, capelele lui Isus Îndurător şi a Sfintei Fecioare, Casa celor Două Inimi Sfinte, Calea Crucii şi Calea Rozarului. Locul este o destinaţie de pelerinaj.

Lacul Vârşolţ

Lacul Vârşolţ este cel mai mare lac din judeţul Sălaj. Acesta reprezintă sursa de alimentare cu apă potabilă pentru Zalău, Şimleu Silvaniei, Crişeni, Hereclean, Panic, Badon, Guruslau, Borla, Câmpia, Bocşa şi Sălăjeni. Barajul de o înălţime de 17 metri şi o lungime de 2160 metri, reţine în volum de 50,2 milioane de metri cubi de apă. Suprafaţa lacului are 652 hectare..

Istoria barajului de la Vârsolţ, de unde sunt alimentate astăzi aproape 80.000 de persoane, începe în perioada 1976 - 1979, în care a fost construită acumularea situată în bazinul hidrografic al râului Crasna. Acumularea a fost creată pentru atenuarea viiturilor şi apărarea împotriva înundaţiilor. Este şi un lac de pescuit în care sunt disponibile mai multe specii de peşte: crap, caras, amur, clean, biban, ştiucă.

Lacul „Balta mea”

Din anul 2014, pescarii amatori şi profesionişti au acces la condiţii optime pentru o partidă de pescuit liniştită şi reuşită:

- populări frecvente cu peşti;
- concursuri periodice atât pentru profesionişti cât şi pentru amatori şi tombole periodice cu premii;
- masă pentru curatarea peştelui dotată cu apă curentă;
- cosuri de gunoi pentru menţinerea curăţeniei;
- locuri special amenajate cu ceaun, grătar, disc pentru preparearea mâncării şi lemne pentru foc;
- foişoare dotate cu masă şi bănci;
- loc pentru instalarea unui cort sau pavilion.

Balta este populată cu ştiucă, crap, crap oglindă, caras, caras auriu, roşioară, amur, somn african, scobar, clean, peşte spatulă.

STRUCTURI DE SPRIJIN A AFACERILOR

Camera de Comerţ, Industrie şi Agricultură Sălaj

Este o organizaţie independentă, neguvernamentală şi non-profit, care sprijină înfiinţarea şi dezvoltarea afacerilor în judeţul Sălaj, punând la dispoziţia celor interesaţi o gamă largă de servicii specializate: asistenţă pentru înfiinţarea unei afaceri şi întocmirea documentaţiei necesare; informaţii referitoare la surse de finanţare a afacerilor şi la modul de accesare a acestora; întocmirea de planuri de afaceri, studii de piaţă, planuri de marketing, proiecte pentru obţinerea de finanţări nerambursabile şi rambursabile; promovarea potenţialului economic al firmelor din judeţ pe piaţa naţională şi internaţională; găsirea de parteneri de afaceri şi medierea contactelor de afaceri; informaţii referitoare la firmele din judeţ; eliberarea de certificate de origine a mărfurilor, a certificatelor de forţă majoră, vizarea facturilor şi a altor documente comerciale; eliberarea de recomandări şi certificate de bonitate; consultanţă de afaceri, financiar-contabilă, juridică; asistenţă juridică la încheierea şi derularea contractelor comerciale; organizarea de târguri şi expoziţii, misiuni economice, parteneriate de afaceri, în ţară şi în străinătate; programe de pregătire profesională, programe de instruire în domeniul afacerilor, seminarii; acces la biblioteca instituţiei; arbitraj comercial; înscrierea gajurilor în arhiva electronică de garanţii reale mobiliare.

Oficiul Registrului Comerţului Sălaj

Oficiul Registrului Comerţului este instituţia abilitată de lege să efectueze înregistrarea firmelor în judeţul Sălaj.

Pe lângă activitatea de înregistrare propriu-zisă, această instituţie oferă şi servicii de consiliere pentru înfiinţarea unei afaceri, de întocmire a actelor necesare şi reprezentare în faţa instanţelor competente să autorizeze înfiinţarea firmei, precum şi de obţinere a avizelor necesare desfăşurării activităţii.

Etapele ce trebuie parcurse pentru înfiinţarea unei afaceri sunt: rezervarea denumirii; întocmirea actului constitutiv; alcătuirea dosarului de înmatriculare; obţinerea avizelor; înmatricularea societăţii.

Agenţia Judeţeană pentru Ocuparea Forţei de Muncă Sălaj

Agenţia pentru ocuparea forţei de muncă oferă angajatorilor şi persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă următoarele servicii: măsuri pentru stimularea ocupării forţei de muncă prin creşterea şanselor de ocupare a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă; măsuri pentru stimularea angajatorilor în vederea încadrării în muncă a şomerilor şi crearea de noi locuri de muncă.

Direcţia pentru Agricultură a judeţului Sălaj

Direcţia pentru Agricultură a judeţului Sălaj este serviciu public deconcentrat, aflat în subordinea Ministerului Agriculturii şi Dezvoltării Rurale şi este condus de un director executiv.

Direcţia Generală Dezvoltare Rurală îndeplineşte funcţia de Autoritate de Management pentru Programul Naţional de Dezvoltare Rurală (PNDR) şi asigură gestionarea corespunzătoare a fondurilor comunitare, stabilind priorităţile şi măsurile concrete de acţiune.

Camera Agricolă Judeţeană Sălaj

Camera Agricolă Judeţeană Sălaj asigură consultanţă agricolă pentru lucrătorii din domeniile agriculturii şi conexe, conform legislaţiei în vigoare.

Are următoarele atribuţii:

a) elaborează planul judeţean de servicii de consultanţă agricolă, cu consultarea Agenţiei Naţionale de Consultanţă Agricolă, şi asigură aplicarea acestuia;

b) întocmeşte planul judeţean de formare profesională, pe baza solicitărilor şi a prognozelor, cu consultarea Agenţiei Naţionale de Consultanţă Agricolă;

c) furnizează formare profesională de specialitate, în colaborare cu instituţiile specializate, publice sau private;

d) asigură informare şi consultanţă agricolă pentru lucrătorii din domeniile agriculturii şi conexe;

e) sprijină organizarea şi consolidarea formelor asociative şi a filierelor pe produs;

f) asigură asistenţă tehnică de specialitate tuturor persoanelor care desfăşoară activităţi în domeniile agricole şi conexe în aplicarea tehnologiilor agricole moderne şi a metodelor noi de conducere a fermelor;

g) susţine şi asigură activitatea de inovare în domeniul asistenţei tehnice acordate agricultorilor şi identifică noi surse de finanţare;

h) asigură asistenţă tehnică la întocmirea documentaţiei privind accesarea fondurilor europene, acordarea de sprijin financiar din fonduri naţionale sau europene;

i) organizează seminare, simpozioane, târguri, expoziţii şi manifestări ştiinţifice de profil;

j) se implică în promovarea produselor şi serviciilor din domeniile agriculturii şi conexe, inclusiv a produselor locale şi a celor ecologice;

k) colaborează cu instituţiile din domeniul cercetării agricole în scopul creşterii competitivităţii agriculturii şi cercetării aplicative;

l) implementează standardele minime de calitate şi standardele minime de cost pentru serviciile publice descentralizate;

m) contribuie la elaborarea actelor normative sectoriale, a strategiilor şi planurilor specifice domeniilor de competenţă, cu consultarea Agenţiei Naţionale de Consultanţă Agricolă ;

n) îndeplineşte alte atribuţii suplimentare stabilite şi aprobate prin hotărâre a nconsiliului judeţean.

Camera de Comerţ şi Industrie Sălaj

Camera de Comerţ şi Industrie Sălaj este o organizaţie neguvernamentală, cu caracter autonom, care susţine interesele comunităţii de afaceri şi, în special pe cele ale membrilor săi, în dialogul cu instituţiile statului şi organismele internaţionale. C.C.I. Sălaj acţionează pentru crearea unui mediu de afaceri stabil, coerent şi propice dezvoltării sectorului privat, unei economii de piaţă reale, durabile şi deschise spre exterior. C.C.I. Sălaj este aproape de mediul de afaceri şi prin oferta sa de servicii care include misiuni economice, programe de perfecţionare profesională, organizarea de seminarii şi dezbateri, baze de date de informaţii şi oportunităţi de afaceri care pot contribui la dezvoltarea afacerilor.

De asemenea, in contextul procesului de integrare a României în structurile europene, C.C.I. Sălaj a demarat o campanie de pregătire a mediului de afaceri în vederea adoptării normelor comunitare de către agenţii economici. Pentru orice companie, străina sau română, colaborarea cu C.C.I. Sălaj este cu siguranţă benefică atât pentru dezvoltarea afacerii, pe plan naţional şi pe pieţele externe, cât şi pentru dezvoltarea competenţelor personalului sau pentru pregătirea în vederea aderării la UE.

APIA Sălaj

Începând cu 1 ianuarie 2007, APIA derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanţate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură (FEGA).

Subvenţiile se acordă sub formă de plăţi directe la hectar gestionate de Sistemul Integrat de Administrare şi Control (IACS) şi în cadrul măsurilor de piaţă pentru implementarea mecanismelor comerciale conform Politicii Agricole Comune (PAC). Astfel, Agenţia de Plăţi şi Intervenţie pentru Agricultură administrează sistemul de certificate de export-import şi garanţii pentru importul şi exportul produselor agricole, elaborează şi implementează procedurile privind aplicarea sistemului de intervenţie pentru produsele agricole.

OJFIR Sălaj

Este Oficiul Judeţean pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale a fost înfiinţată prin Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 41 din 18 iunie 2014, prin reorganizarea Agenţiei de Plăţi pentru Dezvoltare Rurală şi Pescuit (APDRP). Reprezintă o structură organizatorică la nivel judeţean a APDRP şi asigură implementarea tehnică şi financiară a Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR). De asemenea, asistă beneficiarii pentru realizarea şi depunerea de proiecte sau cereri de plată după semnarea contractului de finanţare.

I.4. TERENURI ŞI LOCUINȚE

Suprafaţa totală a comunei este de 5183 ha, din care intravilan 292 ha şi extravilan 4891 ha. Terenul arabil este de 2527 ha în interiorul comunei.

CATEGORII	Suprafaţă (ha)
Suprafaţă agricolă	3036
Teren arabil	2527
Păşuni	638
Fânețe	399
Vii şi pepiniere viticole	57
Livezi şi pepiniere	53
Păduri şi alte terenuri cu vegetaţie forestieră	1170
Ape curgătoare, lacuri, bălți	38
Drumuri şi căi ferate	135
Curți şi clădiri	135
Terenuri neproductive	33

În comuna Nuşfalău există, în prezent, 1430 locuinţe şi 1409 gospodării. Numărul mediu de persoane ce revin unei locuinţe, în comuna Nuşfalău, este de 3 persoane/locuinţă.

Gospodării	Suprafaţă totală (ha)
Locuințe existente	1430
Număr clădiri	1260

În ceea ce priveşte construcţiile noi în comuna Nuşfalău, un indicator este numărul de autorizaţii emise anual. Conform datelor furnizate de Primăria Nuşfalău, se emit între 30 şi 40 autorizaţii pe an.

Costurile locuinţelor diferă de la o localitate componentă a comunei la alta, precum şi în cadrul aceleiaşi localităţi, în funcţie de dotări şi de zona în care sunt situate.

Sistemul de alimentare cu apă potabilă Nuşfalău cuprinde în acest moment un număr de 850 gospodării racordate, reprezentând aproximativ 60 % din totalul gospodăriilor din comună. Comuna Nuşfalău doreşte ca până la sfârşitul anului, procentul gospodăriilor conectate să depăşească 90%.

Sistemul de alimentare cu apă este în administrarea Companiei de Apă Someş, iar canalizarea în comună este în curs de realizare.

Tipul de proprietate cel mai frecvent întâlnit cu privire la locuinţele din comună este proprietatea privată.

Comunitatea este deservită de Centrul Zonal de Poliţie Nuşfalău, unde cetăţenii pot apela în caz de nevoie.

În comuna Nuşfalău, îşi desfăşoară activitatea Pichetul de Pompieri Nuşfalău, care asigură forţa de intervenţie în cazul unor evenimente periculoase.

CONDIŢII DE LOCUIRE

◎ Reţea comercială

Locuitorii comunei se pot aproviziona din magazinele comunei atât produse alimentare cât şi nealimentare, dar îşi pot face cumpărăturile şi din pieţe, galerii comerciale şi supermarketuri din oraşul Zalău - Kaufland, Carrefour, Penny Market şi Lidl sau din oraşul Şimleul Silvaniei.

◎ Reţea bancară

Pentru servicii bancare locuitorii comunei apelează la sucursala CEC din comuna Nuşfalău şi la cele din oraşul Zalău sau Şimleul Silvaniei: Volksbank, UniCredit – Ţiriac România, Libra Bank, OTP Bank, Reiffeisen Bank, ING Bank , HVB Bank Romania, CEC, Banca Comerciala Carpatica, BCR, Banca Românească, Alpha Bank, Bancpost, Banca Transilvania, BRD, RBS.

◎ Telecomunicaţii şi servicii poştale

Companii private asigură accesul populaţiei din comuna Nuşfalău servicii de telefonie fixă şi mobilă, internet şi cablu TV. De asemenea, Poşta Română oferă servicii de corespondenţă şi coletărie prin intermediul oficiului poştal din comună.

◎ Spaţii de joacă pentru copii

În localitatea Nuşfalău sunt 3 spaţii de joacă amenajate pentru copii.

◎ Mijloace de transport în comun

Comuna este deservită de punctul C.F.R. Nuşfalău, prin linia 413 Săcuieni Bihor-Sărmăşag:, în comună fiind 1 oprire în Gara Nuşfalău.

Legătura cu Zalău este asigurată prin cele 6 curse zilnice de autobuz, iar cea cu Şimleul Silvaniei prin 15 curse zilnice de autobuz şi Nuşfalău - Şimleul Silvaniei 13 curse.

Gradul de racordare la utilităţi

În comuna Nuşfalău un procent de 90.9% din totalul locuinţelor dispun de bucătărie în locuinţă în timp ce locuinţele care dispun de baie interioară este de 75% adică 1075 locuinţe.

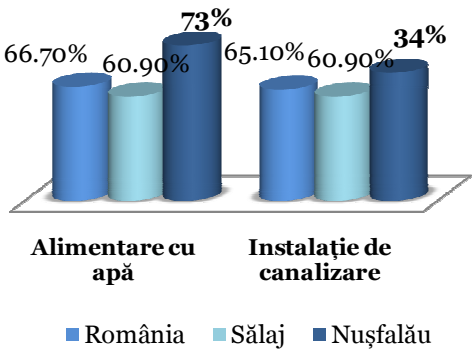

Instalaţia electrică se regăseşte la 90.9% (1300 locuinţe) din locuinţe iar încălzirea centrală la 52% (750 locuinţe).

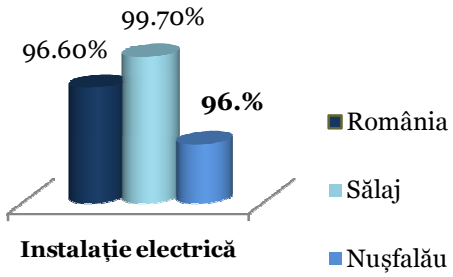

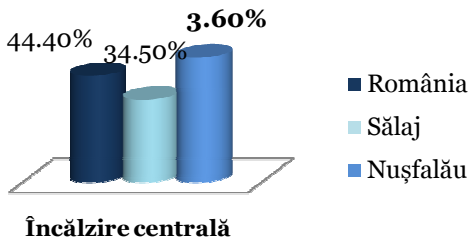

I.5. INFRASTRUCTURA ŞI ECHIPAREA TERITORIULUI

Desfăşurarea circulaţiei rutiere

În zona prevăzută pentru unităţi industriale şi de depozitare nu există drumuri amenajate. Zona este mărginită în partea de sud-est de un drum de exploatare de pământ existent. În interiorul zonei nu există drumuri de circulaţie. Accesul la această zonă se poate realiza de pe drumul de incintă proiectat în PUZ Amenajare Incintă, respectiv Strada nr. 5, prin extinderea acestuia până la zona studiată şi în interiorul acesteia. În Zona de extindere a intravilanului propus, sau zona destinată locuinţelor de serviciu, accesul se poate realiza de pe drumul comunal DC 87 Nuşfalău-Plopiş. În interiorul acestei zone nu există drumuri de circulaţie.

Capacităţi de transport, greutăţi în fluenţa circulaţiei, incomodări între tipurile de circulaţie, necesităţi de modernizare a traseelor existente şi de realizare a unor artere noi. Momentan accesul în zona studiată nu este necesar, neexistând drumuri amenajate.

Este necesar a se amenaja drumuri de incintă prin crearea unor străzi noi şi extinderea celor existente. Pentru zona de locuinţe se propune realizarea unui acces prin legare la drumul comunal DC 87 Nuşfalău – Plopiş (drum pietruit, în curs de modernizare) iar în interiorul zonei se va realiza o arteră centrală de unde se va face accesul la fiecare construcţie propusă. În interiorul zonei studiate în PUZ se vor realiza artere noi ce vor suporta traficul generat de activităţile din zonă.

Alimentarea cu apă - reţea de apă

Alimentarea cu apă a zonei, pentru consum menajer şi pentru procesul tehnologic se realizează în prezent din valea Drighiului printr-o captare de mal, apa ce este depozitată în cele două lacuri de acumulare existente, de unde printr-o staţie de tratare este distribuită spre consumatori. Pentru consumul uman se foloseşte apa îmbuteliată.

Localitatea Bilghez nu dispune de reţele de apă. Se va asigura în sistem local necesarul de apă prin realizarea unui foraj de adâncime.

Canalizarea

Zona de extindere a comunei Nuşfalău nu dispune de reţele pentru colectarea apelor uzate menajere. Localitatea Nuşfalău va fi racordată la reţeaua de canalizare, prin extinderea acesteia până la această zonă nou propusă. Apele uzate menajere şi tehnologice vor fi deversate în staţia de epurare existentă în zonă. Bilghez va dispune de bazine etanşe vidanjabile pentru fiecare construcţie în parte, până la realizarea în sistem centralizat a acestora.

Alimentarea cu gaz metan

Pe terenul comunei Nuşfalău nu există reţele de alimentare cu gaze naturale.

Alimentarea cu energie termică

În comuna Nuşfalău nu există reţele de energie termică, pentru asigurarea apei calde menajere şi încălzire.

Reţele de telecomunicaţie

La nivelul comunei Nuşfalău există reţele de telefonie fixă. De asemenea, semnalul de telefonie mobilă este foarte bun pentru principalele reţele care activează pe teritoriul judeţului.

Alimentarea cu energie electrică

În zonele ce mărginesc localitatea Nuşfalău dar şi în interiorul comunei Nuşfalău se găsesc trasee de reţele electrice de 220 V, de unde se pot racorda viitoarele construcţii.

INFRASTRUCTURA RUTIERĂ

Comuna este deservită de punctul C.F.R. Nuşfalău, prin linia 413 Săcuieni Bihor-Sărmăşag:, în comună fiind 1 oprire: Gara Nuşfalău.

Punctul C.F.R. Nuşfalău este dotat cu 3 linii: una publică de încărcare-descărcare a vagoanelor cu lungimea de 800 ml, linia 2 directă de expedieri de trenuri cu lungimea de 750 ml şi linia abătută pentru primiri şi expedieri cu lungimea de 650 ml. Capacitatea de tranzit este de 40 de trenuri/24 ore. Tuneluri şi poduri C.F.R. nu sunt în comuna Nuşfalău.

Drumurile judeţene care străbat comuna sunt:

- Drumul judeţean DJ 191C, lungimea sa în raza comunei fiind de 3,9 km;
- Drumul judeţean DJ 110E, lungimea sa în raza comunei fiind de 3,6 km;
- Drumul judeţean DJ 191D, lungimea sa în raza comunei fiind de 3,1 km.

Drumurile comunale din zonă sunt:

- DC 97 in lungime de 6 km, din care: 3 km asfaltat, 2 km pietruit, 1 km pământ;
- Drumul Bozies in lungime de 1,3 km;
- Drumul Zauanului in lungime de 2,3 km.

Lăţimea drumurilor judeţene, partea carosabilă, este de circa 5 metri, iar a drumurilor comunale de până la 4 metri.

Drumurile agricole de pământ cu lungimile aferente din Nuşfalău sunt:

- Kertfelett I (1,95 km);
- Kertfelett II (1,30 km);
- Kertfelett III (1,35 km);
- Kertfelett IV (1,35 km);
- Ketpatak (0,54 km);
- Hatar patak (1,05 km);
- Nyesett Erdo I (1,23 km);
- Nyesett Erdo II (1,05 km);
- Nyesett Erdo III (0,90 km);
- Csordaut (1,40 km);
- Egyes I (0,63 km);
- Egyes II (0,65 km
- Egyes III (0,60 km);
- Kokut-Nagyistalo (1,30 km);
- Kokut I (0,58 km);
- Kokut II (0,56 km);
- Nagyhalom (0,90 km);
- Nemeseke (0,55 km şi 0,80 km drum de asfalt);
- Csiber (1,10 km);
- Somogyiut (1,25 km);
- Halmas patak (0,78 km);
- Ujfogas I (1,20 km);
- Ujfogas II (0,75 km);
- Fileputja (1,05 km);
- Szucsek (0,68 km);
- Bulyovszki Kert (0,50 km);
- Felso Malom (0,37 km);
- Baratret I (1,65 km);
- Baratret II (0,30 km);
- Klastrom I (0,35 km);
- Klastrom II (0,38 km);
- Mal I (1,10 km);
- Mal II (0,68 km);
- Malteto (0,95 km);
- Drumul vechi al Crasnei (1,55 km);
- Hodaly (1,28 km);
- Kigyosar I (0,60 km);
- Kigyosar II (0,48 km);
- Kaczur I (1,78 km);
- Kaczur II (1,10 km);
- Kaczur III (0,70 km);
- Corhan I (0,85 km);
- Corhan II (0,30 km);
- Berek I (0,70 km);
- Berek II (0,87 km);
- Katonakretje I (0,70 km);
- Katonakretje II (0,53 km);
- Lucza (0,40 km);
- Kigyosar (0,25 km);
- Kiscsicso (1,70 km);
- Kiscsicso Alatt (0,70 km);
- Homokbanya (1,90 km);
- Tag (0,50 km);
- Bakkos (0,68 km);

- Toniut (0,90 km);
- Bikaret (0,30 km);
- Complex I (0,48 km);
- Complex II (0,49 km);
- Szeneseke (0,70 km);
- Nagyret I (0,38 km);
- Nagyret II (0,38 km);
- Nagyret III (0,38 km);
- Nagyret IV (0,38 km);
- Drum Vechi Zauan (1,05 km);
- Bincso I (0,75 km);
- Bincso II (0,40 km);
- Rozsas (0,90 km);
- Nagy Csicso (1,65 km);
- Nagy Csicso (Pivnite) (0,90 km);
- Kocze I (2,30 km);
- Kocze II (0,80 km);
- Uj Hegy (0,80 km);
- Garda (0,65 km);
- Nibucz (0,70 km);
- Drum Vagohid (0,25 km);
- Drum Zsidotemeto (0,20 km);
- Drum Marincas (1,60 km);
- Drum Ketpatak (0,70 km);
- Drum Kocze III (0,50 km);
- Drum Corhan III;
- Drum Bana (0,45 km);

Localitatea Bilghez, drumuri de pământ:

- Faluut (2,15 km):
- Ganas Teto (0,78 km);
- Benedekut (1,68 km);
- Uj Ut (2,80 km);
- Csiket Ut (1,40 km);
- Cseherdo Ut (0,55 km);
- Togati Ut (1,60 km);
- Felsomezo (0,58 km);
- Nagyhegyteto (0,80 km);
- Suruerdei Ut (0,30 km);
- Jelencsi Ut (0,15 km);
- Bigecsi Ut (0,90 km);
- Csorgo Ut (0,88 km);
- Baglyos (0,45 km);
- Vadalmas (1,35 km).

Pe teritoriul comunei nu sunt drumuri turistice, trecători sau popasuri.

Aeroportul cel mai apropiat se găsește la Oradea. Comuna Nușfalău se află la o distanţă de 35 km de Zalău, timpul aproximativ, necesar parcurgerii distanţei fiind de 35 de minute cu maşina, 50 de minute cu autobuzul şi 1 oră şi 35 de minute cu trenul.

Legătura cu Zalău și Șimleul Silvaniei este asigurată prin curse zilnice de autobus.

I.6. SERVICII PUBLICE

EDUCAȚIE

Odată cu răspândirea religiei reformate apare şi prima şcoală reformată, care a funcţionat din 1759 până în 1882, când a devenit şcoală sătească apoi, din 1891, şcoală populară de stat. În 1897 este înfiinţată şcoala elementară cu 4 învăţători, la Inaugurare participând şi inspectorul regal Petri Mór. Învăţământul laic a funcţionat în paralel cu cel religios. Actualmente şcoala din clădire poartă numele lui Petri Mór.

O placă, plasată pe peretele şcolii, ne informează că în anul 2000 învăţământul din Nuşfalău a aniversat 400 de ani. Numele şi remuneraţia primului rector al şcolii se cunoaşte din 1600.

Unităţi de învăţământ

În comuna Nuşfalău există 3 şcoli, 2 grădiniţe şi un liceu.

Şcoala Gimnazială „Petri Mór" Nuşfalău asigură fiecărui copil educaţia de bază prin educaţia formală care să le permită absolvirea cu rezultate bune a învăţământului general obligatoriu şi continuarea pregătirii la o formă de învăţământ post-gimnazială, iar după încheierea studiilor participarea activă la viaţa societăţii româneşti şi europene.

Începuturile învăţământului organizat în satul Nuşfalău a fost atestat prin documentele laice şi religioase, încă de la începutul secolului al XII-lea cu aproximaţie în anul 1600. Petri Mór arată în lucrarea sa *Monografia judeţului Sălaj 1901-1904*, că „în Nuşfalău la începutul anilor 1600, există o puternică comunitate religioasă reformată şi în vecinătatea bisericii se află şcoala". Dezvoltarea învăţământului de la începutul secolului al XVII-lea şi până la sfârşitul secolului al XIX-lea cuprinde două perioade:

1. Învăţământul confesional -reformat 1600 - 1878;
2. Învăţământul comunitar - comunal 1878 - 1897.

În 1759 începe construirea unui noi şcoli sub rectoratul lui Gazda Samuel şi renovarea şcolii vechi. După introducerea reformei învăţământului din 1777, şcolarizarea elevilor între 7-13 ani devine obligatorie.

În anul 2000 şcoala a sărbătorit 400 de ani de existenţă şi atestarea sa documentară, anul când şcoala a primit numele inspectorului şcolar general „Petri Mor".

Liceul Tehnologic nr. 1 Nuşfalău oferă pregătirea elevilor în domeniul mecanic, şi industrie textilă-pielărie, prin liceu tehnologic curs de zi şi seral ruta progresivă, stagii de pregătire practică, cursuri liceale frecvenţă redusă teoretic specializarea ştiinţele naturii.

Pentru elevii din stagii de pregătire practică, profilul mecanic, şcoala oferă posibilitatea obţinerii permiselor de conducere categoria „B" şi „C".

Având în vedere că mulţi elevi din bazinul Barcăului locuiesc la distanţe mai mari şi nu au posibilitate de navetă, şcoala oferă posibilitatea de cazare la internatul şcolii cu o capacitate de patruzeci de locuri, iar servirea mesei se poate face la cantina şcolii.

Şcoala a luat fiinţă în anul 1961, cu denumirea iniţială de „Şcoală Profesională de Mecanici Agricoli". Iniţial s-au pregătit în şcoală elevi doar pentru meseria de mecanici agricoli, ulterior extinzându-se şi la alte specializări tot din domeniul agricol, purtând denumirea de „Şcoală Profesională Agro-Industrială", perioadă în care elevii erau pregătiţi în prima treaptă de liceu şi apoi Şcoala Profesională cu durata de un an şi jumătate.

După 1990, şcoala şi-a extins pregătirea elevilor prin forma liceală de 12 clase, primii absolvenţi fiind în anul 1992, însă la scurt timp această formă nu s-a mai realizat la învăţământul de zi, actualmente fiind învăţământ liceal teoretic cu frecvenţă redusă şi tehnologic ruta progresivă calificarea profesională tehnician în transporturi. Până în 1991, unitatea şcolară a funcţionat sub dublă subordonare, atât din partea Ministerului Agriculturii cât şi din partea Ministerului Învăţământului.

Din anul 1992, denumirea şcolii este de „Grup Şcolar Agricol Nuşfalău" iar din anul

1995 au fost înfiinţate şi alte specializări, observându-se un declin în ceea ce priveşte opţiunea pentru meseria de mecanic agricol, urmând ca pregătirea elevilor să se facă la următoarele forme de învăţământ:

Biblioteca ”Arany János” Nuşfalău

Biblioteca ”Arany János” s-a înfiinţat în anul 1953 având un fond de carte format din 3010 volume. Primii bibliotecari au fost Kovacs Maria, Fazakas Berta, Totos Ilonka şi Koto Rozsika. Între anii 1963 -1974 Bărnuţiu Olga a fost bibliotecară cu normă întreagă după care s-a desfiinţat postul de bibliotecar. Cei care au urmat-o au desfăşurat o activitate de câteva ore pe săptămână voluntar sau pentru o indemnizaţie nesemnificativă. Aceste persoane au fost: Wolf Erzsebet, Bodis Arpad, Csepei Annamaria şi Posta Rozalia.

În primii ani s-a îmbogăţit fondul de carte mai mult numeric, din păcate tematic a fost cenzurat. În afara clasicilor literaturii universale s-au găsit cărţi cu conţinut politic care promovau ideologia regimului comunist.

După revoluţia din 1989 au intervenit mari schimbări în viaţa bibliotecilor publice din România şi şi-au redeschis porţile în faţa publicului.. În urma unor examene posturile de bibliotecari au fost ocupate de oameni noi, iubitori de carte. Aşa s-a întâmplat şi la Nuşfalău în anul 1990, când Somogyi Vengli Judith a fost numită bibliotecară.

Foarte multe cărţi cu conţinut depăşit, uzate moral şi fizic, au fost scoase din inventar. Au început să apară cărţi noi, cu conţinut modern.

Italianul Oscar Nardo, proprietarul societăţii Hanna Instruments SRL, care îşi desfăşoară activitatea în comuna Nuşfalău, a hotărât să sprijine biblioteca din Nuşfalău, acordând un ajutor material de 500 milioane lei, care la momentul respectiv era o sumă însemnată. Datorită lui, biblioteca s-a mutat într-un sediu nou, recondiţionat. S-a modernizat mobilierul, au apărut primele calculatoare şi au apărut multe cărţi noi pe rafturi. Între anii 2000- 2010 stocul de carte s-a îmbogăţit cu un număr de 1491 volume, din care între anii 2007- 2010 au fost achiziţionate un număr 992 volume: capodoperele literaturii universale, literatura contemporană, albume, atlase, dicţionare, lexicoane.

În anul 2010, în urma unui proiect, biblioteca a primit patru calculatoare, camere web, imprimantă, scanner şi din aceea clipă utilizatorii bibliotecii au acces gratuit la internet.

Biblioteca de astăzi este mândria localităţii.

SĂNĂTATE

Prezentarea gradului de asigurare a populaţiei cu asistenţă medicală reprezintă un aspect extrem de important în analiza nivelului de trai. În comuna Nuşfalău funcţionează 6 dispensare medicale:

- Cabinet Medical Dr. Kasa Elisabeta- Medicina de familie;
- Cabinet Medical Medicina Dr. Familie Dr. Biro Pacsa;
- Cabinet Medical Individual Dr. Biro Pacsa Ildiko;
- Dispensar veterinar;
- Cabinet Medical Medicina Dentara Dr. Szabo Zsolt-Andras;
- Cabinet De Medicina Dentara CMI Dr. Simon Attila;
- Cabinet Stomatologic Sc Bella Dental Clinic Srl.

Există de asemenea şi un medic veterinar.

ASISTENŢĂ SOCIALĂ

Presupune un ansamblu complex de măsuri şi acţiuni realizate pentru a răspunde nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup, în vederea prevenirii şi depăşirii unor situaţii de dificultate, vulnerabilitate sau dependenţă, pentru prevenirea marginalizării şi excluderii sociale, în vederea promovării incluziunii sociale având ca scop creşterea calităţii vieţii.

Pe plan local, rezultatele activităţii în domeniul asistenţei sociale sunt satisfăcătoare, urmărindu-se ca toate cazurile apărute să fie rezolvate la nivelul Primăriei Nuşfalău.

Astfel sunt înregistrate 298 de familii care beneficiază de asistenţă socială. (Alocaţii de susţinere şi indemnizaţii familiale, Ajutor pentru încălzire a locuinţei şi Venit minim garantat). Beneficiarii de ajutor social sunt în general rromi şi mame tinere cu copii.

Asistenţii personali sunt în număr de 29 ei fiind asistenţi ai propriilor copii şi ai persoanelor în vârstă imobilizate la pat.

TRADIȚII, CULTURĂ ȘI RELIGIE

Cultură și tradiții

Comunitatea păstrează tradiţiile din cele mai vechi timpuri. Dansul şi muzica reprezintă tradiţii importante pentru comuna Nuşfalău, fără de care evenimentele importante nu pot avea loc.

Formaţiile de dans popular Vadrózsák şi Árvalányhaj

În prezent două grupuri de dans popular „Vadrózsák" şi „Árvalányhaj" duc tradiţia mai departe. Aceste grupuri participă la evenimentele organizate de comunitate pe plan local, de către comunităţile învecinate, aducând de fiecare dată bucurii în sufletele oamenilor.

De la zilele satului nu lipsesc competiţiile sportive unde echipa de fotbal a băieţilor bătrâni, a tineretului, precum şi fotbaliştii activi se luptă, având ca principal obiectiv victoria.

De asemenea, expoziţia de folclor este remarcată prin ţesuturi şi brodării, port popular şi alte lucrări de artizanat.

În prezent, zilele comunei nu mai sunt sărbătorite anual, în schimb sunt organizate evenimente şi festivaluri de către Consiliul Local. De exemplu în 2013 era sărbătorit aniversarea de 800 de ani de la prima atestare documentară, fiind astfel printre cele mai longevive localităţi ale judeţului. Despre semnificaţia acestui eveniment şi contextul în care au avut loc primele atestări documentare ale localităţii Nuşfalău, în anul 1213, acestea au fost pentru prima data menţionate în „Capitalul de la Oradea".

Evenimentul a fost marcat printr-o serie de manifestări culturale şi artistice, care au inclus şedinte organizate de Consiliul Local, întâlniri cu fii satului, inaugurări ale unor monumente ale eroilor.

În 2015 era organizat primul concurs de tăiere a porcului în mod tradiţional.

Ansamblul Folcloric „Vadrozsak” din Nuşfalău s-a înfiinţat în 2007. Numărul membrilor se schimbă de la an la an.

Ansamblul folcloric a participat în fiecare an la tabăra de dansuri populare din Cehu Silvaniei, exceptând anul 2014. Ansamblul participă la diferite evenimente organizate atât în ţară cât şi în străinătate.

În 2014, în Comuna Nuşfalău, Somogyi Vengli Judith, conducătorul echipei, a organizat o tabără de dansuri populare unde au participat toţi membrii echipei. Instructorii au venit de la Budapesta. Taberele de dansuri populare sunt foarte importante, deoarece copii au posibilitatea să înveţe noi tipuri de dansuri şi să avanseze din punct de vedere profesional. Formaţia este împărţită în trei categorii.

Copiii mari îi învaţă pe cei mici, astfel că, toate generaţiile învaţă dansuri populare împreună. De obicei tinerii care sunt înaintea examenului de bacalaureat părăsesc formaţia, deoarece pleacă la facultate, sau încep să lucreze.

Ansamblul folcloric este deschis şi aşteaptă noi doritori care vor să devină membrii echipei lor. Ansamblul Folcloric „Vadrozsak” este prezent la fiecare eveniment organizat la nivel local.

În Nuşfalău au existat în mod constant formaţii de dansuri populare încă din 1950, care au participat la diferite evenimente organizate atât la nivel local cât şi în alte localităţi. Din 1993 echipa poartă numele Formaţia de dansuri populare „Árvalányhaj”. Din 2009 aparţine de „Asociaţia Culturală Baro Banffy Gyorgy”.

Formaţia colectează, prezintă şi editează valorilor culturale, spirituale, materiale ale populaţiei de pe Valea Barcăului. Repertoriul lor este unul foarte vast începând de la dansuri populare sălăjene maghiare la dansuri moldoveneşti sau alte tipuri de dansuri care reprezintă zona noastră.

Asociaţia Multiculturală Kéknefelejcs

Asociaţia Multiculturală Kéknefelejcs este o organizaţie non-guvernamentală înfiinţată în anul 2012 de către cinci membrii fondatori.

Scopul Asociaţiei este conservarea şi menţinerea continuă a valorilor culturale ale

poporului român şi ale minorităţilor, precum şi acceptarea şi stimarea reciprocă a tradiţiilor diferitelor etnii (români, maghiari, slovaci, rromi).

Pentru atingerea obiectivelor propuse Asociaţia sprijină material şi spiritual formaţiunile culturale existente, precum şi talentele individuale ale persoanelor de toate vârstele.

În cadrul Asociaţiei activează trupa de teatru „Keknefelejcs" şi un grup de dans, care oferă posibilitatea de recreere şi deschide oportunitatea pentru copii de a învăţa dansuri moderne, de societate.

Trupa de teatru LS Thalia

Trupa de teatru LS Thalia s-a înfiinţat în anul 2009, având ca scop devoltarea personală a tinerilor şi modelarea personalităţii acestora prin intermediul jocurilor teatrale.

Ei participă anual cu succes la Concursul Naţional de Teatru Padif din Cehu Silvaniei. Numărul membrilor echipei variază de la an la an.

Instructorul echipei este Somogyi Vengli Judith.

Corul Bisericii Reformate

Corul bisericii reformate există încă din anul 1945, când dascălul Végh Béla a alcătuit primul cor. Corul era şi este condus de dascălul bisericii, care este şi dirijor al corului bisericesc.

Din anul 1961 începe o nouă perioada a corului sub conducerea dascălului Benedek Ferenc, care reorganizează corul şi a alcătuit un cor de patru părţi. Acesta cântă în mare parte cântece din cartea „Halleljua".

După ce s-a pensionat Benedek Fernec 1989, următorul dascăl, cel care este şi astăzi dascălul bisericii este Boér László. El a reorganizat corul de patru părţi în anul 2003. Începând cu acest an, se fac săptămânal repetiţii. Ei cântă la fiecare întâlniri de cor, la săptămâni de rugăciune, sau în alte localităţi, atât din ţară cât şi din străinătate, unde sunt chemaţi. Între timp a apărut o noua carte de cântece religioase, de unde sunt alese piese pe care corul le cântă.

Taraful Csengettyűsök

Tarafurile joacă un rol important în viaţa culturală a unei localităţi. Nu există evenimente de unde ele să lipsească. La inceputul secolului al XX-lea, formaţiile taraf erau numeroase, iar deja la sfârşitul secolului, numărul acestora a scăzut.

La Nuşfalău, între anii 1930-1940, primaşul tarafului era Joska, urmat de norul Ricsi şi Sanyi (Csengettyus Laszlo). Între anii 1950-1996, primaşul era Gyuku, iar începând din anul 1970 până în 2012 a fost Biro (Csorba Janos).

În anul 1970, directorul şcolii i-a reunit pe oamenii care au cântat la diferite instrumente muzicale şi a înfiinţat formaţia taraf „Csengettyűsök" formată din peste 20 de membri. Ei au câştigat concursuri la nivel naţional, fiind cunoscuţi şi în Ungaria.

Formaţia de mandoline

Formaţia de mandoline a Şcolii Gimnaziale „Petri Mor" din Nuşfalău s-a înfiinţat în 1975 şi este condusă de Gonczi Sandor. Instrumentul predominant este mandolina, iar pe lângă acesta, copiii cântă şi la pian, chitară, vioară. Vâstra membrilor echipei variază între 20 şi 34 de ani.

Scopul înfiinţării formaţiei a fost învăţarea copiilor din mediul rural să cânte la diferite instrumente muzicale.

Pentru copii, muzica aduce multe beneficii: îmbunătăţeşte memoria, sporeşte capacitatea de gândire, conferă încredere în sine, îi învaţă să fie răbdători, îi ajută să relaţioneze şi le stimulează creativitatea.

În cei 40 de ani de la înfiinţare, aproximativ 500 de copii au fost învăţaţi să cânte la instrumente muzicale.

Formaţia participă la diferite concursuri de muzică atât la nivel judeţean cât şi naţional, întocându-se acasă cu premiul întâi de cele mai multe ori, totodată participă şi la evenimentele organizate la nivel local.

Cor instrumental baptist

Biserica baptistă are un cor de cântece şi un cor instrumental. Corul de cântece s-a înfiinţat de când există biserica baptistă în Nuşfalău şi are 50 de membri, iar corul instrumental s-a înfiinţat în 1976 şi are între 25 şi 28 membri.

Corul bărbătesc Tulipán

Corul a fost înfiinţat în anul 2013 de către 10 bărbaţi iubitori de muzică. Membrii corului au rămas aceiaşi şi în prezent participă la diferite evenimente atât locale cât şi din Ungaria.

Carnavalul Iernii

Carnavalul iernii sau „Farsang" este un obicei străvechi, care sărbătoreşte înainte de intrarea în postul Paştelui, între Bobotează şi „Miercurea Cenuşie". In aceasta perioadă, se organizează baluri mascate cu caracter de carnaval. Oamenii se îmbracă urât şi se maschează, pentru a alunga iarna. Se spune că, spiritele rele ale anotimpului rece se sperie de costumele amuzante şi de hărmălaie, lăsând loc sosirii primăverii.

În Nuşfalău „farsangul" era sărbătorit între anii 1950-1960, iar în 2007, formaţia de dansuri populare „Arvalanyhaj" a început să organizeze asemenea carnavaluri cu scopul de a păstra tradiţia.

Ziua de Sfântul Gheorghe în memoria Baronului Banffy Gyorgy

Asociaţia Culturală Baro Banffy Gyorgy din Nuşfalău s-a înfiinţat în ianuarie 2009.

Obiectul de activitate al asociaţiei constă în :

- organizarea diferitelor activităţi culturale, educative şi sportive;
- colectarea, prezentarea şi editarea valorilor culturale, spirituale, materiale ale populaţiei de pe Valea Barcăului;
- cunoaşterea şi respectarea moştenirii literare şi muzicale a Baronului Banffy Gyorgy, promovarea pe mai de parte a spiritului european pe care l-a reprezentat Baronul în secolul al XIX-lea.

Ziua „Sfântului Gheorghe", o tradiţie pentru comunitatea locală este sărbătorită în fiecare an în luna aprilie de Asociaţia Culturală Baro Banffy Gyorgy din Nuşfalău, şi nu numai.

La eveniment sunt invitate autorităţi de la nivel local şi judeţean, reprezentanţi ai cultelor religioase şi reprezentanţi ai şcolilor, reprezentanţi ale comunelor înfrăţite, precum şi toată suflarea satului pentru ca împreună să depună coroane la placa dezvăluită în memoria

Baronului. Totodată sunt organizate competiţii culturale, sportive şi culinare.

Zilele „Arany János”

Zilele „Arany János” sunt organizate anual în luna Octombrie.

Populaţia şi conducerea comunei Nuşfalău este mândră că părinţii poetului maghiar Arany Janos, considerat unul dintre cei mai mari poeţi, sunt ereditari din Nuşfalău. În amintirea poetului a fost ridicat un bust în parcul comunei de lângă Biserica Reformată, care-i poartă numele, la fel ca şi Biblioteca Comunală.

Zilele Arany Janos sunt organizate în luna octombrie a fiecărui an de către Parohia Reformată. Acest eveniment conform tradiţiei se desfăşoară în două zile. În prima zi are loc concursul de limba şi literatura maghiară cu teme legate de numele poetului. Aceste concursuri se desfăşoară între elevii Şcoli Gimnaziale din Nuşfalău şi elevii şcolilor din localităţile învecinate.

De asemenea sunt organizate şi concursuri de desen, fiind puse la expoziţie un număr de 300-350 de desene, care sunt apreciate de un juriu experimentat.

Meşteşuguri

Sculptorul Szilágyi Lajos Zsolt

Arta sculptatului în lemn este una dintre cele mai importante elemente din istoria de artă a multor culturi din întreaga lume. Sculptura în lemn are o tradiţie veche şi la fel ca în cazul altor forme de artă în afară de uneltele, materialele, şi tehnicile folosite este nevoie de creativitate şi pasiune pentru a da naştere unor opere de artă de valoare. Detaliile unor sculpturi din lemn sunt desigur foarte importante, însă doar un artist adevărat ştie cum să scoată în evidenţă căldura şi frumuseţea naturală a lemnului.

În localitatea Nuşfalău există un meşteşugar care se ocupă de sculptura în lemn, pe nume Szilágyi Lajos Zsolt.

Deloc întâmplător, a început să se ocupe de sculptură, când a început să lucreze la o fabrică de mobilă. Până atunci nici măcar o daltă nu a ţinut în mână. Pe lângă sculptatul manual de mobilier la locul de muncă, a început să se ocupe mai mult de sculptat în lemn şi în timpul liber şi cu ajutorul prietenilor a reuşit să-şi însuşească această meserie minunată. A fost nevoit să înveţe cum să folosească uneltele de sculptat în lemn şi să înveţe tipurile de lemn şi astfel şi-a aranjat atelierul.

Complexul sportiv

Complexul Sportiv din Nuşfalău se compune din Stadionul Nicolae Mandel, sala de sport şi sala de forţă Spartans Gym.

Stadionul Nicolae Mandel este stadionul comunei în care oferă loc pentru diferite evenimente sportive.

Aici este şi locul în care sunt programate antrenamentele şi meciurile echipei de juniori CS Barcău Nuşfalău. Spotivii au rezultate foarte bune, reuşind să câştige titlul de campioni judeţeni la juniori de patru ori consecutiv în anul 2014. Echipa, care este campioana en titre a Sălajului, este antrenată de Adrian Damian.

Sala de sport se află în incinta şcolii gimnaziale „Petri Mor" şi este şi sala de sport a şcolii, oferă spaţiu pentru diferite concursuri sportive şi se poate închiria pentru activităţi sportive: meciuri de fotbal sau ore de aerobic.

Sala de forţă Spartans Gym există în Nuşfalău de la sfârşitul anului 2010. În anul 2012 şi-a mutat sediul pe strada Gării, numărul 52. Sala de forţă este dotată cu aparatură profesională şi aparatură cardio, vestiare, duşuri şi dulapuri cu cheie pentru depozitarea efectelor personale pe durata antrenamentului.

Biserici şi Religii în Nuşfalău

Conform recensământului din 2011 Nuşfalău din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt reformaţi (60,36%), dar există şi minorităţi de baptişti (14,25%), ortodocşi (12,14%), creştini după evanghelie (6,11%), adventişti de ziua a şaptea (2,5%) şi romano-catolici (1,92%).

Biserica reformată actuală era la origini o biserică parohială catolică, construită la sfârşitul secolului XV, în stil gotic, din donaţiile enoriaşilor şi cu sprijinul familiei Banffy. În secolul al XVII-lea biserica catolică devine reformată, dar stilul construcţiei rămâne neschimbat.

Biserica ortodoxă română Schimbarea la Faţă din Nuşfalău a fost zidită în anul 1938, când parohia a vândut o bucată de pământ din proprietate şi tot atunci s-a mai deschis o colectă printre credincioşi, puţini de altfel ai parohiei. În acele timpuri, pastoraţia aparţinea preotului Virgil Moldovan. Zidurile au fost ridicate din cărămidă, pe un fundament de piatră. Acoperişul a fost realizat cu ţiglă atât pe corpul bisericii cât şi pe turnul în care sunt adăpostite două clopote mici.

Biserica baptistă a fost construită în 1912, deşi existau adepţi din 1903. Diseminatorul religiei baptiste în Nuşfalău era Szabó László, care era şi membru fondator. În anul 1960 viaţa comunităţii baptiste a înflorit. În anul 1990 biserica era extinsă prin sprijinul financiar al membrilor bisericii.

În 2002 era construită încă o biserică baptistă de Fundaţia God True Love.

Biserica romano-catolică Presfânta Inimâ a lui Isus a fost construită în 1926 din cărămidă şi are forma unui cerc. Clopotul a fost turnat în 1934 la Arad şi are 50 kg. Pe altar se vede pictura sf. Nicolae, dar deasupra este o plachetă cu Preasfânta Inimă a lui Isus, de aici şi Hramul bisericii.

Religia creştină după evanghelie există în Nuşfalău din anul 1933, când biserica

baptistă a divizat. Membrii fondatori erau Kabai Sándor şi Kabai Ferenc. Biserica lor era construită în anii 1990.

Lângă comuna Nuşfalău se află Muntele Sfintei Treimi, în direcţia de mers spre oraşul Şimleu Silvaniei, la 1,5 km de şoseaua principală. Acest munte este proprietatea Evei B. Madarász, care l-a moştenit de la mama ei şi l-a oferit Sfintei Treimi.

Pe muntele Sfintei Treimi se găsesc: Crucea Unităţii, capelele lui Isus Îndurător şi a Sfintei Fecioare, Casa celor Două Inimi Sfinte, Calea Crucii şi Calea Rozarului. Pe muntele Sfintei Treimi puteţi cumpăra: cărţi, caiete cu rugăciuni de ispăşire, copia în miniatură a Crucii Unităţii cu două sfeşnice, Cruci vindecătoare, caiete cu rugăciuni pentru situaţii grele, Icoane de pe muntele Sfintei Treimi.

Mai multe sute de persoane, de religii şi naţionalităţi diferite, care aparţin comunităţii de ispăşire, se întâlnesc în fiecare lună să ispăşească împreună în prima: joi, vineri, sâmbătă, duminică a fiecărei luni sau în celelalte zile de joi şi duminică din lună, Ispăşirea făcută împreună constă din: rugăciuni de ispăşire, Sfânta Liturghie şi Adoraţie Euharistică.

SALUBRIZARE

Poluarea teritoriului comunei Nuşfalău este determinată de zonele cu riscuri naturale de inundabilitate şi alunecări de teren, precum şi de depozitarea la întâmplare a gunoiului menajer, situaţie ce ar putea fi controlată prin înfiinţarea de puncte de colectare a gunoaielor şi a platformelor ecologice.

Populaţia comunei Nuşfalău dispune de servicii de salubritate, Primăria Comunei delegând acest serviciu operatorului SALUBRIS, care se ocupă de precolectarea, colectarea şi transportul deşeurilor municipale.

SITUAŢII DE URGENŢĂ

Inspectoratul pentru Situaţii de Urgenţă Nuşfalău Garda nr. 2 de intervenţie are sediul în Nuşfalău, strada Gării, nr. 139.

SIGURANŢĂ ŞI ORDINE PUBLICĂ

Poliţia Rurală Nuşfalău reprezintă principala instituţie care se ocupă de furnizarea serviciilor de siguranţă şi ordine publică în comuna Nuşfalău.

I.7. MEDIU

Calitatea aerului

Chiar dacă se încearcă în ultima perioadă, refacerea sau menţinerea biodiversităţii, măsurile de conservare sunt ameninţate de o serie de procese şi fenomene globale, de tipul ploilor acide, efectului de seră, diminuării stratului de ozon, eroziunii solului sau a deşertificării. Datorită faptului că suprafeţe mari de păduri au fost retrocedate către vechii proprietari, şi în anul 2010, a continuat modificarea şi chiar inversarea raportului dintre procentul suprafeţelor de pădure având un regim de proprietate privat faţă de cele de stat;

În general, starea de sănătate a pădurilor se poate aprecia ca fiind bună, nefiind depistate cazuri de atacuri fitopatologice sau afectări ale vegetaţiei forestiere ca urmare a stresului legat de poluare sau alte acţiuni antropogene.

Se constată un randament nesatisfăcător al acţiunilor de împădurire a terenurilor aflate în diverse tipuri de degradare. Efectele deteriorării trebuie privite atât din perspectiva omului cât şi din perspectiva celorlalte specii de pe pământ. În afara factorilor naturali (secetă, inundaţii, mişcări seismice, etc.) asupra florei şi faunei se exercită presiuni şi prin: despăduriri, incendii, poluări industriale, testări necontrolate de OMG-uri, substanţe fitosanitare, recoltări şi capturări necontrolate, schimbarea destinaţiei terenurilor etc. În ceea ce priveşte exploatările de resurse, presiunile antropice asupra ariilor naturale protejate şi a biodiversităţii în general, se manifestă prin exploatările forestiere, achiziţia şi recoltarea de plante şi animale din flora şi fauna sălbatică, păşunatul iraţional, dar de multe ori şi prin turismul necontrolat şi needucat. Astfel, în cazul recoltării de plante din flora spontană, mai cu seamă a macromicetelor, există de multe ori tendinţa de recoltare neselectivă, nedurabilă, de preluare a tot ceea ce se găseşte în mediul natural.

Un alt aspect negativ asupra ariilor naturale protejate îl constituie şi păşunatul cu vite mari, efect amplificat şi de caracterul mlăştinos, cu exces de umiditate a solurilor din multe arii naturale protejate. Din acest motiv se impune creşterea suprafeţelor din categoria ariilor naturale protejate, unde să se instituie regimuri de protecţie, în special pentru speciile vulnerabile, endemice şi pe cale de dispariţie.

Conform PUG al comunei Nuşfalău din 2006, în zona nu sunt riscuri naturale şi antropice. Nu există căi de comunicaţii şi reţele necesare echipării edilitare care să prezinte riscuri pentru comuna Nuşfalău.

Arii protejate de lege

Aria naturală este situată la limita vestică a judeţului Sălaj cu judeţul Bihor, în apropierea râului Barcău, pe teritoriul sud-vestic al satului Nuşfalău, ocupând teritoriul dintre satele Drighiu şi Cosniciu de Jos, în apropierea drumului naţional DN1H, la 12 km, distanţă faţă de oraşul Şimleu Silvaniei şi 41 km de municipiul Zalău.

Bazinul hidrografic al Crasnei ocupă partea central-vestică a judeţului, Crasna fiind al doilea râu ca mărime din Sălaj, după Someş, în bazinul hidrografic al Crasnei se află 3 arii naturale protejate: două în Pădurea Panic, la hotarul cu Municipiul Zalău şi una în lunca Crasnei. Accesul la aceste rezervaţii naturale de tip forestier, peisagistic şi faunistic se face din DN 1F (E81) şi din DJ 108F .

Râul Barcău aparţine sistemului hidrografic al Crişurilor, reprezentând afluentul cel mai nordic al acestuia. Bazinul hidrografic al Barcăului ocupă partea de sud-vest a judeţului Sălaj.

Pe teritoriul judeţului, în bazinul hidrografic al Barcăului se află 3 arii naturale protejate. Spre izvoarele râului se află rezervaţia peisagistică Tusa - Barcău, la poalele Munţilor Plopişului, se află Mlaştina laz, iar în Depresiunea Nuşfalău, se află Pădurea Lapiş.

Pădurea Lapiş

Această arie protejată este o rezervaţie naturală de tip forestier şi faunistic, localizată la sud-vest de satul Nuşfalău, având o suprafaţă de 430,4 ha.

Ea reprezintă una dintre ultimele suprafeţe forestiere care conservă biodiversitatea habitatelor de pădure care odinioară ocupau cea mai mare parte a Ţării Silvaniei.

Datorită biodiversităţii sale ridicate, Pădurea Lapiş a fost înscrisă în rândul ariilor eligibile pentru a face parte din reţeaua „NATURA 2000", în calitate de arie de protecţie specială avifaunistică. Accesul se face din DN 1H (Nuşfalău-Hălmaşd), la circa 4 km de satul Nuşfalău şi 1 km de satul Drighiu. Drumul forestier se îndreaptă către cabana silvică, de unde se pot obţine mai multe informaţii.

I.8. APRECIERI GENERALE PRIVIND SITUATIA DIN COMUNA NUŞFALĂU

Orice comunitate modernă trebuie să asimileze şi să promoveze o viziune strategică în ceea ce priveşte dezvoltarea sa viitoare. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunităţi şi se consumă iraţional resurse preţioase. Proiectele şi programele operaţionale funcţionează cel mai bine atunci cînd fac parte dintr-un cadru coerent şi când există o coordonare la nivel strategic. Planificarea strategică trebuie însoţită de promovarea, la nivelul administraţiei publice, a unui management strategic integrat, la toate nivelurile, capabil să identifice şi să speculeze oportunităţile apărute în beneficiul comunităţii. Proiectele viitoare au în vedere extinderea reţelei de apă potabilă, atât în satele în care există deja reţea de apă, dar insuficient dezvoltată, cât şi în satele în care nu există în prezent apă curentă în gospodăriile localnicilor, modernizarea reţelei de alimentare cu apă, dezvoltarea infrastructurii rutiere, susţinerea, dezvoltarea, extinderea sau modernizarea şcolilor, grădiniţelor şi cultelor, în toate localităţile comunei.

O altă problemă majoră este cea a lipsei locurilor de muncă care trebuie rezolvată cu prioritate. Atragerea investitorilor va genera ocupare profesională, venituri crescute ale locuitorilor, o mai eficientă utilizare a resurselor locale, apariţia resurselor financiare necesare demarării unor proiecte de reabilitare/ extindere a infrastructurii fizice şi sociale, de protecţie a mediului, de dezvoltare turistică, pentru promovarea zonei, etc.

Tinerii agricultori trebuie susţinuţi şi motivaţi pentru a dezvolta afacerile proprii, asociaţiile de producători trebuie încurajate pentru a promova produsele agricole şi pentru a fi comercializate pe pieţele de desfacere de la nivel local şi naţional.

Starea precară a infrastructurii rutiere este considerată o problemă de către comunitate si necesită îmbunătăţiri continuu, de aceea investiţiile trebuie făcute după anumite criterii economice astfel încât să producă cele mai mari efecte benefice:

- siguranţa locuitorilor comunei împotriva calamităţilor;
- raportul valoarea investiţie şi efecte economico-financiare produse;
- raportul valoare investiţie şi numărul beneficiarilor.

Atragerea de fonduri europene reprezintă una din cele mai importante modalităţi de rezolvare a problemelor de la nivel local. Până în momentul de faţă comuna Nuşfalău se situează printre primele comune ale judeţului Sălaj în atragere de fonduri prin diferite programe.

De asemenea, încurajarea investitorilor străini şi implicarea autorităţilor publice ar putea susţine diminuarea problemelor existente în comună.

I.9. ANALIZA SWOT

Fundamentarea dezvoltării pe termen mediu şi lung a comunităţii nu poate fi concepută în afara unor strategii coerente, elaborate pornind de la potenţialul şi resursele existente şi ţinând cont de oportunităţile dar şi de ameninţările care se prefigurează.

Analiza diagnostic de tip SWOT, a economiei comunei Nuşfalău este concepută ca o suită de comentarii concentrate asupra principalilor factori care influenţează dezvoltarea acestui teritoriu, în vederea atingerii unor importante obiective strategice ale următorilor 6 ani.

Se poate preciza faptul că elemente ale punctelor forte, printr-o valorificare adecvată, se transformă în oportunităţi, iar unele elemente ale punctelor slabe, prin cronicizare, devin ameninţări.

Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv: Strengths (puncte tari), Weaknesses (puncte slabe), Opportunities (oportunităţi), Threats (riscuri). Punctele forte şi cele slabe sunt legate de comună şi de strategiile acesteia, şi de modul cum se compară cu concurenţa.

Conţinutul analizei respectă obiectivele caracteristice unei astfel de abordări, fiind detaliate astfel:

a) Nivelul, structura şi dinamica activităţilor;

b) Sectoare şi activităţi semnificative în evoluţia prezentă şi viitoare a comunei;

c) Înfluenţa principalilor factori;

d) Impactul oportunităţilor şi al ameninţărilor existente;

e) Analizarea atuurilor şi deficienţelor;

f) Unele explicaţii ale succeselor şi insuccesselor în plan economic.

Analiza SWOT permite concentrarea atenţiei asupra zonelor cheie şi realizarea de prezumţii în zonele asupra cărora există cunoştiinţe mai puţin detaliate. În urma acestei analize se poate decide dacă această zonă îşi poate îndeplini planul şi în ce condiţii. Unele oportunităţi şi ameninţări vor deriva din punctele tari şi punctele slabe ale comunei. Ameninţările pot fi concrete sau potenţiale.

În urma analizei SWOT s-au identificat trei principii prioritare care trebuie să stea la baza elaborării strategiei în vederea dezvoltării durabile:

1. **Viaţa economică a comunei trebuie revigorată şi dezvoltată în toate domeniile sale**: agricultură, zootehnie, industrie, comerţ şi silvicultură.

Consilul Local va investi pentru vitalizarea vieţii economice a comunei.

2. **Infrastructura** necesită îmbunătăţiri continuu, de aceea investiţiile trebuie făcute după anumite criterii economice astfel încât să producă cele mai mari efecte benefice:

- siguranţa locuitorilor comunei împotriva calamităţilor;
- raportul valoarea investiţie/ efecte economico-financiare produse;
- raportul valoare investiţie/numărul beneficiarilor.

3. Conex factorului economic un alt punct important pentru creşterea atractivităţii comunei îl constituie **facilităţile culturale şi de agrement** pe care le oferă sau pe care ar putea să le ofere comuna, astfel încât confortul social al locuitorilor să fie îmbunătăţit.

Întrebări cheie care îndrumă analiza:

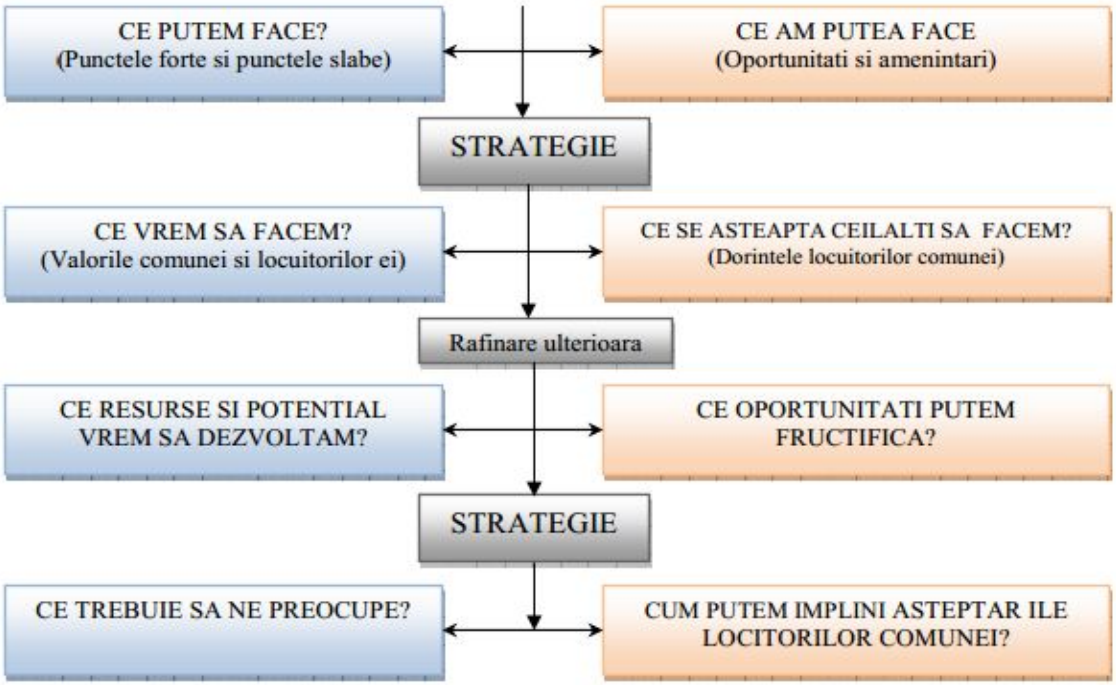

Analiza SWOT Cadru general

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
♦ Potenţial important de dezvoltare a turismului în zonă datorită amplasării localităţii în imediata apropiere a Munţilor Meseş, Măgura Şimleului. ♦ Localitatea Nuşfalău este aşezată pe Valea râului Barcău; ♦ Prezintă relief cuprinzând formele de luncă şi deal cu aspect de podiş, favorizând practicarea agriculturii în zonă; ♦ Existenţa apei termale în comună ceea ce conferă posibilitatea de exploatare pentru atragerea turiştilor; ♦ Teren agricol suficient pentru dezvoltarea agriculturii şi a dezvoltării investiţiilor în domeniul agricol; ♦ Vegetaţie forestieră bogată; ♦ Resurse naturale: reţea hidrologică, apă termală ♦ Prezenţa în apropiere a unor poli urbani – 10 km de oraşul Şimleul Silvaniei, 44 km oraşul Aleşd, 39 km Marghita, 82 km municipiul Oradea şi 111 km municipiul Cluj Napoca.	• Valorificarea insuficientă a apelor termale; • Existenţa zonelor necultivate; • Productivitate agricolă scăzută; • Nu există sistem de irigaţie; • Infrastructura slab dezvoltată.
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
♦ Programe ale autorităţilor judeţene centrale şi locale destinare mediului rural; ♦ Deschiderea instituţiilor publice din zonă la relaţii de parteneriat; ♦ Creşterea gradului de diversificare a agriculturii; ♦ Predominarea reliefului de câmpie exprimă favorabilitatea exploatării agricole a terenului; ♦ Implementarea plăţilor Natura 2000.	• Extinderea eroziunii solului cu posibile consecinţe pe termen lung; • Risc de inundaţii; • Exploatarea necontrolată a pădurilor periclitând echilibrul natural şi potenţialul economic; • Schimbări climatice.

Analiza SWOT Demografie şi forţă de muncă

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
♦ Nivel relativ ridicat al gradului de calificare în anumite domenii; ♦ Existenţa unor specialişti pe domenii variate de specialitate; ♦ Diversitatea etnoculturală, păstrarea obiceiurilor tradiţionale ale comunei; ♦ Apropierea localităţii Nuşfalău de oraşele Zalău, Şimleul Silvaniei, Marghita; ♦ Forţă de muncă ieftină; ♦ Rata infracţională foarte redusă; ♦ Potenţial uman suficient; ♦ Numeroşi cetăţeni ai comunei sunt în căutarea unui loc de muncă; ♦ Posibilitatea recalificării pe diferite domenii de activitate în funcţie de cerinţele pieţii;	• Îmbătrânirea populaţiei; • Spor natural negativ şi tendinţa tinerilor de deplasare spre centre urbane; • Capacitatea financiară scăzută; • Adaptarea mai lentă a persoanelor vârstnice la schimbările şi provocările actuale; • Creşterea numărului de şomeri.

OPORTUNITĂŢI	AMENINŢĂRI
♦ Posibilitatea accesării unor programe de finanţare guvernamentale pentru reconversie profesională în vederea creeări de noi locuri de muncă; ♦ Existenţa unor exemple de succes ale unor localnici cu iniţiativă; ♦ Grad redus de ocupare profesională, potenţial important al forţei de muncă locală; ♦ Existenţa unor spaţii şi clădiri aflate în conservare posibil a fi utilizate de către întreprinzători pentru demararea unor afaceri locale; ♦ Implicare autorităţilor locale în problemele comunităţii şi deschiderea spre parteneriate; ♦ Scutirea de taxe locale şi facilitarea obţinerii unor terenuri.	• Reducerea ponderii populaţiei active; • Natalitate relativ scăzută; • Scăderea numărului de persoane calificate, prin ieşirea acestora din viaţa activă; • Creşterea ponderii muncii la negru cu efecte negative asupra pieţii muncii, economiei locale şi asistentei sociale în perspectivă; • Creşterea şomajului în rândul tinerilor absolvenţi.

Analiza SWOT Terenuri şi locuinţe

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Ponderea ridicată a pădurilor în totalul fondului funciar; • Ponderea ridicată a locuinţelor care dispun de alimentare cu apă (83%); • Ponderea ridicată a locuinţelor care dispun de bucătărie în locuinţă (82,2%); • Transportul cu mijloacele de transport în comun dezvoltat.	♦ Ponderea scăzută a locuinţelor care dispun de baie interioară; ♦ Existenţa reţelei de canalizare doar în localitatea Nuşfalău.
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
♦ Programele de reabilitare termică a clădirilor care pot duce la o îmbunătăţire a aspectului general al comunei, pe lângă considerentele de mediu care impun astfel de acţiuni; ♦ Programele guvernamentale de îmbunătăţire a fondului locativ, precum Programul naţional de sprijinire a construirii de locuinţe proprietate personală; ♦ Existenţa în comuna Nuşfalău unui bloc ANL; ♦ Dezvoltarea de locuinţe sociale; ♦ Existenţa terenurilor neexploatate în prezent, dar care ar fi oportune pentru desfăşurarea unor investiţii.	• Ritmul haotic al construcţiilor care poate afecta potenţialul natural al comunei; • Apariţia unor hazarde naturale (inundaţii, alunecări de teren) poate duce la afectarea fondului locativ.

Analiza SWOT Infrastructură şi echiparea teritoriului

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Aşezarea geografică ce conferă posibilitatea deschiderii accesului spre judeţele limitrofe : Bihor, Cluj, • Acces facil la calea ferată (10 km); • Există forţa de muncă ce poate fi antrenată în lucrări de infrastructură; • Surse de apă existente în comună; • Este asigurat necesarul de dotări edilitare (şcoli, dispensare, cămine culturale); • Asocieri încheiate cu localităţi limitrofe din judeţ si alte judeţe; • Surse de finanţare atrase pentru şcoli; • Studii de fezabilitate deja elaborate; • Sistemul de distribuţie a energiei electrice acoperă toate satele aparţinătoare comunei • Sistemul de telecomunicaţii inclusiv internetul şi reţeaua de telefonie mobilă acoperă toată comuna.	• Buget local insuficient pentru întreţinerea şi dezvoltarea infrastructurilor; • Sistemul de canalizare în comuna Nuşfalău este inexistent; • Clădirea primăriei este veche şi neincăpătoare; • Dotare insuficientă a şcolilor şi căminelor culturale; • Starea tehnică a drumurilor comunale fiind parţial necorespunzătoare, aceste tronsoane de drum sunt cuprinse în programul de modernizare; • Alimentarea cu apă în reţeaua publică este limitată, reţeaua de apă şi canalizare este în curs de execuţie şi finanţare guvernamentală; • În zonă nu există încă acces la gazele naturale.
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
• Programe de finanţare destinate infrastructurilor; • Asocieri, parteneriate cu scopul dezvoltării de proiecte comune; • Posibilitatea accesării unor programe de finanţare UE pentru spijinirea dezvoltării infrastructurii în mediul rural • Programe guvernamentale de finanţare pentru încurajarea iniţiativei private locale în special pentru dezvoltarea sectorului agricol, zootehniei şi a infrastructurii aferente • Programe judeţene de modernizare a drumurilor comunale • Crearea unor noi drumuri de acces în zonele forestiere. • Extinderea sistemului de canalizare; • Reabilitarea şi modernizarea iluminatului public stradal în roate localităţile comunei; • Reabilitarea şi modernizarea reţelei de alimentare cu apă; • Tehnologii nepoluante, conform standardelor europene; • Amenajarea spaţiilor verzi din localitate, inclusiv a celor de lângă trotuare; • Promovarea colectării selective; • Modernizarea drumurilor comunale de interes local, a străzilor interioare; • Dotarea drumurilor şi străzilor cu trotuare dalate sau betonate; • Amenajarea şanţurilor; • Instalarea unor sisteme de încălzire a unităţilor şi instituţiilor de învăţământ,	• Lipsa informaţiilor de protecţie a mediului şi de gestionare a deşeurilor; • Creşterea riscului abandonării şi degradării fondului construit, prin emigrarea temporară a populaţiei în alte zone ale României sau ale UE; • Apariţia unor dificultăţi în desfăşurarea lucrărilor de infrastructură (condiţii de trafic sau meteo); • Calamităţi naturale (cutremur, inundaţii, incendii); • Extinderea eroziunii solului cu consecinţe grave pe termen lung dacă nu se intervine din timp; • Mentalitatea de indiferenţă faţă de protecţia mediului**;** • Resurse financiare insuficiente la nivel local pentru promovarea unor investiţii în infrastructură; • Interes redus al investitorilor pentru demararea unor afaceri în comună datorită infrastructurii fizice şi sociale neadecvate raportat la potenţialul comunei.

lăcaşe de cult, administrative, sănătate şi sociale, utilizând "energia verde"; • Reabilitare şi extindere instituţii de învăţământ, sănătate şi culturale; • Stimularea cetăţenilor în vederea investirii în agricultură; • Organizare de întâlniri informative cu privire la atragerea de finanţări; • Crearea de parteneriate viabile care să ducă la punerea în valoare precum şi la exploatarea potenţialului economic al zonei; • Realizarea unor materiale de promovare; • Amenajarea unor trasee turistice.	

Analiza SWOT Agricultură, silvicultură şi dezvoltare rurală

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Sol propice pentru dezvoltarea agriculturii; • Climă temperat continental moderată ceea ce oferă condiţiile climatice favorabile pentru agricultură; • Terenul agricol reprezintă una din resursele naturale având suprafaţa de 3802 ha din total teren al comunei; • Principalele activităţi economice sunt cele agricole ca şi cultivarea cerealelor, prelucrarea lemnului, creşterea animalelor • Inexistenţa poluatorilor mari; • Patrimoniul natural variat; • Potenţial în domeniul zootehnic/ tradiţii locale în creşterea animalelor/ efective semnificative de animale (ovine, bovine); • Potenţial semnificativ pentru agricultura ecologică; • Pomicultura şi creşterea animalelor sunt destul de bine reprezentate în această zonă; • Existenţa unor suprafeţe întinse de pădure pe teritoriul comunei; • - Ponderea mare a ocupaţiei populaţiei în domeniul agriculturii; • Zonă atractivă din punct de vedere turistic şi peisagistic; • Dezvoltarea activităţii zootehnice prin existenţa condiţiilor şi tradiţiilor deţinute de fiecare familie.	♦ Dotarea tehnică slabă a tuturor sectoarelor din agricultură; ♦ Nu există sisteme de colectare, prelucrare şi valorificare superioară a produselor agricole; ♦ Lipsa resurselor materiale care să faciliteze angajarea specialiştilor din agricultură în mediul rural; ♦ Forţa de muncă este îmbătrânită; ♦ Promovarea insuficientă a zonei rurale şi a produselor specifice şi tradiţionale; ♦ Diversificarea slabă a activităţilor zonei rurale; ♦ Lipsa instalaţiilor de irigaţii; ♦ Accesul redus la servicii de consultanţă rurală datorită inexistenţei acestor posturi la nivel local; ♦ Insuficientaţ serviciilor aducătoare de venit specifice zonei; ♦ Gradul redus de diversificare a activităţilor economice şi dimensiunile reduse ale exploataţiilor agricole fac ca performanţa economică să fie scăzută iar agricultura practicată este una de subzistenţă în cea mai mare parte a teritoriului; ♦ Poluarea apelor de suprafaţă şi subterane datorată lipsei canalizării şi deversărilor necontrolate de ape uzate menajere; ♦ Nnumăr insuficient de utilaje necesare în activităţile agricole; ♦ Activităţile de creştere a animalelor în gospodăriile locuitorilor sunt în scădere; ♦ Media de vârstă ridicată a celor care se ocupă de activităţi agricole; ♦ Parcelarea terenului şi probleme legate de posesiune; ♦ Degenerarea raselor de animale şi scăderea gradului de servicii medical veterinare; ♦ Scăderea productivităţii datorită tehnologiilor depăşite şi rudimentare aplicate în agricultură la nivel local;

	♦ Costurile foarte ridicate necesare lucrărilor agricole face ca rentabilitatea să fie scăzută.
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
• Practici de agricultură durabilă, adaptate condiţiilor climaterice şi solului din comună, activităţi agricole diversificate şi generatoare de venit la bugetul local; • Exploatarea resurselor naturale; • Realizarea unor produse ecologice; • Valorificarea potenţialului zonei; • Crearea de parteneriate viabile şi implementarea unor proiecte/ programe de mediu, pentru refacerea infrastructurii; • Constituirea de grupuri de producători în vederea practicării unei agriculturi cu productivitate ridicată; • Crearea centrelor de colectare produse agricole specifice locale (cereale, legume, fructe); • Accesarea fondurilor europene pentru dezvoltarea unor programe de finanţare în agricultură • Facilităţi legislative şi crearea unor condiţii favorabile arendării terenurilor agricole • Înfiinţarea unor organizaţii şi asociaţii profesionale de sprijin a producătorilor • Crearea unor zone de desfacere a produselor agroalimentare pentru populaţie • Crearea centrelor de colectare produse agricole specifice locale (cereale, legume, fructe) • Crearea de unităţi de prelucrare produse agricole • Crearea de parteneriate viabile şi implementarea unor proiecte/ programe de mediu, pentru refacerea infrastructurii.	• Administrarea necontrolată a îngrăşămintelor chimice pe terenurile agricole ce are ca efect poluarea chimică a solului şi implicit a pânzei de apa freatică din sol precum şi eroziunea solului; • Creşterea perioadelor de secetă pe timpul unui an coroborată cu lipsa sistemelor de irigaţii conduce la producţii agricole scăzute şi de slaba calitate; • Creşterea presiunii exercitate de importul unor produse agricole ieftine; • Migrarea forţei de muncă calificate în zona urbană şi în străinătate; • Pierderea identităţii culturale şi a tradiţiilor specifice; • Scăderea numărului de animale şi a interesului creşterii acestora datorită modului de valorificare defectuos şi a preţului scăzut.

Analiza SWOT Economică

PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
♦ Infrastructura de acces favorizată pentru dezvoltarea mediului economic, poziţionarea localităţii pe DN 1H; ♦ Există un sector productiv iniţiat; ♦ Potenţial bun de forţă de muncă ; ♦ Materii prime locale (lemn, piatră, nisip); ♦ Autorităţi locale deschise pentru atragerea şi sprijinul investitorilor; ♦ Potenţial bun şi tradiţie in domeniul creşterii	• Resurse financiare insuficiente la nivel local pentru demararea unor programe de investiţii în economie şi infrastructură; • Sistemul centralizat de alimentare cu apă şi canalizare este în curs de proiectare şi execuţie; • Inexistenţa unui sistem de control al calităţii produselor agricole; • Calificare redusă sau necorespunzătoare a forţei de muncă;

animalelor; ♦ Tradiţii locale în creşterea animalelor (oilor, bovinelor, cabalinelor, caprinelor şi porcinelor); ♦ Posibilitatea dezvoltării culturilor agricole prin crearea de asociaţii; ♦ Existenţa celei mai moderne ciupercării din Estul Europei la Nuşfalău; ♦ Accesul facil al investitorilor atât prin intermediul căilor rutiere, cât şi prin intermediul Aeroportului Internaţional Cluj Napoca; ♦ Producţiile agricole pot fi utilizate ca surse de materii prime în industria alimentară; ♦ Intensificarea procesului de consultanţă agricolă şi de accesare a fondurilor europene prin camerele agricole; ♦ Tradiţii locale în cultura plantelor şi creşterea animalelor.	• Lipsa specialiştilor; • Inexistenţa infrastructurilor de utilităţi necesare activităţilor economice (canalizare); • Degradarea spaţiilor disponibile ce pot fi utilizate pentru a demara activităţi antreprenoriale în comună; • Folosirea unor tehnologii vechi, cu productivitate şi eficienţă economică scăzută; • Absenţa implementării sistemului de calitate în cadrul proceselor de producţie si a produselor; • Slaba dezvoltare a infrastructurii turistice (unităţi de cazare, unităţi de alimentaţie publică, infrastructură de petrecere a timpului liber); • Capacitatea scăzută a mediului de afaceri de a susţine investiţii pentru dezvoltare; • Slaba dezvoltare a spiritului antreprenorial; • Slaba diversitate economică a comunei; • Regresul înregistrat de majoritatea sectoarelor economice ca urmare a crizei economice mondiale; • Lipsa terenurilor şi spatiilor din domeniul public care sa poată fi puse la dispoziţia potenţialilor investitori; • Imposibilitatea prelucrării şi valorificării eficiente a produselor animaliere; • Starea necorespunzătoare a unor tronsoane de drumuri comunale.
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
• Programe de finanţare destinate dezvoltării mediului economic; • Valorificarea superioară a materiilor prime existente; • Dezvoltarea funcţiei turistice; • Reconversia unor capacităţi economice aflate în conservare în capacităţi cu profil nou de fabricaţie; • Reconversia unor capacităţi agricole spre arii de productivitate adaptate cerinţelor locale; • Existenţa unor spaţii şi terenuri disponibile pentru dezvoltări antreprenoriale; • Existenţa resurselor naturale locale foarte puţin valorificate până în prezent; • Disponibilitatea unor resurse financiare suplimentare posibil a fi accesate prin utilizarea programelor de finanţare UE; • Posibilitatea dezvoltării în comuna Nuşfalău a unui centru de recuperare cu apă termală; • Oportunităţi de dezvoltare prin acordarea de spatii şi terenuri în domeniul industriei uşoare • Disponibilitatea de a încheia relaţii de parteneriat cu autorităţile locale, investitori locali sau străini, precum şi cu organizaţiile nonguvernamentale care au capacitatea să	• Instabilitatea legislativă; • Plecarea tinerilor din comună datorită lipsei locurilor de muncă; • Riscul diminuării, închiderii sau neînceperii activităţilor economice datorită stării precare a infrastructurii • Lipsa de receptivitate şi fflexibilitate a populaţiei locale la cerinţele pieţii care determină decalaje economice; • Reducerea ponderii populaţiei civile; • Creşterea ponderii muncii la negru cu efecte negative asupra pieţii muncii, economiei locale şi asistenţei sociale în perspectivă.

atragă fonduri extrabugetare; • Dezvoltarea relaţiilor de parteneriat economic şi administrativ cu alte unităţi teritoriale din ţară şi străinătate; • Crearea condiţiilor necesare inclusiv scutirea de taxe locale, facilităţi în obţinerea terenurilor şi spaţiilor, dezvoltării agroturismului întreprinderilor mici şi mijlocii, prestări servicii, comerţ; • Acordarea subvenţiilor de stat pentru stimularea culturilor agricole precum şi pentru creşterea animalelor.	

Analiza SWOT educaţie şi cultură

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
♦ Cadre didactice pregătite şi calificate în şcoli; ♦ Condiţii bune de studiu in şcolile din comuna; ♦ Servicii de sanatate eficiente (exista 3 medici de familie şi 1 farmacii); ♦ Convieţuirea buna a 5 confesiuni religioase; ♦ Program de colectare a deşeurilor bine organizat; ♦ Punct de informare publică infiinţat; ♦ Dispensar veterinar functional ♦ Existenţa în localitate de cămine culturale ♦ Existenţa în localitate a lăcaşurilor de cult ♦ Existenţa unei zone cu puternice tradiţii în domneiul cultural şi spiritual; ♦ Experienţa organizării şi promovării multor activităţi culturale de exemplu orgazinarea zilelor comunei. ♦ Relaţiile interpersonale existente favorizează crearea unui climat educaţional deschis şi stimulativ; ♦ Un mare interes din partea cadrelor didactice pentru participarea la cursuri de formare profesională organizate de C.C.D. şi I.S.J.; ♦ Situaţia la învăţătură prezintă rezultate bune la toate nivelele; ♦ Puţine tendinţe de neşcolarizare sau abandon şcolar; ♦ Stare disciplinară bună; ♦ Participare mare, cu rezultate bune la concursuri, olimpiade, întreceri, etc., la toate nivelele; ♦ Existenţa PC-ului la o mare parte din elevii şcolii; ♦ Fondul de carte din biblioteca şcolii dezvoltată şi cu noutăţi editoriale; ♦ Susţinerea activităţilor din planul anual de activităţi şcolare şi extraşcolare, toate cadrele didactice fiind implicate în activitatea de	• Nu există locuinţe de serviciu şi sociale; • Fonduri insuficiente pentru burse pentru elevi; • Resurse insuficiente în bugetul local pentru susţinerea serviciilor sociale; • Spaţiile destinate actului educativ nu sunt tocmai propice acestui scop • politica educaţională slabă de atragere a elevilor în şcolară (insuficientă implicare pentru creşterea imaginii şcolii) • stare materială precară şi nivel scăzut de cultură şi instruire al unor familii; • fonduri insuficente pentru reabilitarea şi modernizarea tuturor clădirilor ce adăpostesc locaşuri de cultură; • posibilităţi financiare reduse pentru tipărirea de broşuri, pliante de promovare a obiectivelor de interes cultural de pe raza comunei; • insuficientă preocupare pentru cunoaşterea istoriei şi a tradiţiilor locale, prin punerea în valoare a tezaurului cultural istoric existent în localitate; • îmbătrânirea populaţiei active, migraţia tinerilor şi dezinteresul faţă de viaţa spiritual-culturală a comunităţii, grevează acţiunile derulate în acest domeniu • Infrastructură uzată necorespunzătoare desfăsurării actului profesional • Resurse financiare insuficiente pentru practicare şi revitalizarea unor obiceiuri şi forme de exprimare cultural-tradiţionale • Starea precară a căminelor culturale locul de desfăsurare a acestor programe şi evenimente culturale; • Starea precară a bazelor sportive necesare practicării sportului individuale şi colective; • Importanţa minoră acordată de către autorităţile locale şi de către sistemul educaţional activităţilor sportive organizate; • Lipsa resurselor financiare necesare

formare continuă la nivel de şcoală; ♦ Existenţa unei zone cu puternice tradiţii în domneiul cultural şi spiritual; ♦ Experienţa organizării şi promovării multor activităţi culturale.	reamenajării bazelor sportive existente.
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
• Accesarea de programe de finanţare in domeniul social; • Plasarea zonei ca prioritate în strategiile naţionale de dezvoltare (regiunea NV) • Înfiinţarea casei de cultură; • Revitalizarea organizaţiilor civice existente; • Înlocuirea tâmplăriei, refacerea acoperişului, dotarea cu mobilier corespunzător, revizuirea instalaţiilor de apă; • Seminarii şi programe de formare şi instruire în domeniul managementului turistic, cultural, sportiv, prestări servicii şi tehnologia informaţională; • Demararea unor programe cu finanţare guvernamentală, judeţene şi locale pentru promovarea, susţinerea şi păstrarea obiceiurilor tradiţionale locale cum ar fi: constituirea de asociaţii şi fundaţii cu caracter cultural, înfiinţarea grupurilor şi ansamblelor folclorice locale • Practicile tradiţionale revitalizate şi capabile de a fi transmise nealterate generaţiilor viitoare • Promovarea şi păstrarea portului popular, cântecului şi dansului; • Reabilitarea şi construcţia de noi aşezăminte culturale; • Susţinerea prin diferite programe de către autorităţile locale a tradiţiilor culturale (portul popular tradiţional, obiceiurile locale; • Construcţia unei săli de sport în comuna Nuşfalău dotată cu toate utilităţile; • Demararea unui proiect pentru construcţia unei baze sportive nouă în comuna Nuşfalău; • Dotarea corespunzătoare a bazelor sportive existente pentru a asigura funcţionarea acestora; • Practicarea sporturilor individuale şi de echipă şi asigurarea cu baze materiale corespunzătoare; • Sprijinirea de către autorităţile locale prin bugetul propriu a echipei de fotbal a comunei Nuşfalău atât la nivelul seniorilor cât şi la nivelul juniorilor.	• Reducerea populaţiei şcolare datorită scăderii natalităţii • Tendinţa reducerii exigenţei în procesul de evaluare didactică • Bugetul redus alocat învăţământului public generând insuficienţa dotării materiale a unităţilor şcolare • Accentuarea procentului de îmbătrânire a populaţiei • Buget insuficient alocat activităţilor culturale; • Ccalamităţi naturale;

Analiza SWOT Servicii sociale

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Pondere mică a populaţiei cu nevoi de asistare; • Informare operativă cu privire la formele de ajutor de stat; • Administraţia locală asigură servicii pentru protecţia socială.	♦ Nivelul de trai scăzut pentru populaţia de etnie romă; ♦ Percepere denaturată a scopului asistenţei sociale, din partea populaţiei; ♦ Populaţia de etnie romă deţine un nivel important al amenzilor primite de către cetăţenii comunei; ♦ Lipsa voluntariatului în domeniul serviciilor pentru vârstnici.
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
♦ Existenţa la nivel naţional, de programe consistente destinate asistenţei sociale; ♦ Dezvoltarea economică a comunei, va permite îmbunătăţirea nivelului finanţărilor care vor putea fi atrase la nivel local; ♦ Posibilitatea înfiinţării unor structuri ale economiei sociale.	♦ Migraţia în străinătate a unui număr ridicat de persoane active, a condus la apariţia fenomenului copiilor care sunt în grija bunicilor sau a rudelor şi care necesită înfiinţarea unor servicii-suport noi; ♦ Costurile ridicate pot genera dificultăţi în dotarea diverselor obiective de asistenţă socială care se doresc a fi înfiinţate; ♦ Sistemul de ajutor social nu încurajează reintegrarea activă.

Analiza SWOT Sănătate

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Existenţa la nivelul comunei a unui medic de familie, a unui stomatolog, a personalului mediu sanitar în număr de trei şi a două farmacii • Profesionalismul medicilor de familie; • Elaborarea strategiei de dezvoltare locală a comunei pentru perioada 2014-2020, se suprapune cu programarea financiară 2014-2020, ceea ce permite corelarea dintre măsurile propuse în document, cu obiectivele naţionale din domeniul sănătăţii.	♦ Dotare insuficientă şi sub standarde a cabinetelor; ♦ Neînsuşirea normelor de educaţie sanitară şi civică a unui segment de pacienţi din rândul populaţiei; ♦ Lipsa unui Centru de sănătate; ♦ Cadrele medicale şi auxiliare insuficiente; ♦ Drumurile de acces pentru deplasarea la domiciliul pacienţilor sunt precare uneori impracticabile.
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
♦ Linii de finanţare externe şi includerea unei linii de buget local în vederea cofinanţării eventualelor aplicaţii, acţiuni/ activităţi. ♦ Acces facil la serviciile medicale de calitate promte şi suficiente ♦ Educarea populaţiei privind starea generală de sănătate şi modalităţile de aduce o viaţă sănătoasă ♦ Programe judeţene şi locale privind prevenirea îmbolnăvirii; ♦ Promovarea principiilor naturiste;	♦ Costuri ridicate ale serviciilor medicale; ♦ Legislaţie fluctuantă în domeniu; ♦ Slabă motivare a persoanelor care au posibilitate chiar redusă de a se asigura medical, de a încheia un contract cadru pentru plata contribuţiei financiare direct la CAS; ♦ Dotare insuficientă a dispensarelor; ♦ Neînsuşirea normelor de educaţie sanitară şi civică a unui segment de pacienţi din rândul populaţiei;

♦ Dotarea corespunzătoare a dispensarelor medicale; ♦ Organizarea unui sistem de primire a reclamaţiilor şi sugestiilor pacienţilor; ♦ Organizarea unor evenimente publice pentru promovarea sănătăţii populaţiei.	♦ Fonduri insuficiente destinate asistenţei medicale.

Analiza SWOT Turism

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
♦ Existenţa condiţiilor dezvoltării turismului rural; ♦ Potenţial turistic deosebit datorită păstrării patrimoniului cultural tradiţional (port popular) formaţii de dansuri şi cântece populare; ♦ Comuna este străbătută de râul Barcău care degajă un aspect peisagistic deosebit pe tot cursul apei; ♦ Potenţial turistic deosebit datorită Munţilor Meseş, Munţii Plopişului şi Măgura Şimleului. ♦ Exploatarea apei termale existente în comuna Nuşfalău; ♦ Comuna Nuşfalău are o aşezare geografică proprie de dezvoltare a serviciilor în special a celor turistice şi agroturistice: ♦ Bierica reformată din Nuşfalău, ♦ Castelul Bánffy, ♦ Conacul familiei Bánffy; ♦ Depozitul Conacului Bánffy; ♦ Placa de pe peretele Şcolii Gimnaziale; ♦ Pădurea Lapiş; ♦ Herghelia familiei Bánffy; ♦ Piaţa de târguri; ♦ Curganii; ♦ Bustul lui Arany János; ♦ Monumentul eroilor căzuţi în cele două războaie mondiale.	• Resurse financiare insuficiente, lipsa investitorilor; • Lipsa pregătirii de specialitate în rândul populaţiei privind accesarea fondurilor europene; • Pregătire profesională slabă în domeniul serviciilor turistice; • Lipsa de preocupare a cetăţenilor privind conservarea mediului; • Lipsa unei strategii a autorităţilor locale privind promovarea turismului; • Drumurile de acces în unele zone sunt din pământ sau piatră.
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
• Punerea în valoare a potenţialului cultural şi istoric al comunei; • Oportunitatea extinderii reţelei de ferme şi gospodării autorizate pentru practicarea agroturismului; • Crearea condiţiilor corespunzătoare obţinerii terenurilor şi spaţiilor necesare dezvoltării serviciilor în domeniul turismului; • Facilitarea obţinerii unor surse financiare necesare dezvoltării turismului zonal; • Sprijinirea logistică a oricăror investitori români sau străini dornici să investească în turism şi agroturism la nivel local; • Posibilitatea obţinerii unor surse financiare prin depunerea proiectelor de finanţare pentru diferite programe.	♦ Instabilitatea legislativă; ♦ Interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în comună, datorită infrastructurii fizice şi sociale neadecvate, raportat la potenţialul comunei; ♦ Inexistenţa unor forme de promovare a comunei pentru creşterea numărului de turişti pe teritoriul acesteia; ♦ Pregătirea profesională de calitate slabă a cetăţenilor în domeniul serviciilor turistice ♦ Reacţie redusă a mediului local la schimbările şi provocările actuale.

Analiza SWOT Administraţie publică şi locală

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Actualizarea periodică a organigramei primăriei; • Existenţa procedurilor ce reglementează fluxul de documente în instituţie; • Existenţa unor proceduri care să descrie modul de realizare a activităţilor şi subactivităţilor ce vizează organizarea muncii în primărie; • Aplicarea metodologiei de evaluare a performanţelor personalului angajat în administraţia publică; • Participarea, în limita fondurilor a tuturor categoriilor de personal la activităţi de formare continuă; • Existenţa unui cadru legal coerent şi stabil privind liberul acces la informaţia de interes public şi transparenţa actului de administrare; • Existenţa personalului tânăr cu studii superioare în instituţiile publice; • Implicarea activă a instituţiilor publice-Primăria, în problemele comunităţii; • Existenta instituţiilor de bază, protecţie civilă şi ordine publică; • Deschiderea administraţiei actuale către investiţii; • Existenţa logisticii necesare desfăşurării în bune condiţii a activităţii instituţiilor publice.	♦ Rezistenţa la schimbare manifestată de o parte din personalul instituţiei; ♦ Resurse insuficiente destinate modernizării şi dezvoltării activităţilor instituţiei; ♦ Existenţa încă a unui sentiment de frustrare a funcţionarilor motivat de sistemul de salarizare, promovare precum şi de menţinerea unei imagini publice negative a funcţionarului din administraţia publică; ♦ Imposibilitatea promovării pe post a angajaţilor; ♦ Posibilităţi reduse de motivare financiară a personalului şi de atragere a persoanelor cu calificare superioară în structurile funcţionarilor publici; ♦ Încărcarea cu sarcini suplimentare peste cele prevăzute în fişa postului datorită insuficienţei personalului din instituţie; ♦ Legislaţie insuficient cunoscută de către personalul din instituţiile publice, ca urmare a numărului mare de schimbări legislative.
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
• Adaptarea structurii organizatorice • Programe de formare profesională a personalului din primărie; • Achiziţionare de utilaje; • Dotări ale administraţiei locale; • Achiziţia şi utilizarea unui sistem de back-up, salvări de siguranţă şi utilizarea unor surse de alimentare de rezervă; • Achiziţionarea de aplicaţii informatice integrate pentru toate serviciile din cadrul administraţiei locale în vederea eficientizării procesului de furnizare a serviciilor către populaţie; • Realizarea de parteneriate cu alte localităţi din ţară şi străinătate în vederea promovării de proiecte.	♦ Inerţie mare privind implicarea factorilor responsabili, dar şi a comunităţii în programele de dezvoltare; ♦ Schimbări legislative prea frecvente pentru a fi asimilare eficient. ♦ Nemulţumiri manifestate de către populaţie generate de măsurile economice şi sociale luate de Guvern; ♦ Convulsii sociale; ♦ Riscul eşecului în realizarea şi finalizarea unor proiecte; ♦ Refuzul achitării unor taxe si impozite.

Analiza SWOT Mediu

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
♦ Fond forestier însemnat; ♦ Potenţial silvic (vânat, fructe de pădure, ciuperci); ♦ Relief şi ambient propice dezvoltării turismului, şi amenajărilor de agrement; ♦ Potenţial agricol generat de terenurile existente ; ♦ Zona nepoluată; ♦ Aşezarea geografică apropiată de zona de frontieră; ♦ Aplicarea sistemului centralizat de colectare a deşeurilor menajere, dispariţia de pe cursurile râurilor a deşeurilor; ♦ Preocuparea permanentă a autorităţilor locale privind respectarea legislaţiei de mediu.	• Poluarea cauzată de lipsa reţelei de canalizare menajeră în unele localităţi ale comunei; • Drumuri de acces nemodernizate care reduc posibilităţile de valorificare a resurselor naturale existente şi a potenţialului local; • Resursele naturale existente necesită costuri mari pentru a fi exploatate şi valorificate; • Nu exista groapă de gunoi ecologică; • Defrişarea necontrolată a unor zone forestiere; • Neefectuarea lucrărilor de stabilizare în zonele ce prezintă alunecări de teren; • Colectarea neselectivă a deşeurilor în vederea reciclării, refolosirii, recuperării sau valorificării lor; • Educaţia ecologică este superficială.
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
♦ Existenţa unui cadru naţional privind protecţia mediului: legislaţie, instituţii, strategii şi planuri de implementare a Directivelor UE; ♦ Mediatizarea potenţialului şi resurselor localităţii; ♦ Valorificare şi promovarea tradiţiilor şi obiceiurilor locale, folclorului local; ♦ Utilizarea programelor UE destinate reabilitării condiţiilor de mediu din mediul rural ♦ Extinderea colaborării şi implicarea organizaţiilor neguvernamentale şi a şcolilor în programe comune de educaţie ecologică ♦ Organizarea unor campanii de educare a elevilor în spiritul ecologic; ♦ Implicarea populaţiei în activităţile de educaţie ecologică; ♦ Dezvoltarea de parteneriate în vederea protecţiei mediului.	• Opoziţia unor factori interesaţi cu privire la implementarea unor proiecte de mediu în condiţiile reducerii fondurilor disponibile pentru investiţii şi creşterii concurenţei pentru alocarea acestora; • Extinderea eroziunii solului cu consecinţe pe termen lung; • Exploatarea ilegală a pădurilor va avea urmări asupra dezvoltării durabile; • Indiferenţa autorităţilor locale şi a cetăţenilor faţă de protecţia mediului; • Creşterea presiunilor asupra mediului din cauza deversării necontrolate a apelor uzate menajere în condiţiile dezvoltării reţelelor de canalizare şi facilităţilor de epurare într-un ritm inferior celui de dezvoltare a reţelelor de alimentare cu apă potabilă; • Apariţia de dificultăţi în implementarea planurilor adecvate de management ale ariilor naturale protejate datorită atitudinii proprietarilor privaţi ai terenurilor.

CAPITOLUL II
STRATEGIA DE DEZVOLTARE

II.1. VIZIUNE. OBIECTIVE STRATEGICE. OBIECTIVE SPECIFICE

Viziunea comunei Nușfalău reprezintă dezideratul care se dorește să fie atins în anul 2020 prin implementarea planului de măsuri și proiecte.

Conceptul strategic de dezvoltare se traduce astfel printr-o dezvoltare economică datorată poziției geostrategice a comunei, datorată de atragerea de firme/ activități economice/ investiții.

În acest sens trebuie urmate două puncte prioritare: creșterea gradului de atractivitate a comunei (prin îmbunătățirea imaginii comunei, calității vieții prin revitalizare rurală) și facilități de atragere a firmelor private (prin investiții în infrastructură, ofertă de terenuri și clădiri, servicii strategice, facilități fiscale etc.).

Comuna Nușfalău în viziunea reprezentanților autorității publice locale va deveni o comună prosperă și durabilă până în anul 2020, care:

- Va îmbunătăți condițiile de viață ale populației comunei prin asigurarea accesului la utilitățile de bază, dezvoltarea infrastructurii de transport și crearea de noi locuri de muncă;
- Va realiza creștere economică prin atragerea de investitori în agricultură, industrie, servicii, prin oferirea de consultanță orientate către toate categoriile de populație și întreprinzători, prin atragerea de noi fonduri nerambursabile, prin creșterea gradului de pregătire a resurselor umane din comună;
- Va oferi oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile comunei, fie sub forma investițiilor directe în proiecte izolate, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri;
- Va îmbunătăți accesul la bunăstare al grupurilor dezavantajate, precum și garantându-se protecția factorilor de mediu și utilizarea eficientă a resurselor naturale locale;
- Va îmbunătății condițiile de viață ale populației comunei prin asigurarea accesului la utilitățile de bază, dezvoltarea infrastructurii de transport și crearea de noi locuri de muncă;
- Va realiza creștere economică prin atragerea de investitori în agricultură, industrie, servicii, prin oferirea de consultanță orientate către toate categoriile de populație și întreprinzători, prin atragerea de noi fonduri nerambursabile, prin creșterea gradului de pregătire a resurselor umane din comună;
- Va sprijini transformările din învățământul local și va menține calitatea actului didactic și a condițiilor de derularea ale acestuia, prevenirea și combaterea abandonului școlar și promovarea conceptului de învățare continuă, astfel încât toate categoriile socio-profesionale și de vârstă să participe și să se identifice cu comunitatea;
- Va oferi oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile comunei, fie sub forma investițiilor directe în

proiecte izolate, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri;

- Va îmbunătăţi accesul la bunăstare al grupurilor dezavantajate, precum şi garantându-se protecţia factorilor de mediu şi utilizarea eficientă a resurselor naturale local.

Obiectivul general al strategiei este de a îmbunătăţi atractivitatea comunei Nuşfalău prin creşterea competitivităţii economice, calităţii serviciilor oferite şi satisfacţiei cetăţenilor privind calitatea vieţii în mediul rural.

Europa 2020, noua strategie a UE privind creşterea economică, include cinci obiective ambiţioase care vor trebui îndeplinite, până în anul 2020, în următoarele domenii:

- **Ocuparea forţei de muncă**: rata ocupării forţei de muncă de 75% în rândul populaţiei cu vârste cuprinse între 20 şi 64 de ani;
- **Cercetare şi dezvoltare**: alocarea procentului de 3% din PIB-ul UE pentru cercetare şi dezvoltare;
- **Schimbări climatice şi energetice**: reducerea cu 20% a emisiilor de gaze poluante cu efect de seră, faţă de nivelurile înregistrate în 1990, creşterea ponderii surselor de energie neconvenţionale şi a celor regenerabile până la 20%, creşterea cu 20% a eficienţei energetice;
- **Educaţie**: reducerea abandonului şcolar la sub 10%, creşterea la peste 40% a ponderii absolvenţilor de studii superioare în rândul populaţiei cu vârsta cuprinsă între 30 şi 34 de ani;
- **Sărăcia şi excluziunea socială**: reducerea cu cel puţin 20 mil. a numărului persoanelor care suferă sau riscă să sufere de pe urma sărăciei şi a excluziunii sociale.

Iniţiativele majore care intră în sfera ocupării forţei de muncă, a afacerilor sociale şi a incluziunii sunt:

- **Tineretul în mişcare:** pentru a le oferi tinerilor mai multe şanse de a-şi găsi un loc de muncă, este necesar să-i ajutăm pe studenţi şi pe stagiari să capete experienţă în alte ţări, să ameliorăm calitatea sistemului european de educaţie şi formare şi să-l facem mai atractiv
- **Agendă pentru noi competenţe şi locuri de muncă:** este nevoie să reformăm piaţa muncii, pentru a-i ajuta pe cetăţenii europeni să dobândească noi competenţe profesionale, pentru a crea noi locuri de muncă şi pentru a adapta legislaţia UE în domeniul muncii
- **Platforma europeană împotriva sărăciei şi excluziunii sociale** îşi propune să stimuleze munca la toate nivelurile, în vederea atingerii obiectivului principal al UE, acela ca până în 2020, cel puţin 20 de milioane de persoane să nu mai sufere de pe urma sărăciei şi a excluziunii sociale.

Uniunea Europeană face eforturi mari pentru a depăşi criza economică şi pentru a crea condiţiile care să favorizeze dezvoltarea unei economii mai competitive, cu un grad mai ridicat de ocupare a forţei de muncă. Strategia Europa 2020 îşi propune să asigure o creştere economică inteligentă (prin investiţii mai eficiente în educaţie, cercetare şi inovare),durabilă (prin orientarea decisivă către o economie cu emisii scăzute de carbon şi o industrie competitivă),favorabilă incluziunii (prin punerea accentului pe crearea de locuri de muncă şi pe reducerea sărăciei).

Strategia se concentrează asupra a cinci obiective ambiţioase privind ocuparea forţei de muncă, cercetarea, educaţia, reducerea sărăciei şi energia/clima.

Pentru ca Strategia Europa 2020 să dea roade, a fost instituit un sistem de guvernanţă economică menit să coordoneze acţiunile politice derulate la nivelul UE şi la nivel naţional.

Creşterea inteligentă in viziunea Uniunii Europene presupune existenta a 3 initiative majore:

1. **Agendă digitală pentru Europa**

prin care îşi propune: să creeze o piaţă digitală unică, bazată pe internet rapid şi ultrarapid şi pe aplicaţii interoperabile:

- până în 2013: acces universal la internet în bandă largă;
- până în 2020: acces universal la internet mult mai rapid (cel puţin 30Mbps) o până în 2020: o viteză a internetului de peste 100 Mbps în peste 50% din locuinţele din Europa.

2. **Uniune a inovării** prin care îşi propune:

- să reorienteze politica în materie de cercetare, dezvoltare şi inovare către domenii care prezintă provocări majore pentru societate (schimbări climatice, utilizarea eficientă a energiei şi a resurselor, schimbări demografice, sănătatea populaţiei etc.);
- să consolideze toate verigile din lanţul inovării, de la cercetarea fundamentală la comercializare.

3. **Tineretul în mişcare** prin care îşi propune:

- să-i ajute pe studenţi şi pe stagiari să studieze în străinătate;
- să-i pregătească mai bine pe tineri pentru piaţa muncii;
- o să îmbunătăţească performanţele universităţilor europene şi să le facă mai atractive pe plan internaţional;
- să amelioreze toate aspectele legate de educaţie şi formare (excelenţă academică, egalitate de şanse etc.).

Pentru a asigura o creştere economică durabilă, trebuie:

- să dezvoltăm o **economie mai competitivă**, cu emisii scăzute de CO_2, care să utilizeze resursele în mod eficient şi durabil;
- **să protejăm mediul**, să reducem emisiile de gaze cu efect de seră şi să stopăm pierderea biodiversităţii;
- să profităm de poziţia Europei ca lider în dezvoltarea de **noi tehnologii şi metode de producţie ecologice**;
- să introducem **reţele electrice inteligente şi eficiente**;
- **să valorificăm reţelele europene** pentru a le acorda întreprinderilor (în special micilor producători) un avantaj competitiv suplimentar;
- **să îmbunătăţim mediul de afaceri**, în special pentru IMM-uri;
- **să-i ajutăm pe consumatori** să aleagă produse şi servicii, în cunoştinţă de cauză.

Creşterea favorabilă incluziunii presupune:

- rată mai mare de ocupare a forţei de muncă - **locuri de muncă mai bune şi mai numeroase**, în special pentru femei, tineri şi lucrători de peste 55 de ani;
- creşterea capacităţii de anticipare şi gestionare a schimbării prin **investiţii în formare profesională şi îmbunătăţirea competenţelor**;
- **modernizarea pieţelor muncii** şi a sistemelor de protecţie social;
- garantarea **accesului tuturor la beneficiile creşterii economice**.

OBIECTIVE STRATEGICE ŞI SPECIFICE

Pentru perioada de referinţă 2014-2020, obiectivele specifice ale comunei Nuşfalău , judeţul Sălaţ sunt în consens cu strategia şi obiectivele Uniunii Europene pentru România, cu transpunere de la nivelul macro al uniunii la nivelul micro al localităţii. Astfel, Consiliul Local al comunei Nuşfalău din judeţul Sălaj, a luat hotărârea ca pentru perioada 2014-2020, obiectivele specifice pentru dezvoltare să fie armonizate cu următoarele obiective integrate:

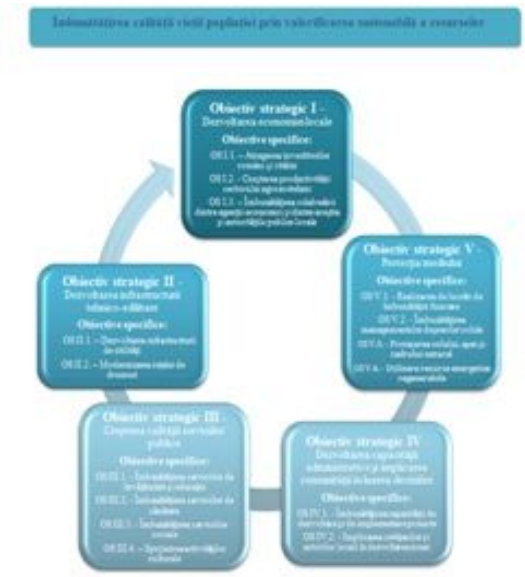

II.2. PRIORITĂȚI DE DEZVOLTARE, MĂSURI ŞI DIRECȚII DE ACȚIUNE

PRIORITĂȚI DE DEZVOLTARE

Dezvoltarea teritorială este procesul de transformare a geografiei teritoriilor locuite (elemente fizice: infrastructura, peisaj, oraşe, dar şi structura teritorială şi distribuţia geografică a populaţiei şi activităţilor umane). Dezvoltarea teritorială este un concept comprehensiv folosit, de asemenea, ca obiectiv al politicilor publice: nu se urmăreşte numai creşterea economică în regiunile respective, ci şi durabilitatea, cu aspectele sale economice, sociale, de mediu şi culturale. În actualul context european caracterizat de rate de creştere scăzute şi dezechilibre regionale accentuate, dezvoltarea teritorială a devenit o prioritate generală în vederea îmbunătăţirii serviciilor şi gradului de ocupare şi în vederea reducerii dezechilibrelor teritoriale.

În perioada următoare România trebuie să depăşească decalajul pe care îl are faţă de Europa, aducând serviciile publice şi deciziile mai aproape de cetăţeni (conform principiului european al subsidiarităţii) şi folosind mai eficient resursele existente: resurse locale, fonduri guvernamentale şi programe europene.

Europa 2020, noua strategie a UE privind creşterea economică, include cinci obiective ambiţioase care vor trebui îndeplinite, până în anul 2020, în următoarele domenii:

- ocuparea forţei de muncă;
- inovare;
- educaţie;
- incluziune socială;
- climă, energie.

Iniţiativele majore care intră în sfera ocupării forţei de muncă, a afacerilor sociale şi a incluziunii sunt:

Tineretul în mişcare: pentru a le oferi tinerilor mai multe şanse de a-şi găsi un loc de muncă, este necesar să-i ajutăm pe studenţi şi pe stagiari să capete experienţă în alte ţări, săameliorăm calitatea sistemului european de educaţie şi formare şi să-l facem mai atractiv

Agendă pentru noi competenţe şi locuri de muncă: este nevoie să reformăm piaţa muncii, pentru a-i ajuta pe cetăţenii europeni să dobândească noi competenţe profesionale, pentru a crea noi locuri de muncă şi pentru a adapta legislaţia UE în domeniul muncii

Platforma europeană împotriva sărăciei şi excluziunii sociale îşi propune să stimuleze munca la toate nivelurile, în vederea atingerii obiectivului principal al UE, acela ca până în 2020, cel puţin 20 de milioane de persoane să nu mai sufere de pe urma sărăciei şi a excluziunii sociale.

Uniunea Europeană face eforturi mari pentru a depăşi criza economică şi pentru a crea condiţiile care să favorizeze dezvoltarea unei economii mai competitive, cu un grad mai ridicat de ocupare a forţei de muncă. Strategia Europa 2020 îşi propune să asigure o creştere economică inteligentă (prin investiţii mai eficiente în educaţie, cercetare şi inovare),durabilă (prin orientarea decisivă către o economie cu emisii scăzute de carbon şi o industrie competitivă),favorabilă incluziunii (prin punerea accentului pe crearea de locuri de muncă şi pe reducerea sărăciei). Strategia se concentrează asupra a cinci obiective ambiţioase privind ocuparea forţei de muncă,

cercetarea, educaţia, reducerea sărăciei şi energia şi clima.

Pentru ca Strategia Europa 2020 să dea roade, a fost instituit un sistem de guvernanţă economică menit să coordoneze acţiunile politice derulate la nivelul UE şi la nivel naţional.

Creşterea inteligentă în viziunea Uniunii Europene presupune existenţa a trei iniţiative majore:

Agendă digitală pentru Europa prin care îşi propune: să creeze o piaţă digitală unică, bazată pe internet rapid şi ultrarapid şi pe aplicaţii interoperabile:

- până în 2013: acces universal la internet în bandă largă
- până în 2020: acces universal la internet mult mai rapid (cel puţin 30Mbps)
- până în 2020: o viteză a internetului de peste 100 Mbps în peste 50% din locuinţele din Europa.

Uniune a inovării prin care îşi propune:

- să reorienteze politica în materie de cercetare, dezvoltare şi inovare către domenii care prezintă provocări majore pentru societate (schimbări climatice, utilizarea eficientă a energiei şi a resurselor, schimbări demografice, sănătatea populaţiei etc.);
- să consolideze toate verigile din lanţul inovării, de la cercetarea fundamentală la comercializare.

Tineretul în mişcare prin care îşi propune:

- să-i ajute pe studenţi şi pe stagiari să studieze în străinătate;
- să-i pregătească mai bine pe tineri pentru piaţa muncii;
- să îmbunătăţească performanţele universităţilor europene şi să le facă mai atractive pe plan internaţional;
- să amelioreze toate aspectele legate de educaţie şi formare (excelenţă academică, egalitate de şanse etc.).

Creşterea favorabilă incluziunii presupune:

- rată mai mare de ocupare a forţei de muncă - locuri de muncă mai bune şi mai numeroase, în special pentru femei, tineri şi lucrători de peste 55 de ani;
- creşterea capacităţii de anticipare şi gestionare a schimbării prin investiţii în formare profesională şi îmbunătăţirea competenţelor;
- modernizarea pieţelor muncii şi a sistemelor de protecţie socială;
- garantarea accesului tuturor la beneficiile creşterii economice.

Pentru a asigura o creştere economică durabilă (climă/energie), trebuie:

- să dezvoltăm o economie mai competitivă, cu emisii scăzute de CO_2, care să utilizeze resursele în mod eficient şi durabil;
- să protejăm mediul, să reducem emisiile de gaze cu efect de seră şi să stopăm pierderea biodiversităţii;
- să profităm de poziţia Europei ca lider în dezvoltarea de noi tehnologii şi metode de producţie ecologice;
- să introducem reţele electrice inteligente şi eficiente;
- să valorificăm reţelele europene pentru a le acorda întreprinderilor (în special micilor producători) un avantaj competitiv suplimentar;
- să îmbunătăţim mediul de afaceri, în special pentru IMM-uri;
- să-i ajutăm pe consumatori să aleagă produse şi servicii, în cunoştinţă de cauză.

Dezvoltarea durabilă la nivelul comunei Nuşfalău

În anul 1992 (Summitul Mondial din Rio de Janeiro) lideri din majoritatea ţărilor lumii au recunoscut importanţa centrală a acţiunilor locale pentru asigurarea dezideratelor dezvoltării durabile.

Începând cu acel moment ,,Agenda 21" a devenit catalizatorul a numeroase proiecte şi iniţiative ce promovează dezvoltarea durabilă la nivel local.

,,Agenda 21" are propriul mecanism de implementare prin strategiile de dezvoltare durabilă naţionale , regionale şi ,,Agenda 21 locală".

Dezvoltarea durabilă înseamnă în primul rînd asigurarea unei calităţi mai bune a vieţii pentru toţi, în prezent şi pentru generaţiile viitoare.

Dezvoltarea durabilă înseamnă recunoaşterea faptului că economia, mediul şi bunăstarea socială sunt interdependente, şi

anume faptul ca un mediu afectat din punct de vedere al calităţii va influenţa negativ, mai repede sau mai târziu, dezvoltarea economică, şi mai ales calitatea vieţii fiecăruia dintre noi.

Dezvoltarea durabilă înseamnă şi satisfacerea nevoilor de bază ale oamenilor: locuinte, străzi, oportunitatea de implementare prin educaţie, informare, participare, sănătate, locuri de muncă.

Toate acestea necesită o economie robustă, sănătoasă, capabilă să creeze mijloace necesare satisfacerii acestor nevoi atât în prezent cât şi în viitor.

Pe scurt dezvoltarea durabilă presupune:

- un nou rol pentru autorităţile locale şi liderii comunităţii;
- promovarea bunăstării sociale şi economice a membrilor comunităţii şi a calităţii mediului în zonele de rezidenţă;
- implicarea şi consultarea localnicilor şi a formelor de organizare a acestora;
- dezvoltarea unei viziuni şi a unui plan pentru zonă impreună cu comunitatea locală;
- dezvoltarea şi oferirea serviciilor care imbunătăţesc bunăstarea şi calitatea vieţii locuitorilor comunei;
- autorităţile locale, organizaţiile neguvernamentale, organizaţiile comunitare şi de afaceri au nevoie în acest moment de facilitatori comunitari care să fie capabili sa creeze puntea de legatură dintre politicile guvernamentale de dezvoltare şi nevoile şi dorinţele comunităţii locale.

De ce avem nevoie de o dezvoltare durabilă şi cine este responsabil? - Pentru realizarea tuturor celor mentionate mai sus e nevoie de aportul fiecăruia dintre noi fie că reprezentăm autorităţile, fie că suntem simpli cetăţeni angajaţi sau mici întreprinzători, fie că suntem organizaţi în grupuri locale, formale sau informale. Autorităţile locale ca puncte nodale şi lideri ai comunităţilor locale au un rol extrem de important.

Realizarea dezvoltării durabile trebuie să fie dezideratul oricărei administraţii moderne şi trebuie să se reflecte în pregatirea strategiilor locale de dezvoltare durabilă pentru a promova şi imbunatăţi bunăstarea socială şi economică, calitatea mediului în zonele de rezidenţă, contribuind astfel la dezvoltarea durabilă a României pe ansamblu.

Uniunea Europeană din care face parte şi Romania acordă o importanţă majoră spaţiului rural, importanţa reflectată de politicile şi programele promovate de acest for, unul din documentele de bază a tuturor acestor politici şi programe este Programul de dezvoltare durabilă rurală a Uniunii Europene în acest cadru general şi au originea şi programele de finanţare pentru ţările membre UE programe de finanţare cum sunt: ISPA, PHARE, SAPARD ca şi fonduri de preaderare de care a beneficiat ţara noastră, dar mai ales fonduri structurale care vin în întimpinarea problemelor cu care se confruntă comunităţile rurale de la infrastructura până la educaţie, de la agricultura până la tradiţii.

Pentru a accesa cu succes fondurile europene comunităţile locale dîn Romania trebuie sa fie pregătite, iar un prim pas în acest proces de pregatire este formularea unor strategii de dezvoltare durabilă care să dea masura nevoilor şi OPORTUNITĂŢILOR pe fiecare comunitate le are în parte.

Unele concepte cheie cum ar fi dezvoltarea durabilă, identitatea comunităţii, siguranţa, serviciile de sănătate, asistenţă socială, devin din ce în ce mai prioritare pentru comunităţile locale.

O provocare importantă o reprezintă dezvoltarea proceselor inovative bazate pe noi moduri de implicare a tuturor factorilor de decizie pentru a spori nivelul de participare şi pentru a satisface interesele comune ale tuturor cetăţenilor comunităţilor locale.

Participarea cetăţenilor oferă o mai bună înţelegere a cerinţelor oamenilor.

Obiectivele strategiei de dezvoltare durabilă se bazează pe următoarele principii :

1. Durabilitate – condiţii mai bune de trai pentru populaţie precum şi condiţii de trai decent şi pentru sănătatea şi bunăstarea tuturor;

2.Competitivitate – permite dezvoltarea economiei proprii în context regional, naţional, promovarea unui sector privat productiv şi competitiv;

3. Sprijin financiar – putere financiara care să faciliteze accesul la o varietate de surse financiare pentru a satisface nevoile de investiţii şi dezvoltare;

4. O bună administrare – reacţia eficientă şi efectivă la problemele comunităţii prin responsabilizarea autorităţilor locale şi parteneriatul cu societatea civilă

Strategiile de dezvoltare locală sunt caracterizate de cel puţin 7 trăsături care sunt recomandate managerilor de la nivel local şi anume:

- imagine asupra viitorului;
- creativitate;
- flexibilitate;
- activitate;
- disponibilitate;
- orientare spre schimbare;
- orientare spre câstig durabil.

Strategia de dezvoltare locală este atât un proces de planificare, cât şi un proces care promovează parteneriatul în rândul diferiţilor actori pe plan local:

- ♦ administraţia publică locală;
- ♦ comunitatea locală;
- ♦ sectorul privat;
- ♦ reprezentanţii societăţii civile.

Scopul principal este de analiza împreună problemele legate de dezvoltare, de imagine create pentru viitor, de mobilizare a resurselor, de elaborare a strategiilor de dezvoltare a proiectelor precum şi de implementare, monitorizare şi evaluare a acestora.

Orice strategie de dezvoltare locală are o etapă introductivă care constă în diagnoza şi analiza principalilor indicatori din comunitatea pentru care se realizează strategia de dezvoltare.

Punctul de pornire în dezvoltarea durabilă - În comunităţile mici cum sunt localităţile rurale actul decizional este mai direct şi implicarea oamenilor poate fi mai directă.

Totodată degradarea mediului în comunităţile rurale a devenit gravă în ultima perioadă, comunităţile locale nu au primit fondurile necesare şi autoritatile locale fac faţă din ce în ce mai greu problemelor de mediu apărute (invazia deşeurilor, devastarea valorilor naturale, impactul agriculturii asupra mediului, poluarea apelor freatice).

În acest context administraţia comunei Nuşfalău a conştientizat necesitatea depunerii tuturor efoturilor pentru implementarea de proiecte europene care să asigure fondurile necesare lucrărilor care se impun. Astfel ne găsim în situaţia în care majoritatea problemelor stringente de infrastructură, construcţii civile şi alimentare cu apă şi canalizare a satului Nuşfalău se vor rezolva în decursul următoarelor luni calendaristice prin programul cu finanţare europeană pe măsura 3.2.2 axă care vizează dezvoltarea rurală. Pe fonduri europene, se vor construi, reabilita şi extinde toate drumurile comunale, forestiere şi agricole din comuna Nuşfalău. De asemenea o problemă stringentă se referă la sistemul de canalizare din satul Nuşfalău, acesta fiind inexistent, existând proiecte pentru realizarea acestuia. Totodată, se vor alimenta cu gaz metan toate gospodăriile din comuna Nuşfalău.

Se impune începerea lucrărilor la sistemul de canalizare şi în satul Nuşfalău aceasta constituind o acţiune prioritară a administraţiei publice locale, deoarece ne confruntăm cu lipsa apei în perioada secetelor şi considerăm că asigurarea apei potabile şi a canalizării constituie condiţiile minime obligatorii de civilizaţie pentru orice comunitate.

Dezvoltarea strategică şi elemente strategice

Planificarea strategică este un proces de mai multe etape, prin care comunităţile pot să îşi creeze imaginea viitorului pornind de la conditiile prezente de potential şi resurse şi traseaza căii de realizare a acelui viitor. Etapele necesare în planificarea strategică sunt urmatoarele:

1 Evaluarea capitalului natural;

2 Evaluarea capitalului antropic;

3 Evaluarea capitalului social;

4 Obiectivele Strategiei Locale de Dezvoltare;

5 Planul Local de Acţiune pentru Dezvoltarea Durabilă;

6 Portofoliul de Proiecte Prioritare pentru perioada 2007-2014.

Pe baza profilului economic-social al zonei, echipa de proiect a sintetizat misiunea strategiei de dezvoltare locala şi a identificat directiile strategice şi domeniile prioritare de acţiune pentru urmatorii 8 ani.

Pentru aceasta este nevoie de:

- economie locală diversificată, dinamică şi eficientă;

- locuri de muncă şi câştiguri decente pentru toată poulaţia activă;
- stabilitate politică şi deschidere din partea autoritatilor locale şi centrale;
- încurajarea iniţiativei şi creştera libertăţii de opţiune în toate domeniile;
- condiţii favorabile existenţei umane şi servicii de bună calitate :locuinte,asistenţă medical, climat social echilibrat, posibilităţi pentru activităţi educative, culturale, sportive, recreative, religioase şi o calitate bună a mediului înconjurător.

Pentru a putea participa la realizarea obiectivelor cuprinse în programul national, regional şi local de dezvoltare, Primăria comunei Nuşfalău işi va desfăşura activitatea în următoarele direcţii:

1. Identificarea programelor de finanţare europeană şi naţională şi depunerea de proiecte în vederea atragerii de resurse financiare în zonă.
2. Susţinerea înfiinţării unor zone economice pentru creearea unor întreprinderi care să absoarbă forta de muncă existentă pe piaţă.
3. Atragera unor localităţi în programe de dezvoltare zonală cu beneficii pentru toţi partenerii implicaţi.
4. Învestiţii în infrastructură care să permită dezvoltarea zonei.
5. Valorificarea resurselor naturale (păduri, terenuri agricole, balast şi pietriş potential turistic cultural-istoric, forţă de muncă).

Condiţii de implementare a strategiei:

- determinarea profilului socio–economic şi de mediu al comunei inclusiv identificarea problemelor cu care se confrunta comunitatea;
- propunerea mai multor scenarii de dezvoltare;
- stabilirea viziunii de dezvoltare ,a directiilor strategice şi a obiectivelor;
- acordul şi sustînerea planului de catre cetăţeni şi politicieni;
- susţinerea dîn partea sectorului privat a strategiei dezvoltarii economice a serviciilor;
- informarea permanentă a cetăţenilor privînd progresul implementarii planului;
- implicarea mass-mediei şi a O.N.G-urilor în disemînarea înformatiilor şi monitorizarea Strategiei.

Elementele strategice

Pornind de la starea actuală şi potenţialurile existente pentru dezvoltare ulterioară, considerăm că strategia trebuie să se adreseze, în mod deosebit următoarelor două domenii:

1. Modernizarea continuă a condiţiilor de vieţuire a locuitorilor comunei(condiţii de locuit, educaţie, sănătate, cultură, acces la locuri de muncă, relaţii interumane bune);
2. Crearea condiţiilor pentru asigurarea resurselor materiale şi financiare necesare unui trai decent(utilizarea eficientă şi modernă a resurselor naturale, dezvoltare economică sănătoasă şi de durată, crearea de locuri de muncă modernizarea ofertei de servicii)

Măsurile şi proiectele aferente acestor domenii vor trebui realizate în deplină concordanţă cu cerinţele de protecţie a mediului şi de protejare a ,,aurului verde" al comunei.

1. Modernizarea continuă a condiţiilor de vieţuire a locuitorilor comunei

Acţiunile majore pe care le avem în vedere în cadrul acestui domeniu sunt:

a) Condiţii de locuit:

- Începerea lucrărilor la sistemul de canalizare şi racordarea la acesteaa tuturor locuinţelor, instituţiilor şi firmelor de pe teritoriul comunei;

- **Termen scurt** - necesar de resurse financiare;
- finalizarea obiectivelor din proiectul cu finanţare europeană: asfaltare străzi, grădiniţă cu program prelungit, cămin cultural şi reţea de alimentare cu apă şi canalizare;
- **Termen 2014** – finanţare europeană plus lucrările suplimentare care trebuiesc acoperite din bugetul local-resurse proprii;

- modernizarea tuturor străzilor din comună care nu au fost incluse în programul cu finanţare europeană;
- **Termen mediu** - finanţare:fonduri proprii- fonduri alocate de consiliul judeţean;
- asigurarea unor condiţii civilizate de locuit pentru comunităţile rome din comuna Nuşfalău prin: - alocarea unor suprafeţe de teren pentru fiecare familie în scopul construirii unei locuinţe care să fie situată în apropierea facilităţilor (alimentarea cu energie electrică, apă, racordare la reţea de canalizare)
- realizarea unor locuinţe tip, în colaborare cu organele judeţene şi nationale care au în răspundere integrarea romilor- ONG-uri, organizaţiile şi comunităţile romilor.
- **Termen mediu** - resurse
- Includerea comunei în proiectul de realizare a alimentării cu gaz metan (în situaţia reluării acestuia) şi stimularea locuitorilor pentru racordare la sistem, în vederea îmbunătăţirii condiţiilor de viaţă şi protejarea pădurilor prin reducerea necesarului de lemne pentru foc;
- Creşterea interesului unor investitori pentru dezvoltarea în zonă a unor întreprinderi mici şi mijlocii cazre au nevoie de o astfel de sursă de energie în procesul tehnologic.
- **Termen mediu, lung** - finanţare-guvernamentalăExtinderea zonelor propice pentru construcţia de locuinţe sau firme prin transformarea unor drumuri agricole în drumuri comunale, modernizarea acestora şi aducerea facilităţilor(energie electrică, apă-canal) în lungul acestora.
- Refacerea Planului Urbanistic General a comunei Nuşfalău care face parte din programul de amenajare a teritoriului şi de dezvoltare a localităţilor.
- **Termen lung** - resurse proprii.

b) Educaţie:

- Reabilitarea şcolii gimnaziale „Petri Mór" Nuşfalău, surse de finanţare locale, guvernamentale şi europene;
- Modernizarea şi dotarea Şcolii Gimnaziale „Petri Mór" din comuna Nuşfalău, surse de finanţare locale, guvernamentale şi europene;
- Reabilitarea Liceului tehnologic nr. 1 Nuşfalău, surse de finanţare locale, guvernamentale şi europene;
- Amenajarea şi dotarea Liceului tehnologic nr. 1 Nuşfalău şi promovarea serviciilor furnizate de această şcoală localnicilor comunei – termen necesar resurse de finanţare locală, guvernamentală şi europeană
- Construirea unui centru de tip „After School", necesare localnicilor cu copii care lucrează în alte localităţi, surse de finanţare locale, guvernamentale şi europene;
- Amenajarea şi dotarea centrului de tip „After School" şi promovarea serviciilor furnizate de aceste centre de tip „After School" în rândul grupurilor ţintă – termen necesar resurse de finanţare locală, guvernamentală şi europeană
- Facilitarea accesului la educaţie a grupurilor vulnerabile prin campanii de informare şi promovare a importanţei educaţiei şi luarea măsurilor de susţinere a accesului la educaţie a elevilor – termen necesar resurse de finanţare locală, guvernamentală şi europeană
- Dotarea cu materiale didactice şi cu echipamente IT a unităţilor de învăţământ – termen necesar resurse de finanţare locală, guvernamentală şi europeană
- Oferirea de burse şi premii pentru stimularea şi menţinerea elevilor în şcoli şi atragerea unor elevi noi, diminuându-se numărul de abandonuri şcolare, termen necesar resurse de finanţare locală, guvernamentală şi europeană;
- Modernizarea Biblioteca "Arany János" Nuşfalău;

- **Termen mediu**
- Finanţare: europeană dacă este posibil, guvernamentală şi locală
- Analizarea posibilităţii includerii în curricula şcolară, în cadrul programei opţionale a unor materii conexate cu posibilele ocupaţii viitoare, pe plan local a a tinerilor
- **Termen scurt**
- Resurse: cele existente.
- asigurarea spatiului necesar si infiintarea unui centru de formare a persoanelor

adulte care sa aiba in curricula inclusiv cursurii pentru fermieri din comuna:

- **Termen scurt**
- Finanţare – fonduri proprii.
- procesul educational-fonduri europene
- stimularea elevilor merituosi material si financiar prin premii ,asigurarea fondurilor de participare la olimpiade si concursuri stintifice si sportive pentru cei ale caror family nu dispun de suficiente venituri.
- Termen permanent
- Finanţare - sponsorizări fundaţii, alte surse disponibile pe plan local.
- Înfiinţarea unei case de cultură în comuna Nuşfalău.

c) Sănătate

- Înfiinţarea unui Centru ambulatoriu în comuna Nuşfalău, pentru diagnosticarea şi tratarea diverselor boli şi totodată posibila internare a pacienţilor, termen necesar resurse de finanţare locală, guvernamentală şi europeană;
- Înfiinţarea de staţiune balneoclimaterică pentru tratarea diverselor boli folosind apa termală existentă în comuna Nuşfalău, termen necesar resurse de finanţare locală, guvernamentală şi europeană;
- Conlucrarea cu medicii de familie pentru realizarea la fiecare cabinet a unui microstationar cu 2-3 paturi care să asigure conditii pentru tratamentul de prima urgenţă până la sosirea unui mijloc de transport a pacienţilor la o unitate spitalicească.
- **Termen scurt**
- Fonduri- resurse proprii
- Crearea conditiilor impreuna cu scoala si medicii de familie,pentru asigurarea unui minim de cunostinte necesare elevilor cu privire la regulile de igiena individuala si colectiva ,prevenirea imbolnavirilor ,masuri de prim ajutor in caz de accidente ,inclusive notiuni de educatie sexuală pentru elevii din clasele a VII-a şi a VIII-a.
- **Termen** - incepând cu anul şcolar 2014 - 2015
- Fonduri – din resurse proprii pentru plata orelor)daca va fi cazul.
- Asigurarea unui mijloc de transport cu dotare tehnică medicală minimă pentru intervenţia medicilor de familie în caz de urgenţe cu persoane netranspotabile, accidente şi altele.
- **Termen mediu**
- Resurse-proprii
- Realizarea prin asistenţii sociali a unor programe de minimă educaţie sanitară, igienă, îngrijirea copilului care să se adreseze colectivităţilor de etnie rromă care locuiesc pe teritoriul comunei.
- **Termen scurt**
- Finantare - fonduri proprii, fonduri europene, buget de stat

d) Cultura şi sport

- Renovarea căminelor culturale în toate localităţile comunei şi dotarea acestora cu mijloacele necesare desfăşurării unor activităţii culturale (spectacole, film, reuniuni, expozitii artistice ale elevilor etc)
- **Termen mediu**
- Finanţare - fonduri europene, fonduri proprii;
- Ducerea în activitate a unor tradiţii folclorice, obiceiuri, port popular, în special prin implementarea şcolii (elevi şi profesori) şi a bisericilor.
- Înfiinţarea unei bazei sportive şi omologarea acesteia pentru desfăşurarea unor competiţii sportive.
- **Termen scurt**
- Resurse - proprii
- Sprijinirea echipelor sportive ale comunei (fotbal, handbal, baschet, etc) care să poată participa în competiţii locale şi judeţene şi care să angreneze tinerii comunei (băieţii şi fete).
- **Termen mediu şi lung**
- Finanţare – locală (sponsorizări)

e) Acces la locuri de muncă

- se va realiza prin obiectivele prevăzute la punctele a) şi b) precum şi prin cel e prevăzute la dezvoltarea economiei locale.

f) Relaţiile interumane bune

- Continuarea întâlnirilor periodice (cel puţin odată pe trimestru) a organelor administraţiei locale (primar, viceprimar, consilieri) cu cetăţeni din fiecare localitate a comunei în scopul informări acestora privind activitatea administraţiei şi colectarea de propuneri din partea cetăţenilor.

- **Termen permanent**
- Resurse proprii
- Implicarea unor cetăţeni din fiecare localitate prin cooptarea acestora în grupuri de lucru, pentru realizarea obiectivelor din acest proiect de dezvoltare durabilă.
- Elaborarea în baza legislaţiei în vigoare a unor reguli şi norme sociale de convieţuire civilizată, respectarea proprietăţilor private şi publice, utilizarea corectă a domeniului public, participarea cetăţenerasă la realizarea unor lucrări de întreţinere curentă a domeniului public (şanţuri, drumuri, clădiri,etc.)
- **Termen scurt**
- Resurse proprii.

2. Crearea condiţiilor pentru asigurarea resurselor material şi financiare necesare unui trai decent pentru locuitorii comunei.

a) Utilizarea eficientă şi modernă a resurselor naturale ale comunei

- stimularea proprietarilor de terenuri agricole pentru înfiinţarea unor asociaţii cu profil agricol, pomicol, zootehnic astfel încât prin specializarea şi utilizarea unor tehnologii moderne să se asigure o utilizare eficientă a potenţialului agricol, în care scop se vor organiza întâlniri cu experţi pe domenii pentru aducerea informaţiilor în rândul locuitorilor comunei;
- se vor organiza vizite ale unor grupuri de cetateni in zone în care funcţionează asociaţii agricole de succes;
- se va facilita realizarea unor studii tehnico-economice care să ofere variante optime de organizare şi funcţionare şi variante de cultură şi activităţi cu potenţial real de success economic;
- se va sprijini înfiinţarea unor mici întreprinderi agro-industriale private care să valorifice produsele agricole, pomicole, zootehnice;
- se va acorda sprijin pentru obtinerea de consultanţă de specialitate pentru accesare de fonduri europene mai ales nerambursabile in scopul realizării obiectivelor pe care şi le propun intreprinzătorii;
- **Termen mediu şi lung**
- Resurse locale, private, fonduri europene.
- utilizarea terenurilor degradate pentru exploatarea şi valorificarea agregatelor de râu (pietriş,balastru,nisip), iar in zonele escavate ,realizarea unor lucii de apa cu destinaţie piscicolă şi de agreement.
- **Termen mediu**
- Resurse private, fonduri europene, pentru pisciculturi.
- conlucrarea cu asociaţiile de păduri şi păşunat şi cu proprietarii de păduri de pe raza comunei în scopul asigurării exploatării complete, legale şi cu respectarea condiţiilor de producţie a mediului a resurselor pădurii (lemn, fructe de pădure, ciuperci,vânat, etc) precum şi pentru punerea în valoare a unor zone cu potenţial turistic (modernizarea şi extinderea reţelei de drumuri spre aceste zone, asigurarea utilităţilor în zonă-energie electrică, apă, salubritate).
- **Termen mediu şi lung**
- Resurse private, fonduri europene.
- popularizarea noii legislaţii în domeniul forestier imediat ce aceasta va fi promulgată şi urmărirea respectării acesteia de către toţi cetăţenii comunei.
- **Termen scurt**
- Resurse proprii.

b) Dezvoltarea economică, sănătoasă şi crearea de locuri de muncă

- acordarea de sprijin pentru firmele care au sediul şi îşi desfaşoară activitatea pe teritoriul comunei pentru buna funcţionare şi eventual dezvoltarea afacerii acestora.
- **Termen permanent**
- Resurse locale
- oferirea unor facilităţi, concesionări de teren, facilitarea unor arendări, drumuri de acces în zonele de interes, utilităţi pentru potenţialii investitori din comună şi din afara ei pentru înfiinţarea unor întreprinderi mici şi mijloci pe raza comunei care să valorifice resursele locale.
- **Termen permanent**
- Resurse private, fonduri europene.
- înfiinţarea unui „incubator de afaceri” în care prin utilizarea fondurilor europene, doritorii să fie instruiţi şi ajutaţi pentru deschiderea unei afaceri private(persoană fizică autorizată, mic întreprinzător, etc);
- **Termen mediu**
- Resurse fonduri europene, private, locale.

c) Modernizarea ofertei de servicii.

- îmbunătăţirea modului de lucru cu cetăţeanul în cadrul primăriei prin realizarea fizică ca unui spaţiu (birou)destinat lucrului cu publicul.
- **Termen scurt**
- Resurse locale
- verificarea periodică a personalului de specialitate din primărie privind cunoaşterea şi modul de îndeplinire a atribuţiilor pe care le are potrivit fişei postului.
- **Termen permanent**
- ridicarea nivelului de pregătire a personalului prin trimiterea la cursuri de specialitate utile domeniului de responsabilitate.
- **Termen permanent**
- Resurse proprii
- conlucrarea cu organele de specialitate cu atribuţii de control, pentru verificarea periodică a calităţii produselor şi serviciilor oferite populaţiei de către firmele ce îşi desfăşoară activitatea pe plan local.
- **Termen permanent**
- Resurse locale

Apreciem că obiectivele incluse în acest program sunt realiste şi necesare şi majoritatea lor pot fi realizate în următorii 8-10 ani, perioada de timp la finalul căreia comuna Nuşfalău, va avea o cu totul altă faţă, iar cetăţenii se vor simţi bine locuind in ea.

Desigur, realizarea acestui program necesită o muncă şi capacitate managerială deosebite, angrenarea unui număr cât mai mare de locuitori ai comunei la acest efort de modernizare, cooptarea angajarea în diferite etape şi pentru diferite obiective a unor experţi (firme de consultanţă) şi bineînţeles un plan financiar realist şi bine pus la punct.

1.Populatia şi nevoile sociale;
2.Demografie

Probleme

- Îmbătrânirea actuală a populaţiei;
- Depopularea datorită deplasării în special a tinerilor cu studii medii sau superioare spre centrele urbane sau în străinătate;
- Spor natural negativ.

Obiective pe termen mediu şi lung

- Condiţii de viaţă decente pentru tineri atât pentru cei din localitate cât şi pentru cei din exterior dornici să se stabilească în comună
- Condiţii decente şi facilităţi pentru familiile tinere cu copii.
- Creşterea calităţii vieţii
- Crearea unor noi locuri de muncă odată cu dezvoltarea economiei locale
- Demararea unor programe de instruire şi conversie profesională
- Acordarea unor îndemnizaţii pentru tineri la căsătorie
- Acordarea de către autorităţile locale a unor terenuri pentru construcţia de case la solicitarea tinerilor căsătoriţi

3. Starea de sănătate

Probleme

- Cadrele medicale şi auxiliare insuficiente;
- Dotarea dispensarelor medicale trebuie îmbunătăţită;
- Drumurile de acces pentru deplasarea la domiciliul pacienţilor sunt precare uneori impracticabile.

Obiective pe termen mediu şi lung

- Acces facil la serviciile medicale de calitate promte şi suficiente;
- Educarea populaţiei privind starea generală de sănătate şi modalităţile de a duce o viaţă sănătoasă;
- Eliminarea factorilor de perturbare a vieţii
- Prezentarea pacienţilor la controlul periodic anual;
- Dotarea corespunzătoare a cabinetelor medicale;
- Acordarea pentru pensionari şi copii, precum şi pentru bolnavii cronici a medicamentelor compensate şi gratuite;
- Programe judeţene şi locale privind prevenirea îmbolnăvirii.

4. Starea de ocupare a forţei de muncă

Probleme

- Nivelul relativ ridicat al şomajului situat sub nivelul mediu din zonele rurale în judeţul Sălaj;
- Mentalitatea faţă de schimbare şi reconversie profesională;
- Numărul insuficient al locurilor de muncă pe plan local şi zonal.

Obiective pe termen mediu şi lung

- Locuri de muncă suficiente şi în domenii variate de activitate cu venituri îndestulătoare pentru satisfacerea nivelului de trai;
- Posibilitatea de a urma cursuri de reconversie profesională în domeniile căutate pe piaţa forţei de muncă;
- Sustinerea iniţiativei private în vederea creerii de noi locuri de muncă;
- Dezvoltarea industriei uşoare şi prestările de servicii care să contribuie la creşterea economică locală şi creerea de locuri de muncă;
- Demararea unor proiecte de infrastructură locală şi folosirea forţei de muncă proprii.

5. Educatie

Probleme

- Constrângeri materiale datorate bugelelor mici alocate de către autorităţi pentru sustinerea actului educaţional;
- Infrastructură uzată necorespunzătoare desfăşurării actului profesional;
- Lista posibilităţilor de formare continuă pentru adulţi;
- Grad redus de asociativitate;
- Distanţele relativ mari de parcurs de către elevi din Bilghez până la şcoala din Nuşfalău.

Obiective pe termen mediu şi lung

- Accesul la un sistem educaţional performant flexibil şi adaptat nevoilor din mediul rural;
- Posibilitatea neîngrădită de împlinire individuală prin educaţie;
- Infrastructură şi bază materială suficientă şi capabilă să satisfacă nevoile legate de actul educaţional;
- Revitalizarea organizaţiilor civice existente
- Construcţia unui centru „After-school" în comuna Nuşfalău;
- Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnazială „Petri Mór" Nuşfalău;
- Reabilitarea şi modernizarea Liceului tehnologic nr. 1 Nuşfalău;
- Dotarea cu echipamente TIC a şcolilor;
- Seminarii şi programe de formare şi instruire în domeniul managementului turistic, cultural, sportiv, prestări servicii şi tehnologia informaţională.

6. Cultura

Probleme

- Infrastructură şi bază materială în declin;
- Resurse financiare insuficiente pentru practicare şi revitalizarea unor obiceiuri şi forme de exprimare cultural-tradiţionale;
- Acces dificil şi restrictiv la sursele de informare (cărţi, internet, mass media);
- Abandonul practicilor populare tradiţionale mai ales în ceea ce priveşte portul popular, cântecul şi dansul popular, precum şi a obiceiurilor tradiţionale;
- Starea precară a căminelor culturale locul de desfăşurare a acestor programe şi evenimente culturale.

Obiective pe termen mediu şi lung

- Modernizarea şi dotarea bibliotecii „Arany János" Nuşfalău;
- Demararea unor programe cu finaţare guvernamentală, judeţene şi locale pentru promovarea, susţinerea şi păstrarea obiceiurilor tradiţionale locale cum ar fi : constituirea de asociaţii şi fundaţii cu caracter cultural, înfiinţarea grupurilor şi ansamblelor folclorice locale
- Practicile tradiţionale revitalizate şi capabile de a fi transmise nealterate generaţiilor viitoare
- Promovarea şi păstrarea portului popular, cântecului şi dansului
- Reabilitarea şi construcţia de noi aşezăminte culturale
- Sustinerea prin diferite programe de către autorităţile locale a tradiţiilor culturale (portul popular tradiţional, obiceiurile locale).

7. Sport

Probleme

- Nu există baze sportive necesare practicării sporturilor individuale şi colective;
- Importanta minoră acordată de către autoritătile locale şi de către sistemul educaţional activităţilor sportive organizate;
- Lipsa resurselor financiare necesare reamenajării bazelor sportive existente.

Obiective pe termen mediu şi lung

- Construcţia unei săli de sport în comuna Nuşfalău dotată cu toate utilităţile;
- Demararea unui proiect pentru constructia unei baze sportive nouă în comuna Nuşfalău;

- Dotarea corespunzătoare a bazelor sportive existente pentru a asigura funcţionarea acestora;
- Practicarea sporturilor individuale şi de echipă şi asigurarea cu baze materiale corespunzătoare;
- Sprijinirea de către autorităţile locale prin bugetul propriu a echipelor de fotbal a comunei Nuşfalău atât la nivelul seniorilor cât şi la nivelul juniorilor.

8. Infrastructură

a) Dotări edilitare

Probleme

- Clădirile administrative necesită reparaţii şi dotări corespunzătoare;
- Serviciile publice deficitare datorită lipsei infrastructurii necesare;
- Lipsa fondurilor necesare reabilitării clădirilor existente.

Obiective pe termen mediu şi lung

- Dotarea clădirilor edilitare la standarde UE;
- Dotări edilitare functionabile şi capabile să deservească cetăţenii comunei în condiţii civilizate.

b) Alimentarea cu apă curentă şi canalizare

Probleme

- Nu există în acest moment un sistem centralizat canalizare la nivelul comunei Nuşfalău;
- Nu există la toate gospodăriile bazine vidanjabile sau fose septice;
- Deversarea apelor reziduale menajere se face pe anumite zole în locuri neamenajate ceea ce poate duce la poluarea unor cursuri de apă;

Obiective pe termen mediu şi lung

- Autoritătile locale ale comunei Nuşfalău vor demara un proiect de alimentare cu sistem de canalizare pentru gopodăriile din satul Nuşfalău
- Se va avea în vedere alimentarea tuturor gospodăriilor din comuna Nuşfalău cu apă potabilă curentă inclusiv a zonelor industriale.

c) Drumuri şi transport

Probleme

- Starea tehnică necorespunzătoare a drumurilor comunale şi săteşti;
- Fonduri locale insuficiente pentru construirea şi întreţinerea drumurilor;
- Dependenţa financiară de fondurile alocate de la Consiliul Judeţean;
- Transportul public local slab dezvoltat;
- Accesul greu realizabil la unele zone forestiere;
- Drumurile agricole în stare de deteriorare;
- Lipsa trotuarelor pietonale în comuna Nuşfalău.

Obiective pe termen mediu şi lung

- Continuarea proiectelor de modernizare şi reabilitare a drumurilor comunale şi a celor secundare din cadrul comunei
- Urgentarea demersurilor privind finantarea acestor lucrări prin diferite programe europene şi fonduri guvernamentale
- Asigurarea unui transport local modern care să satisfacă nevoile cetătenilor din comuna Nuşfalău
- Reabilitarea, modernizarea şi extinderea drumurilor comunale, agricole şi forestiere.

d) Telefonie şi servicii poştale

Probleme

- Telefonia fixă este bine reprezentată;
- Telefonia mobilă este bine reprezentată şi acoperă întreagul areal al comunei Nuşfalău.

Obiective pe termen mediu şi lung

- Servicii postale diversificate şi promte.
- Îmbunătăţirea calităţii serviciilor de internet şi telefonie fixă prin alinierea la noutăţile tehnice care intervin frecvent în acest domeniu.

9. Economia

a) Industria

Probleme

- Resurse financiare însuficiente pentru dezvoltarea învestitiilor autohtone şi străine împiedică creşterea economică la nivel local, echipamentele şi tehnologiile actuale sunt învechite şi poluante;
- Lipsa unei stategii de dezvoltate economică locală.

Obiective pe termen mediu şi lung

- Industrie diversificată, dinamică şi capabilă să ofere posibilitatea de împlinire profesională şi materială a locuitorilor comunei;

- Industrie performantă generatoare de venit;
- Industrie nepoluantă şi durabilă;
- Programe locale privind stimularea întreprinzătorilor privaţi în vederea prestărilor de servicii;
- Facilitatea obţinerii terenurilor şi spaţiilor comerciale şi scutirea temporară de anumite taxe locale pentru societăţile comerciale nou înfiinţate;
- Elaborarea unei strategii locale prin care să fie cunoscute oportunităţile de afaceri şi facilităţile acordate investitorilor.

b) Agricultura

Probleme

- Resursele financiale insuficiente dezvoltării sistemului agricol;
- Investiţiile în agricultură sunt foarte reduse;
- Utilaje agricole învechite, rudimentare şi tehnologii neperformante;
- Media de vârstă ridicată a celor care se ocupă de activităţi agricole;
- Parcelarea terenului (suprafeţe mici de teren ce nu pot fi lucrate mecanizat) şi probleme legate de posesiune;
- Degenerarea raselor de animale şi scăderea gradului de servicii medical veterinare;
- Scăderea productivităţii datorită tehnologiilor depăşite şi rudimentare aplicate în agricultură la nivel local;
- Piaţa de desfacere relativ redusă;
- Costurile foarte ridicate necesare lucrărilor agricole face ca rentabilitatea să fie scăzută.

Obiective pe termen mediu şi lung

- Practici de agricultură durabilă adaptate condiţiilor climaterice şi solului din comuna Nuşfalău;
- Activităţi agricole diversificate şi aducătoare de venit;
- Strategia locală privind asocierea producătorilor în vederea lucrării eficiente a terenurilor;
- Dotarea agricultorilor individuali şi a fermelor agricole cu utilaje agricole moderne;
- Accesarea fondurilor acordate sectorului agricol pentru procurarea utilajelor agricole moderne;
- Acordarea de către stat a subventiilor pentru agricultură.

c) Comertul şi serviciile

Probleme

- Unităţi comerciale mici, puţini angajaţi şi profit scăzut;
- Diversitate redusă, majoritatea orientate spre alimentaţie publică, magazine alimentare şi baruri;
- Activităţi de marketing reduse;
- Valorificarea slabă a resurselor locale;
- Lipsa resurselor financiare necesare dezvoltării comerţului şi prestărilor de servicii;
- Unităţile prestatoare de servicii şi cele care practică comerţul nu sunt suficient stimulate şi nici nu beneficiază de facilităţi.

Obiective pe termen mediu şi lung

- Diversificarea obiectivului de activitate a firmelor;
- Utilizarea eficientă a resurselor locale;
- Promovarea unor tehnici eficiente de marcheting;
- Orientarea spre agroturism şi turism;
- Elaborarea unei strategii locale privind promovarea, sustinerea şi facilitarea serviciilor şi comerţului;
- Sprijin din partea autorităţilor locale privind demararea unor proiecte pentru dezvoltarea comerţului şi întreprinderilor mici;
- Scutirea sau reducerea parţială de unele taxe locale pentru firmele nou înfiinţate;
- Facilitarea obtinerii unor terenuri şi spatii pentru înfiinţarea de noi societăţi.

d) Turismul şi agroturismul

Probleme

- Nu există în prezent ferme agroturistice autorizate;
- Lipsa unor produse turistice coerente;
- Lipsa personalului calificat în turism;
- Lipsa fondului pentru finanţare;
- Promovarea şi sustinerea insuficientă a fermelor agroturistice;

Obiective pe termen mediu şi lung

- Practicarea unui turism integrat cu pachete turistice integrate;
- Realizarea unor programe de pregătire pentru practicanţii de agroturism;

- Realizarea unor servicii turistice complete şi diversificate;
- Adoptarea unor măsuri eficiente pentru promovarea agroturismului;
- Sustinerea de către autorităţile locale a persoanelor fizice şi juridice care investesc în sectorul turistic;
- Acordarea de facilităţi pentru autorizarea noilor ferme de agroturism, precum şi încurajarea construirii de noi pensiuni;
- Dezvoltarea turismului şi agroturismului în zona turistică Gepiş;
- Promovarea unui proiect privind dezvoltarea unei Staţiuni Balneoclimaterice ca zonă turistică în satul Nuşfalău.

e) Mediul înconjurător

Probleme

- Degradarea solului;
- Poluarea apei datorită lipsei unui sistem de epurare a apei uzate;
- Sistemul de gestionare a deşeurilor necorespunzător;
- Necunoaşterea de către cetăţenii comunei a normelor de mediu şi a legislaţiei în vigoare;
- Educaţie ecologică redusă;
- Managementul deficitar al ariilor protejate;
- Scăderea suprafeţelor împădurite;

Obiective pe termen mediu şi lung

- Promovarea practicilor de agricultură ecologică;
- Realizarea unui sistem de epurare a apei uzate;
- Realizarea unor cursuri de educatie ecologică;
- Curăţirea cursurilor de apă şi a domeniului public;
- Montarea coşurilor de gunoi şi a europubelelor ecologice în număr suficient de mare pentru colectarea gunoaielor menajere;
- Crearea unor mecanisme de colectare selectivă a desşeurilor;
- Împădurirea suprafeţelor degradate;
- Gestionarea eficientă a ariilor protejate.

Priorităţi

Comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj prin Consiliul Local al comunei are în vedere ca priorităţi privind strategia de dezvoltare o serie de investiţii menite să asigure o dezvoltare durabilă a zonei, în primul rând prin dezvoltarea sectorului turistic utilizând avantajul zonei, strategice ce cuprinde asigurarea utilităţilor şi infrastructurii necesare, dezvoltarea unor parcuri industriale ce vor conduce la incurajarea activitatii economice a IMM urilor din zonă dar şi la crearea unor noi locuri de muncă. Tototdată se va dezvolta sectorul turistic prin înfiinţarea staţiunii balneoclimaterice, astfel exploatându-se apa termală existentă în comună şi atragerea de noi turişti ăn zonă. De asemenea se vor dezvolta şi sectoarele cu activităţi culturale şi educaţionale. Astfel se desprind următoarele investţii prioritare:

Comuna Nuşfalău îşi propune să devină o comună dezvoltată din punct de vedere economic şi social prin mai buna valorificare a resurselor locale şi atragerea investiţiilor şi investirorilor privaţi, spijinirea acestora prin facilitarea acordării spaţiilor necesare desfăşurării activităţii. De asemenea are în vedere reabilitarea infrastructurii de tip rural în vederea creerii unui standard de viaţă decent pentru toţi lo9cuitorii comunei. Dezvoltarea turismului şi agroturismului fiind de asemenea o prioritate pentru autorităţile locale. Menţinerea şi promovarea investiţiilor privind portul popular, cântecul şi dansul popular, precum şi a obiceiurilor tradiţionale(colindatul, haba sătească, viflaiemulturca etc.).

Ca priorităţi amintim:

a. Creşterea vizibilităţii comunei Nuşfalău în ţară şi în lume prin dezvoltarea turismului, agroturismului, atragerea turiştilor români şi străini, a învestitorilor, precum şi promovarea proiectelor locale în înfrastructură, turism, sănătate, educatie, domeniul economic, social şi cultural;
b. Formare profeşională în domeniul turismului rural pentru câţi mai mulţi locuitori ai satelor comunei Nuşfalău;
c. Revigorarea tradiţiilor locale, ansambluri de muzică pupulară, dansuri, port popular, meşteşuguri cu efecte asupra ocupării profesionale;

d. Stoparea degradării mediului ambiant datorită unor activităţi economice poluante, gatăre, cazane, deşeuri solide;
e. Creşterea valorii adăugate a produselor şi resurselor locale, exploatarea acestora în vederea dezvoltării unei economii locale ce crează ocupare profesională.

În cadrul elaborării strategiei de dezvoltare a localităţii Nuşfalău, judeţul Sălaj au fost făcute corelaţiile cu prioritătile la nivel naţional pentru perioada 2014-2020 în viziunea strategiei Europa 2020. Astfel menţionăm aceste priorităţi Europa 2020 pentru a evidenţia şi a susţine planul de dezvoltare al localităţii pentru perioada mentionata 2014-2020, precum şi pentru a evidenţia importanta tipurilor de investitii enumerate mai sus:

1. Ocuparea forţei de muncă

Rata de ocupare asumată de România trebuie să ajungă la 70% pentru grupa de vârstă 20 – 64 ani la orizontul anului 2020. Măsurile prioritare vizate în acest sens sunt grupate pe 4 directii de acţiune:

a. Îmbunătăţirea funcţionării pieţei muncii:
   - flexibilizarea relaţiilor de muncă în contextul abordării naţionale a principiilor flexisecurităţii;
   - flexibilizarea relaţiilor de muncă.

b. Facilitarea tranziţiilor de la somaj sau inactivitate către ocupare - asigurarea tranziţiei rapide de la perioadele de şomaj sau inactivitate către ocuparea unui loc de muncă.

c. Consolidarea competenţelor profesionale ale fortei de muncă:
- stimularea formării profesionale continue (FPC);
- sprijinirea formării profesionale a angajaţilor, facilitarea accesului persoanelor aparţinând grupurilor vulnerabile la FPC, implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertelor de educaţie şi formare pentru a realiza convergenţa între sistemul educaţional şi cerinţele pieţei muncii.

d. Integrarea pe piaţa muncii a persoanelor rezidente în mediul rural, a tinerilor şi a femeilor:
- diversificarea activităţilor economice în mediul rural şi modernizarea sectorului agricol;
- dezvoltarea activităţilor economice, îmbunătăţirea infrastructurii fizice în spatiul rural şi a accesului populaţiei la serviciile publice de bază;
- promovarea antreprenoriatului în rândul tinerilorşsi femeilor;
- dezvoltarea infrastructurilor de afaceri, înfiinţarea de întreprinderi de către tineri şi promovarea antreprenoriatului în rândul femeilor.

2. Cercetare, dezvoltare, inovare , CDI

Asumarea obiectivelor strategiei Europa 2020 implică, pentru România, recuperarea decalajelor faţă de actualul nivel mediu atins în UE pentru 26 investiţiile în CDI . Nivelul investiţiilor în cercetare şi dezvoltare (sectoarele public şi privat) trebuie să atingă 2% din PIB în anul 2020. Pentru atingerea ţintei asumate au fost identificate 3 direcţii principale de acţiune:

a) întărirea capacităţii şi a performanţelor sistemului CDI:
- dezvoltarea numerică şi calitativă a resurselor umane pentru cercetare.

b) stimularea creşterii investiţiilor CDI în sectorul privat:
- susţinerea dezvoltării infrastructurii CDI şi a transferului de tehnologie în cadrul firmelor.

c) dezvoltarea dimensiunii europene a politicilor şi programelor CDI:
- participarea activă a României la iniţiativele majore din cadrul Spaţiului European de Cercetare (programarea comună, iniţiativele tehnologice şi infrastructurile CD pan-europene).

3.Schimbări climatice şi energie

3.1.Reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera (GES)

Se ţinteşte o reducere cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) pâna în anul 2020 faţă de nivelurile înregistrate în anul de referinţă 1990. Pentru atingerea ţintei asumate vor fi întreprinse următoarele măsuri integrate:

1. Reducerea emisiilor de GES din sectorul energetic, prin retehnologizarea unor instalaţii mari de ardere, investiţii pentru grupuri noi cu emisii reduse de GES şi stimularea producerii de energie din surse regenerabile – finanţare prin Programul Operational Sectorial Mediu şi Programul Operational Sectorial Creşterea Competitivităţii Economice;

2. Reducerea emisiilor de GES din domeniul transporturilor, prin creşterea gradului de utilizare a transportului public, îmbunătăţirea infrastructurii;

3. Atenuarea efectelor emisiilor de GES, prin Programul naţional de îmbunătăţire a calităţii mediului, precum şi prin realizarea de spaţii verzi în localităti, prin creşterea suprafeţelor împădurite şi extinderea spaţiilor verzi în mediul urban – finanţare prin AFM şi PNDR. Întărirea capacităţii administrative pentru susţinerea creşterii durabile în România.

3.2.Surse regenerabile de energie (SRE)

Ştiinta naţională pentru energia din surse regenerabile este cea impusă de Directiva 2009/28/EC conform căreia ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie va trebui să fie de 24% în 2020. Din analiza potenţialului energetic al surselor regenerabile de energie rezultă că, pentru atingerea valorii stabilite pentru 2020, România va trebui să valorifice 63,5 % din potentialul total al surselor regenerabile de energie de care dispune. În vederea atingerii ţintei nationale, în intervalul 2011-2013, măsurile propuse vizează:

1. Realizarea unor instalaţii pentru creşterea producţiei de energie din surse regenerabile;

2. Continuarea finanţării prin Fondul pentru Mediu a:

- programului de înlocuire sau completare a sistemelor clasice de încălzire cu cele care utilizează energie solară, energie geotermală şi energie eoliană sau alte sisteme care conduc la îmbunătăţirea calităţii aerului, apei şi solului;
- proiectelor privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliană, geotermală, solară, biomasă, microhidrocentrale;
- programului privind creşterea producţiei de energie din surse regenerabile.

3. Promovarea utilizării surselor regenerabile locale pentru producerea energiei electrice şi termice la consumatorii finali - cladiri (de exemplu, prin realizarea de centrale termice pe rumegus şi sistem propriu de distributie agent termic; transformarea punctelor termice în centrale termice cu funcţionare pe rumeguş; montarea colectoarelor solare la centralele termice de cartier; prepararea apei calde menajere prin panouri solare montate la centralele termice);

4. Elaborarea unor sisteme de certificare sau sisteme de calificare echivalente pentru instalatorii de cazane şi sobe mici pe baza de biomasă şi sisteme fotovoltaice solare şi termice solare, de sisteme geotermice de mică adâncime şi pompe de căldura.

3.3 Eficienţa energetică

În stabilirea ţintei nationale de economisire a energiei, România a optat pentru utilizarea consumului de energie primară, ca indicator. Ţinând cont de valoarea prognozată pentru consumul de energie primară în anul 2020 (scenariul Business as usual - PRIMES 2007), şi de cea realizată de Comisia Naţionala de Prognoză (cu luarea în considerare a măsurilor de eficienţă energetică), s-a estimat ca în anul 2020 România va putea realiza o economie de energie primară de cca. 10 Mtep (ceea ce reprezintă o reducere de cca. 19% comparativ cu proiecţiile PRIMES 2007). În vederea atingerii ţintei stabilite la nivel naţional, măsurile propuse vizează extinderea Programului naţional de eficienţă energetică (reabilitarea sistemului de termoficare, reabilitarea clădirilor publice şi eficientizarea iluminatului public).

4. Educaţie

4.1.Reducerea ratei părăsirii timpurii a şcolii

Se vizează atingerea unei rate a părăsirii timpurii a şcolii de maximum 11,3% în 2020, fata de 16,6% în 2009. Principalele direcţii de acţiune pentru atingerea ţintei vizează: asigurarea accesului egal la educaţie şi formare profesională; asigurarea calităţii şi creşterea eficacităţii sistemului national de învatamânt; asigurarea unui sistem de educaţie echitabil, stabil, predictibil şi sustenabil; stimularea învăţării pe tot parcursul vieţii; deschiderea şcolii spre comunitate şi mediul de afaceri şi dezvoltarea de parteneriate cu toţi actorii interesaţi. Măsurile concrete abordează:

i. extinderea cadrului de aplicare a reformei educaţiei timpurii prin implementarea de programe şi activităţi specifice acestei forme de educaţie;
ii. asigurarea participarii la o educatie de calitate pentru scolarii proveniti din grupurile dezavantaje, inclusiv prin derularea programelor de tip suport pentru combaterea săraciei şi excluziunii sociale;
iii. susţinerea şi dezvoltarea învăţării pe tot parcursul vieţii prin implementarea şi diversificarea programelor în domeniu;
iv. dezvoltarea învatamântului profesional liceal (filiera tehnologica) şi al şcolii postliceale;
v. revizuirea sau, după caz, elaborarea standardelor de calitate pentru învăţământul preuniversitar precum şi a standardelor ocupaţionale, de formare şi de pregătire profesională.

5. Incluziunea socială şi reducerea sărăciei

Se vizează reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie şi excluziune socială.

Măsurile vizate în acest sens sunt structurate pe 4 direcţii de acţiune:

a) Reforma sistemului de asisţenta socială prin:

- revizuirea şi implementarea programului de acordare a ajutorului social astfel încât să fiegarantat un venit minim oricărui cetăţean (modificarea Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat);
- sprijinirea focalizată a familiilor celor mai sărace (revizuirea programului de acordare a alocaţiei familiale complementare şi a alocaţiei de susţinere pentru familia monoparentală prin instituirea unei singure alocaţii pentru susţinerea familiei;
- dezvoltarea serviciilor sociale destinate creşterii calităţii vieţii persoanelor ce aparţin grupurilor vulnerabile (îmbuăatăţirea cadrului legislativ existent privind serviciile sociale în scopul facilitării accesului la servicii, asigurarea sustenabilităţii funcţionării serviciilor şi asigurarea calităţii în acest domeniu.

b) Ocuparea şi incluziunea socială activă prin:

- crearea cadrului adecvat în vederea facilitării accesului şi a participării grupurilor vulnerabile pe piaţa muncii (definirea cadrului legal privind sectorul economiei sociale, dezvoltarea programelor specifice pentru (re)integrarea pe piaţa muncii a grupurilor vulnerabile şi a programelor de formare pentru dezvoltarea competentelor şi calificărilor de bază pentru grupurile vulnerabile).

c) Dezvoltarea infrastructurii sociale prin:

- reducerea disparitatilor regionale şi îmbunătăţirea infrastructurii sociale (modernizarea infrastructurii sociale, investiţii în infrastructura şcolară şi sanitară, precum şi investitii în locuinţe sociale).

d) Reforma sistemului national de sanatate prin:

- îmbunătăţirea accesului la servicii de sănătate a persoanelor vulnerabile (elaborarea şi implementarea Strategiei de descentralizare în sistemul de sănătate, a Strategiei Naţionale de Raţionalizare a Spitalelor, a Planului Naţional privind spitalele).

II.3. ESTIMAREA IMPACTULUI STRATEGIEI ASUPRA UAT ŞI ZONEI ÎNCONJURĂTOARE, CONTRIBUŢIA LA O DEZVOLTARE DURABILĂ

Creşterea durabilă presupune construirea unei economii competitive, durabile şi eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, care să profite de avantajul geografic al amplasamentului localităţii în cursa pentru dezvoltarea unor noi oportunităţi de dezvoltare a zonei, care să accelereze majorarea numarului de locuri de muncă pentru locuitorii comunei, care să exploateze potenţialul turistic şi să consolideze avantajul competitiv al mediului de afaceri, în special în sectoarele de producţie şi în cadrul IMM-urilor şi care să ajute consumatorii să realizeze meritele utilizării eficiente a resurselor. O asemenea abordare va ajuta localitatea să prospere într-o lume cu emisii reduse de dioxid de carbon, care dispune de resurse limitate şi să prevină, în acelaşi timp, degradarea mediului, pierderea biodiversităţii şi utilizarea nedurabilă a resurselor. De asemenea, aceasta va sta la baza coeziunii economice, sociale şi teritoriale.

Strategia de dezvoltare a localităţii cuprinde domeniile următoare:

- Competitivitate: economia localităţii va prospera datorită comerţului cu produse obţinute pe plan local dar şi prin dezvoltarea accesului civilizat al turiştilor în zonele pitoreşti ale localităţii, dezvoltării şi amenajării obiectivelor de atracţie prin amenajarea unor structuri de primire a acestora;
- Protecţia mediului înconjurător: prin protecţia împotriva eroziunilor datorate acţiunii neconrolate;
- Preocuparea creerii de noi locuri de muncă: prin dezvoltarea unor oportunităţi economice pentru agenţii economici ce îşi pot dezvolta afacerile în zonă;
- Asigurarea unui nivel de viaţă civilizat al locuitorilor; prin asigurarea condiţiilor conforme cu un standard de viaţă adecvat dezvoltării socio-economice a României în contextul integrării in UE;
- Asigurarea unui nivel de educaţie şi sănătate a populaţiei: prin asigurarea condiţiilor de învătământ şi asistenţa medicală în spaţii modern amenajate, dotate şi echipate corespunzător standardelor europene;
- Asigurarea incluziunii sociale: prin integrarea populaţiei de etnie romă în special în procesul educaţional al localităţii şi asigurarea asistenţei sociale corespunzătoare care converge către dobândirea unei educaţii stabile.

Strategia de dezvoltare a localităţii Nuşfalău, judetul Sălaj a fost concepută să contribuie prin obiectivele de investiţii propuse a se realiza în perioada 2014 – 2020 la o dezvoltare durabilă a zonei fiind totodată în consens cu obiectivele strategice ale României pentru aceeaşi perioadă de dezvoltare în contextul strategiei UE.

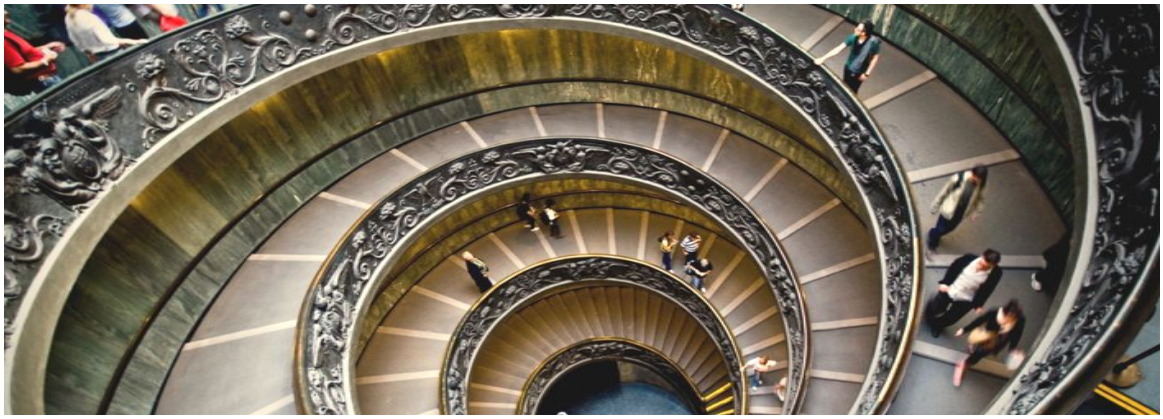

II.4. COERENȚA CU POLITICILE EXISTENTE

Obiectiv strategic 1: Dezvoltarea economiei locale

Obiective specifice:

- Atragerea investitorilor români şi străini;
- Creşterea productivităţii sectorului agrozootehnic;
- Îmbunătăţirea colaborării dintre agenţii economici şi dintre aceştia şi autorităţile publice.

Politici existente:

- EUROPA 2020 - O strategie europeană pentru o creştere inteligentă, ecologică şi favorabilă incluziunii propune trei priorităţi:

- creştere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaştere şi inovare;
- creştere durabilă: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice şi mai competitive;
- creştere favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forţei de muncă, care să asigure coeziunea socială şi teritorială.

- Strategia Naţională pentru Dezvoltarea Durabilă a României – Orizonturi 2013-2020-2030

Orizont 2020
Obiectiv naţional: Decuplarea creşterii economice de degradarea mediului prin inversarea raportului dintre consumul de resurse şi crearea de valoare adăugată şi apropierea de indicii medii de performanţă ai UE privind sustenabilitatea consumului şi producţiei.
Orizont 2030
Obiectiv naţional: Apropierea de nivelul mediu realizat la acea dată de ţările membre UE din punctul de vedere al producţiei şi consumului durabile.

Obiectiv strategic 2: Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare

Obiective specifice:
- Dezvoltarea infrastructurii de utilităţi;
- Modernizarea reţelei de drumuri.

Politici existente:

- Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 şi 2020, 2030

Obiectiv general: dezvoltarea echilibrată a sistemului naţional de transport care să asigure o infrastructură şi servicii de transport moderne şi durabile, dezvoltarea sustenabilă a economiei şi îmbunătăţirea calităţii vieţii.

Obiectiv strategic 3: Creşterea calităţii serviciilor publice

Obiective specifice:
- Îmbunătăţirea serviciilor de învăţământ şi educaţie;
- Îmbunătăţirea serviciilor de sănătate;
- Îmbunătăţirea serviciilor sociale;
- Sprijinirea activităţilor culturale.

Politici existente:

- Strategia Naţională pentru Dezvoltarea Durabilă a României – Orizonturi 2013-2020-2030

Orizont 2020
Obiective naţionale:
- Promovarea consecventă, în noul cadru legislativ şi instituţional, a normelor şi standardelor UE cu privire la incluziunea socială, egalitatea de şanse şi sprijinirea activă a grupurilor defavorizate; punerea în

aplicare, pe etape, a Strategiei Naţionale pe termen lung privind populaţia şi fenomenele migratorii.
- Atingerea unor parametri apropiaţi de nivelul mediu actual al stării de sănătate a populaţiei şi al calităţii serviciilor medicale din celelalte state membre ale UE; integrarea aspectelor de sănătate şi demografice în toate politicile publice ale României.
- Atingerea nivelului mediu de performanţă al UE în domeniul educaţiei şi formării profesionale, cu excepţia serviciilor în mediul rural şi pentru grupurile dezavantajate, unde ţintele sunt cele ale UE pentru 2010.

Obiectiv strategic 4: Dezvoltarea capacităţii administrative şi implicarea comunităţii în luarea deciziilor

Obiective specifice:
- Îmbunătăţirea capacităţii de dezvoltare şi de implementare proiecte;
- Implicarea cetăţenilor şi actorilor locali în dezvoltarea zonei.

Politici existente:
- Strategia Naţională pentru Dezvoltarea Durabilă a României - Orizonturi 2013-2020-2030

Orizont 2020
Obiectiv naţional: Definitivarea procesului de reformă în administraţia publică şi reducerea substanţială a decalajelor faţă de nivelul mediu de performanţă al administraţiei centrale şi locale şi al serviciilor publice din celelalte state membre ale UE; creşterea gradului de încredere şi satisfacţie al cetăţenilor în raporturile cu autorităţile administraţiei publice centrale şi locale.

Orizont 2030
Obiectiv naţional: Apropierea semnificativă de nivelul mediu al celorlalte state membre ale UE în privinţa performanţei administraţiei publice centrale şi locale în furnizarea serviciilor publice.

Obiectiv strategic 5: Protecţia mediului

Obiective specifice:
- Realizarea de lucrări de îmbunătăţiri funciare;
- Îmbunătăţirea managementului deşeurilor solide;
- Protejarea solului, apei şi cadrului natural;
- Utilizare resurse energetice regenerabile.

Politici existente:
- Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene

Obiectiv principal: Protejarea capacităţii Pământului de a menţine viaţa în toată diversitatea ei, respectarea limitelor resurselor naturale ale planetei şi asigurarea unui înalt nivel de protecţie şi îmbunătăţire a calităţii mediului. Prevenirea şi reducerea poluării mediului şi promovarea producţiei şi consumului durabile, pentru a determina distrugerea legăturii dintre creşterea economică şi degradarea mediului.

- Strategia Naţională pentru Dezvoltarea Durabilă a României – Orizonturi 2013-2020-2030

Orizont 2020
Obiectiv naţional: Asigurarea funcţionării eficiente şi în condiţii de siguranţă a sistemului energetic naţional, atingerea nivelului mediu actual al UE în privinţa intensităţii şi eficienţei energetice; promovarea şi aplicarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice şi respectarea principiilor dezvoltării durabile.

Orizont 2030
Obiectiv naţional: Alinierea la performanţele medii ale Uniunii Europene privind indicatorii energetici şi de schimbări climatice şi îndeplinirea angajamentelor în domeniul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră în concordanţă cu acordurile internaţionale şi comunitare existente şi implementarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice.

II.5. SURSE DE FINANȚARE

La nivelul administraţiilor publice locale, există o plajă variată de surse de finanţare pentru proiectele de investiţii de interes local. Alegerea surselor de finanţare optime pentru un proiect de investiţii dezvoltat la nivel local, implică o bună cunoaştere a legislaţiei naţionale în vigoare, a legislaţiei europene în materie de fonduri, a Programelor Operaţionale aferente fondurilor UE, precum şi a nevoilor curente şi viitoare ale comunităţii locale. Ca urmare, pentru un obiectiv de investiţie local, puntem considera una sau mai multe surse de finanţare:

a. Bugetul local;
b. Bugetul judeţului Sălaj;
c. Bugetul de stat;
b. Surse de finanţare nerambursabilă:
c. Parteneriate de tip public privat;
d. Creditarea.

Bugetul local reprezintă bugetul unităţilor administrativ-teritoriale. Veniturile bugetare locale se constituie din: venituri proprii, formate din: impozite, taxe, contribuţii, alte vărsăminte, alte venituri şi cote defalcate din impozitul pe venit; sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat; subvenţii primite de la bugetul de stat şi de la alte bugete; donaţii şi sponsorizări; sume primite de la Uniunea Europeană şi alţi donatori în contul plăţilor efectuate şi prefinanţări.

Bugetul judeţului Sălaj este o altă sursă de finanţare la nivel local, în care pot fi repartizate fonduri, pentru echilibrarea bugetelor locale. Astfel, în conformitate cu articolul 33, alin. 3, din Legea nr. 273/2006 privind finanţele publice locale, pot fi repartizate fonduri din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, aprobate anual prin legea bugetului de stat, şi din cota de 22% din impozitul pe venit încasat.

Transferurile consolidabile de la **bugetul de stat** către bugetele locale se acordă pentru investiţii finanţate din împrumuturi externe la a căror realizare contribuie şi Guvernul, potrivit legii, şi se aprobă anual, în poziţie globală, prin legea bugetului de stat. Din bugetul de stat, prin bugetele unor ordonatori principali de credite ai acestuia (ministerele şi agenţiile), precum şi din alte bugete, se pot acorda transferuri către bugetele locale pentru finanţarea unor programe de dezvoltare sau sociale de interes naţional, judeţean ori local.

Surse de finanțare nerambursabilă

Fondurile structurale şi de coeziune sunt instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acţionează pentru realizarea obiectivelor Politicii de Coeziune prin implementarea Programelor Operaţionale.

Instrumentele structurale ale Uniunii Europene au rolul de a stimula creşterea economică a statelor membre ale Uniunii şi de a conduce la reducerea disparităţilor dintre regiuni. Ele nu acţionează însă singure, necesitând asigurarea unei contribuţii din partea statelor membre implicate. Ele sunt cofinanţate în principal din resursele publice ale statului membru, însă în multe domenii este necesară şi contribuţia financiară privată, aceasta fiind încurajată în cele mai multe cazuri.

Instrumentele financiare cunoscute ca Fonduri Structurale sunt:

- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR),
- Fondul Social European (FSE),
- Fondul de Coeziune (FC),
- Fondul European pentru Agricultură şi Dezvoltare Rurală (FEADR)
- Fondul European pentru Pescuit (FEP).

Aceste instrumente sunt aplicate prin intermediul programelor operaţionale şi sectoriale disponibile pentru o anumită perioadă de programare.

Fondurile nerambursabile prezintă dezavantajul costurilor financiare şi temporale aferente documentaţiilor pentru cererea de finanţare, raportărilor tehnice şi financiare. În plus, este necesară cofinanţarea locală a proiectelor şi finanţarea în totalitate a cheltuielilor neeligibile printre care şi TVA – ul, ceea ce pentru administraţia publică poate reprezenta o problemă, mai ales în cazul programelor de finanţare care prevăd cote mari ale contribuţiei locale. Dar marele avantaj al surselor de finanţare nerambursabilă prin programe ale Uniunii Europene este că, pentru administraţiile publice locale, procentul de cofinanţare este mic sau chiar inexistent.

Parteneriatele de tip public-privat

Parteneriatele de tip public-privat sunt o soluţie general recomandată şi promovată pentru rezolvarea problemelor sau eficientizarea serviciilor publice. Apariţia Legii nr. 178/2010 cu modificările şi completările ulterioare care reglementează parteneriatul public-privat este privită drept o oportunitate reală de a implementa proiectele propuse.

La nivelul administraţiilor publice există posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat în diverse domenii. În urma adoptării legii parteneriatului public-privat s-ar putea externaliza o serie de servicii şi activităţi publice, partenerii locali putând fi atât mediul de afaceri, cât şi sectorul non-profit.

Creditarea

Din punct de vedere procedural, creditarea este o modalitate de obţinere a finanţării pentru proiectele de investiţii. Costurile aferente creditelor sunt mari şi implică un anumit grad de risc cu privire la posibilitatea de rambursare a datoriilor, mai ales într-o situaţie de incertitudine cum este cea generată de criza financiară. În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităţilor de investiţii pe termen scurt şi mediu, cu atât mai mult cu cât o organizaţie cu datorii mari devine neeligibilă atât pentru accesarea altor credite, cât şi pentru atragerea de fonduri nerambursabile.

Guvernul României stabileşte anual limitele pentru finanţările rambursabile care pot fi contractate de administraţiile locale, pentru încadrarea în nivelul deficitului bugetului general consolidat. Conform Hotărârii nr. 1182/2012 privind aprobarea limitelor anuale, aferente anilor 2013, 2014 şi 2015, pentru finanţările rambursabile care pot fi contractate şi pentru tragerile din finanţările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unităţile şi subdiviziunile administrativ- teritoriale, pentru încadrarea în nivelul anual al deficitului bugetului general consolidat, limitele anuale privind finanţările rambursabile care pot fi contractate de unităţile şi subdiviziunile administrativ–teritoriale, reprezentând datorie publică locală, sunt în sumă de 800 milioane lei pentru fiecare dintre anii 2013, 2014 şi 2015.

De asemenea, pentru încadrarea în nivelul anual al deficitului bugetului general consolidat, limitele anuale privind tragerile din finanţările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unităţile şi subdiviziunile administrativ-teritoriale sunt în sumă de 1.200 milioane lei pentru fiecare dintre anii 2013, 2014 şi 2015. Legislaţia naţională care plafonează tragerile din fonduri rambursabile contractate sau noi, precum şi gradul maxim de îndatorare de 30%, nu este aplicabilă creditelor contractate pentru cofinanţarea proiectelor europene.

II.6. IMPLEMENTAREA ŞI MONITORIZAREA STRATEGIEI

Strategia de dezvoltare economică şi socială a Comunei Nuşfalău, a fost elaborată în vederea integrării şi dezvoltării comunităţii locale în contextul naţional şi european post-aderare, caracterizat de coexistenţa unor oportunităţi deosebite de dezvoltare, concomitent cu o concurenţă acerbă pe plan intern şi extern pentru fondurile naţionale şi europene nerambursabile, dublată de o criză economică naţională extrem de puternică.

Monitorizarea şi evaluarea implementării Strategiei pentru Dezvoltare durabilă a Comunei Nuşfalău are drept scop atât aprecierea gradului de realizare al proiectelor propuse de document, în ansamblu, cât şi fundamentarea eventualelor revizuiri şi modificări ale obiectivelor, ţintelor, planurilor de măsuri şi acţiuni.

Monitorizarea reprezintă procesul continuu de culegere a informaţiilor relevante despre modul de implementare a Strategiei pentru dezvoltarea durabilă a comunei Nuşfalău, în timp ce evaluarea este un proces care foloseşte informaţiile obţinute pe parcursul monitorizării pentru a stabili dacă: strategia şi-a atins ţinta şi a avut eficienţa scontată, şi-a îndeplinit viziunea şi obiectivele strategice şi specifice menţionate.

Implementarea constă în punerea în practică a planului de acţiuni stabilit în cadrul strategiei de dezvoltare locală, prin respectarea principiilor care au stat la baza fundamentării acesteia pentru a garanta atingerea obiectivelor ţintite în scopul ameliorării gradului de dezvoltare a comunităţii locale. Responsabilitatea implementării strategiei revine Primarului şi Consiliului Local.

Se propune reviziurea strategiei de câte ori este nevoie. Această revizuire nu va fi, însă, una majoră care să aducă modificări majore de conţinut (viziune, obiective strategice, obiective specifice) şi va consta în modificarea şi completarea Planului de măsuri şi acţiune pentru a identifica exact programele de finanţare care pot susţine fiecare proiect din cadrul strategiei.

Indicatori de evaluare a implementării strategiei comunei Nuşfalău

Dezvoltare economică şi competitivitatea mediului de afaceri

- Numărul întreprinderilor;
- Numărul societăţilor cu participare străină la capital;
- Cifra de afaceri totală;
- Numărul şomerilor înregistraţi;
- Numărul mediu al salariaţilor;
- Producţia agricolă vegetală şi animală;
- Suprafaţa terenurilor agricole valorificate;
- Km de drumuri de exploatare agricolă înfiinţate/reabilitate;
- Numărul de parteneriate de tip public-privat dintre Primăria Nuşfalău şi mediul de afaceri.

Infrastructură

- Lungimea drumurilor comunale modernizate;
- Lungime trotuare modernizate;
- Lungime reţea de apă potabilă;
- Lungime reţea de canalizare;
- Grad de conectare la reţeaua de apă potabilă;
- Grad de conectare la reţeaua de canalizare;
- Grad de conectare la reţeaua de electricitate;

Educaţie şi cultură

- Numărul sălilor de clasă;
- Unităţi de învăţământ reabilitate;
- Numărul laboratoarelor şcolare;
- Numărul sălilor de sport;
- Numărul aşezămintelor culturale reabilitate şi construite;
- Evenimente culturale organizate;
- Numărul obiectivelor cultural-religioase reabilitate;
- Numărul obiectivelor cu valoare istorică reabilitate;
- Numărul de locuri de parcare în vecinătatea obiectivelor culturale.

Sănătate şi servicii sociale

- Unităţi medico-sanitare reabilitate;
- Numărul de parteneriate în domeniul furnizării serviciilor sociale;
- Numărul cazurilor de abandon şcolar;
- Gradul de acoperire cu servicii sociale pentru copii proveniţi din medii defavorizate;
- Rata şomajului în rândul persoanelor defavorizate;
- Numărul întreprinderilor sociale.

Servicii publice

- Numărul traseelor de transport public şcolar;
- Numărul staţiilor de transport în comun amenajate pentru transportul public şcolar;
- Funcţionari publici beneficiari ai sesiunilor de specializare şi perfecţionare în domenii de interes: achiziţii publice, management de proiect, furnizarea serviciilor publice, ECDL;
- Numărul studiilor de evaluare a oportunităţii externalizării serviciilor publice;
- Zone publice supravegheate video;
- Rata infracţionalităţii;
- Numărul echipamentelor în parcurile de joacă pentru copii;
- Numărul băncilor instalate în spaţiile publice;
- Numărul de coşuri de gunoi montate în spaţiile publice;
- Numărul zonelor de agreement.

Mediu

- Cantitatea de deşeuri menajere generate;
- Gradul de acoperire a serviciilor de salubrizare;
- Cantitatea de deşeuri de echipamente electrice şi electronice colectată selectiv pe locuitor;
- Numărul de acţiuni de ecologizare;
- Suprafaţă împădurită.

II.7. ANALIZA FACTORILOR INTERESAȚI

Stakeholderii sau factori interesaţi sunt indivizii sau grupurile care pot influenţa o anumită politică sau care pot fi afectaţi de aceasta.

Un factor interesat poate fi o persoană, un cetăţean, o instituţie, inclusiv diferitele departamente ale administraţiei, grupuri specifice sau categorii de persoane, de exemplu tineri, bătrâni, bogaţi, săraci, un sat sau chiar întreaga comunitate.

Managementul Stakeholderilor se concentrează pe comunicarea continuă cu toate părţile interesate, pentru a înţelege nevoile şi aşteptările lor, pentru a soluţiona problemele imediat ce apar, pentru a gestiona conflictele de interese şi pentru a stimula implicarea stakeholderilor în activităţile şi deciziile proiectului.

Principalii stakeholderi ai Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Nuşfalău, perioada 2014-2020 sunt:

- Populaţia;
- Mediul de afaceri;
- Autorităţile publice locale;
- Prefectura;
- Consiliul Judeţean;
- Instituţiile publice de cultură;
- Instituţiile publice de sănătate;
- Organizaţiile non-guvernamentale;
- Mass-media.

Populaţia este unul dintre principalii stakeholderi ai Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Nuşfalău, perioada 2014-2020, atât datorită numeroaselor domenii în care vor avea beneficii în urma acestei strategii, cât şi datorită capacităţii de a influenţa anumite resurse pentru implementarea ei.

În ansamblu, interesul populaţiei în urma strategiei este de a avea condiţii mai bune de viaţă, locuri de muncă diversificate, bine remunerate şi servicii publice de calitate. Într-adevăr, principalii beneficiari ai tuturor planurilor sectoriale de acţiune sunt locuitorii comunei, aceştia urmând a se bucura de parcuri şi spaţii de joacă pentru copii bine amenajate, zone noi de agrement, drumuri modernizate, infrastructură tehnico-edilitară reabilitată, servicii de transport public moderne, siguranţă şi ordine publică, servicii educaţionale şi de sănătate mai eficiente, mediu mai curat, activităţi culturale mai frecvente.

Pe de altă parte, populaţia poate avea un impact fundamental asupra bunei implementări a strategiei, gradul de acceptabilitate al populaţiei vis-à-vis de măsurile şi acţiunile propuse fiind determinant. Mai mult decât atât, implicarea populaţiei este necesară pentru crearea unei societăţi civile puternice, un pion esenţial în deciziile luate la de autorităţile publice nivel local.

Un alt stakeholder cheie este **mediul de afaceri.** Interesul principal al antreprenorilor locali este de a fi rezolvate obstacolele şi dificultăţile întâmpinate de aceştia în prezent:

- infrastructura rutieră şi tehnico-edilitară;
- colaborarea dintre mediul de afaceri şi autorităţile publice;
- birocraţia.

De asemenea, mediul de afaceri va beneficia de infrastructură de afaceri mai dezvoltată în urma implementării strategiei.

Mediul de afaceri joacă un rol cheie în Strategie şi datorită capacităţii de a mobiliza anumite resurse financiare pentru implementarea planurilor de acţiune propuse în acest document.

Strategia de dezvoltare presupune realizarea unor investiţii majore care pot fi demarate doar de **autorităţile publice locale**. De altfel, pentru realizarea investiţiilor din fonduri europene este necesară implicarea autorităţilor publice ca principal beneficiar şi contribuitor financiar pentru co-finanţare.

Mai mult decât atât, autorităţile publice locale deţin nu doar resursele financiare, ci şi cele de legitimitate pentru implementarea strategiei de dezvoltare.

Şi Primarul are competenţe ce pot influenţa implementarea Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei având rolul de a întocmi proiectul bugetului local şi contul de încheiere a exerciţiului bugetar şi de a le supune spre aprobare Consiliului Local.

Pe de altă parte, autorităţile publice locale vor avea şi o serie de beneficii directe ca urmare a implementării strategiei, precum dezvoltarea resurselor umane.

Un alt stakeholder în implementarea Strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Nuşfalău, perioada 2014-2020 este **Consiliul Judeţean.** Una dintre modalităţile prin care această instituţie poate influenţa dezvoltarea comunei Nuşfalău este prin includerea în strategia judeţeană a unor investiţii în comuna Nuşfalău.

Prefectura este un alt stakeholder al Strategiei de de dezvoltare durabilă a comunei, perioada 2014-2020, Prefectul fiind reprezentantul Guvernului pe plan local care asigură legătura operativă dintre fiecare ministru, respectiv conducător al organului administraţiei publice centrale din subordinea Guvernului şi conducătorul serviciului public deconcentrat din subordinea acestuia. O primă modalitate prin care Prefectul poate influenţa implementarea strategiei este prin efectuarea de lobby la nivel central pentru realizarea de investiţii în comuna Nuşfalău şi rezolvarea problemelor întâmpinate de locuitori şi mediul de afaceri. De altfel, una dintre atribuţiile Prefecturii este acţionarea pentru realizarea în judeţ a obiectivelor cuprinse în Programul de guvernare şi dispunerea măsurilor necesare pentru îndeplinirea lor, în conformitate cu competenţele şi atribuţiile ce îi revin, potrivit legii.

Instituţiile publice de cultură reprezintă un alt factor interesat în Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Nuşfalău, perioada 2014-2020. Prin implementarea strategiei, se va dezvolta şi moderniza infrastructura în care îşi desfăşoară activitatea în prezent instituţiile culturale şi se va recurge la sprijinirea activităţilor culturale. Pe de altă parte, instituţiile publice culturale pot contribui la dezvoltarea comunei Nuşfalău prin co-participare la proiectele de finanţare şi prin furnizarea de informaţii privind situaţia din teren.

Instituţiile publice de sănătate vor avea o serie de beneficii în urma implementării strategiei, aceasta presupunând dezvoltarea şi modernizarea infrastructurii de sănătate în scopul îmbunătăţirii serviciilor de sănătate. De îmbunătăţiri la capitolul infrastructură vor avea parte **şi instituţiile publice de învăţământ.** Atât acestea, cât şi instituţiile din domeniul sănătăţii pot participa ca parteneri în cadrul investiţiilor ce se vor realiza la nivelul comunei Nuşfalău.

Organizaţiile non-guvernamentale pot contribui la dezvoltarea serviciilor sociale din comuna Nuşfalău prin efectuarea de parteneriate cu autorităţile publice locale ori prin dezvoltarea unor proiecte finanţate prin fonduri nerambursabile. Prin natura activităţilor desfăşurate, însă, ONG-urile pot contribui şi la dezvoltarea altor sectoare.

Mass-media este un alt stakeholder important în dezvoltarea comunei Nuşfalău. Principalul rol al său este promovarea comunei atât pentru a atrage investitori, cât şi pentru a creşte numărul turiştilor din localitate. Ca mediator – informator între autorităţile publice locale şi populaţie, mass-media are un rol esenţial în influenţarea opiniei publice şi a acceptabilităţii acesteia privind investiţiile din comună. În acest fel, mass-media poate determina apariţia unor presiuni la nivelul administraţiei publice locale şi introducerea unor probleme pe agenda publică.

II.8. ANALIZA REGLEMENTĂRILOR EUROPENE, NAȚIONALE, REGIONALE, LOCALE

Obiective Europa 2020:

1. ***Ocuparea forței de muncă:*** rata de ocupare a forței de muncă de 75% în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 si 64 de ani.

2. ***Cercetare și dezvoltare:*** alocarea a 3% din PIB-ul UE pentru cercetare și dezvoltare.

3. ***Schimbări climatice și energie:*** reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră (sau chiar cu 30%, în condiții favorabile) față de nivelurile înregistrate în 1990, creșterea ponderii surselor de energie regenerabile până la 20%, creșterea cu 20% a eficienței energetice.

4. ***Educație***: reducerea abandonului școlar la sub 10%, creșterea la peste 40% a ponderii absolvenților de studii superioare în rândul populației cu vârsta cuprinsă între 30-34 de ani.

5. ***Sărăcie și excluziune socială:*** reducerea cu cel puțin 20 de milioane a numărului persoanelor care suferă sau riscă să sufere de pe urma sărăciei și a excluziunii sociale.

PRIORITĂȚI EUROPA 2020:

Creștere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare; presupune îmbunătățirea prestației în urmatoarele domenii:

- *cercetare și inovare:* îmbunătățirea condițiilor pentru creșterea investițiilor de stat și private în vederea generării de locuri de muncă prin crearea de noi produse și servicii;
- *educație:* încurajarea și susținerea procesului de învățare și formare de-a lungul vieții în vederea îmbunătățirii competențelor;
- *societatea digitală:* utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor.

Acțiunile acestei priorități vizează:

i. eliberarea potențialului inovator al Europei;
ii. ameliorarea rezultatelor în domeniul educației;
iii. valorificarea avantajelor economice și sociale ale societății digitale.

Creșterea inteligentă va fi stimulată prin trei inițiative:

a. **O Uniune a inovării** prin care se propune:

- reorientarea politicii în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării către domenii care prezintă provocări majore pentru societate: schimbări climatice, utilizarea eficientă a energiei și a resurselor, schimbări demografice, sănătatea populației;

- consolidarea verigilor din lanţul inovării, de la cercetare fundamentală la comercializare.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- definitivarea spaţiului european de cercetare, elaborarea unei agende strategice de cercetare;
- îmbunătăţirea condiţiilor-cadru pentru a permite întreprinderilor să inoveze, crearea unui brevet european unic şi a unei instanţe specializate în materie de brevete;
- lansarea de parteneriate europene în domeniul inovării între UE şi nivelurile naţionale, în vederea accelerării dezvoltării şi utilizării;
- consolidarea şi dezvoltarea rolului instrumentelor UE de susţinere a inovării: fondurile structurale, fondurile de dezvoltare rurală, programul-cadru de cercetare-dezvoltare;
- promovarea parteneriatelor în materie de cunoaştere şi consolidarea legăturilor între educaţie, întreprinderi, cercetare şi inovare.

b. **Tineretul în mişcare** prin care se propune:

- consolidarea performanţei şi atractivităţii internaţionale a instituţiilor de învăţământ superior din Europa;
- sporirea nivelului general de calitate la toate formele de educaţie şi formare în UE;
- combinarea excelenţei cu echitatea, prin promovarea mobilităţii studenţilor şi a celor care urmează un curs de formare,
- îmbunătăţirea situaţiei încadrării în muncă a tinerilor.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- integrarea şi consolidarea programelor UE de mobilitate, cele destinate universităţilor, cele destinate cercetătorilor şi corelarea lor cu programele naţionale;
- impulsionarea agendei de modernizare a învăţământului superior la nivelul programelor şcolare, al guvernanţei şi al finanţării;
- identificarea metodelor de promovare a spiritului antreprenorial prin programe de mobilitate pentru tinerii profesionişti;
- promovarea recunoaşterii învăţării non-formale şi informale;
- lansarea unui cadru pentru încadrarea în muncă a tinerilor.

c. **O agendă digitală pentru Europa** prin care se propune crearea unei piete digitale unice, bazată pe internet rapid şi ultra-rapid şi pe aplicaţii interoperabile:

- până în 2013: acces universal la internet în bandă largă;
- până in 2020: acces universal la internet mult mai rapid (cel puţin 30Mbps);
- până în 2020: o viteză a internetului de peste 100 Mbps în peste 50% din locuinţele din Europa.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- oferirea cadrului juridic stabil, pentru stimularea investiţiilor în infrastructură pentru internet de mare viteză, deschisă şi competitivă, precum şi în serviciile conexe;
- dezvoltarea unei politici eficiente în domeniu;
- facilitarea utilizării fondurilor structurale ale UE pentru realizarea acestei agende.

Creşterea inteligentă este necesară în vederea recuperării decalajelor între creşterea economică a UE şi creşterea economică a celor doi mari competitori pe piaţa mondială respectiv SUA şi Japonia.

Aspecte de corectat în domeniul ***Inovării***:

- nivelul mai redus al investiţiilor în cercetare, dezvoltare şi inovare;
- utilizarea insuficientă a tehnologiilor informaţiei şi comunicaţiilor;
- accesul dificil la inovare în anumite sectoare ale societăţii;

- ponderea mai redusă în UE a firmelor high-tech.

Aspecte de corectat în domeniul ***Educației***:

- un sfert dintre elevi au competențe slabe de citire, unul din șapte tineri abandonează studiile și formarea prea devreme;
- 50% dintre tineri ating un nivel mediu de calificare, insuficient pentru cerințele noi de pe piața muncii;
- în rândul populației cu vârsta cuprinsă între 25 si 34 de ani, doar 1 persoană din 3 are o diplomă universitară, comparativ cu 40% în SUA și peste 50% în Japonia;
- conform „indicelui Shanghai" în clasamentul mondial al primelor 20 de universități, sunt listate doar două universități europene.

Aspecte de corectat în domeniul ***Societății digitale***:

- din valoarea de 2.000 miliarde € reprezentată de piața globală pentru tehnologiile informației și comunicațiilor, firmele europene reprezintă doar 25%;
- rămânerea Europei în urma SUA și Japoniei în ceea ce privește internetul de mare viteză, afectează capacitatea acesteia de inovare în special în zonele rurale, diseminarea online a cunoștintelor și distribuția online de bunuri și servicii.

Creșterea durabilă înseamnă promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive, presupune dezvoltarea de noi procese și tehnologii inclusiv cele ecologice care:
să accelereze dezvoltarea de rețele inteligente, ce folosesc TIC;

- să exploateze rețelele de la scara UE;
- să consolideze avantajul competitiv al mediului european de afaceri;
- să conștientizeze consumatorii în ceea ce privește meritele utilizării eficiente a resurselor;
- să scadă emisia de dioxid de carbon;
- să prevină degradarea mediului, pierderea biodiversității, utilizarea nedurabilă a resurselor.

Creșterea durabilă va sta la baza coeziunii economice, sociale și teritoriale prin derularea de acțiuni în următoarele domenii:

Competitivitate*:*

- menținerea avantajului față de SUA și China, pe piața tehnologiilor ecologice;
- eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor;
- productivitate crescută pentru contracararea presiunii tot mai mari de pe piețele de export și pentru un număr tot mai mare de materii prime.

Combaterea schimbărilor climatice:

- reducerea emisiilor de dioxid de carbon mult mai rapid în decada care urmează;
- exploatarea completă a potențialului noilor tehnologii, precum posibilitățile de captare și stocare a dioxidului de carbon, care vor genera reducerea emisiilor, realizarea de economii și creștere economică;
- consolidarea capacității de rezistență a economiilor UE în fața riscurilor climatice, precum și capacitatea de prevenire a dezastrelor și de reacție la acestea.

Energie curată și eficientă:

- scăderea importurilor UE de petrol și gaze cu 60 de miliarde € până în 2020;
- creșterea PIB-ul cu 0,6%-0,8%;
- crearea a peste 600 000 locuri de muncă prin utilizarea energiei regenerabile în 20% din energia folosită în UE;
- crearea a peste 400 000 locuri de muncă prin atingerea obiectivului de 20% privind eficiența energetică.

Creșterea durabilă va fi stimulată prin două inițiative:

a. **O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor** prin care se propune:

- sprijinirea tranziţiei către o economie eficientă în ceea ce priveşte utilizarea resurselor şi cu emisii reduse de dioxid de carbon;
- decuplarea creşterii economice de utilizarea resurselor, de consumul de energie;
- reducerea emisiilor de CO_2;
- creşterea competitivităţii şi promovarea securităţii energetice.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- mobilizarea instrumentelor financiare ale UE precum fondurile pentru dezvoltare rurală, fondurile structurale, şi altele în cadrul unei strategii solide de finanţare (UE, publică naţională, privată);
- consolidarea cadrului de utilizare a instrumentelor de piaţă precum certificate de emisii, încurajarea utilizării extinse a achiziţiilor publice ecologice;
- prezentarea de propuneri pentru modernizarea şi decarbonizarea sectorului transporturilor;
- implementarea de proiecte strategice în vederea eliminării blocajelor în secţiunile transfrontaliere şi nodurile intermodale (oraşe, porturi, platforme logistice);
- finalizarea pieţei interne a energiei, derularea acţiunilor din cadrul planului privind tehnologiile energetice strategice (SET);
- promovarea proiectelor de infrastructură de importanţă strategică pentru UE în zona baltică, în Balcani, în regiunea mediteraneeană şi în Eurasia;
- adoptarea şi implementarea unui Plan de acţiune privind eficienţa energetică, promovarea unui program în domeniul utilizării eficiente a resurselor (sprijinind IMM-urile şi gospodăriile) prin utilizarea fondurilor structurale şi a altor tipuri de fonduri;
- stabilirea viziunii privind modificările structurale şi tehnologice necesare pentru a face tranziţia către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon, eficienţă din punctul de vedere al utilizării resurselor şi rezistenţa la schimbările climatice până în 2050.

La nivel naţional, statele membre vor trebui:
să elimine treptat subvenţiile dăunătoare mediului (excepţii în cazul persoanelor defavorizate);

- să dezvolte instrumente de piaţă, precum stimulente fiscale şi achiziţii publice menite să adapteze metodele de producţie şi de consum;
- să dezvolte infrastructuri energetice şi de transport inteligente, modernizate şi complet interconectate,
- să utilizeze pe deplin TIC;
- să asigure implementarea coordonată a proiectelor de infrastructură, în cadrul reţelei centrale a UE;
- să se concentreze asupra dimensiunii urbane a transporturilor, responsabile de o mare parte din emisiile generate şi din congestiile reţelelor;
- să utilizeze reglementarea, dezvoltând standarde de performanţă energetică în construcţii şi instrumente de piaţă precum impozitarea, subvenţiile şi achiziţiile publice pentru a reduce consumul de energie şi de resurse;
- să utilizeze fondurile structurale pentru a investi în construcţia de clădiri publice eficiente din punct de vedere energetic şi într-o reciclare mai eficientă;
- să stimuleze instrumente care permit economisirea de energie şi care ar putea creşte eficienţa în sectoarele mari consumatoare de energie, precum cele bazate pe folosirea TIC.

b. **O politică industrială adaptată erei globalizării** prin care se propune:

- colaborea strânsă între CE şi întreprinderi, sindicate, mediul academic, ONG-uri, organizaţii de consumatori;
- elaborarea unui cadru pentru o politică industrială modernă, care să sprijine spiritul antreprenorial, să ghideze şi să ajute industria;
- promovarea competitivităţii sectorului industriei primare, al producţiei şi al serviciilor din Europa.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- stabilirea politicii industriale apte să menţină şi să dezvolte o bază industrială puternică, competitivă, diversificată în Europa, să sprijine tranziţia sectoarelor de producţie către o utilizare mai eficientă a energiei şi a resurselor;
- dezvoltarea abordării orizontale a politicii industriale, care să combine diverse instrumente de politică precum reglementarea „inteligentă", modernizarea achiziţiilor publice, normele în materie de concurenţă, stabilirea de standarde;
- îmbunătăţirea mediului de afaceri, în special pentru IMM-uri, inclusiv prin reducerea costurilor de tranzacţie aferente desfăşurării unei activităţi economice în Europa, prin promovarea clusterelor şi prin îmbunătăţirea accesului convenabil la finanţare;
- restructurarea sectoarelor aflate în dificultate prin orientarea lor către activităţi de viitor, inclusiv prin redistribuirea rapidă a competenţelor către sectoarele şi pieţele cu un ritm alert de creştere;
- promovarea tehnologiilor şi a metodelor de producţie care reduc utilizarea resurselor naturale şi sporesc investiţiile în patrimoniul natural al UE;
- promovarea internaţionalizării IMM-urilor;
- asigurarea faptului ca reţelele de transport şi de logistică permit industriei din toată Uniunea să beneficieze de acces efectiv pe piaţa unică, pe piaţa internaţională;
- dezvoltarea unei politici spaţiale care să pună la dispoziţie instrumentele necesare depăşirii unor provocări-cheie la nivel mondial;
- sporirea competitivităţii sectorului turismului în Europa;
- revizuirea reglementărilor în vederea sprijinirii tranziţiei sectoarelor serviciilor şi producţiei către o utilizare mai eficientă a resurselor, inclusiv printr-o reciclare mai eficientă; reînnoirea strategiei UE de promovare a responsabilităţii sociale a întreprinderilor, ca element-cheie în asigurarea încrederii pe termen lung a angajaţilor şi a consumatorilor.

La nivel naţional, statele membre vor trebui:

- să îmbunătăţească mediul de afaceri, în special pentru IMM-urile inovatoare, inclusiv prin achiziţii publice menite să sprijine iniţiativele care încurajează inovarea;
- să amelioreze condiţiile de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală;
- să reducă sarcina administrativă a societăţilor şi să amelioreze calitatea legislaţiei în domeniul afacerilor;
- să colaboreze cu părţile interesate din diverse sectoare în vederea identificării blocajelor, elaborării de analize comune cu privire la modalităţi de menţinere a unei baze industriale şi de cunoaştere solide, de a plasa UE în poziţie de lider în ceea ce priveşte dezvoltarea durabilă la nivel mondial.

Creşterea durabilă este necesară în vederea susţinerii UE pentru a prospera într-o lume cu emisii reduse de dioxid de carbon, cu resurse limitate, pentru prevenirea degradării mediului, pierderea biodiversităţii şi utilizarea nedurabilă a resurselor.

Creşterea favorabilă incluziunii înseamnă promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forţei de muncă, care să asigure coeziunea socială şi teritorială şi care presupune:

- asigurarea autonomiei cetăţenilor prin rate ridicate ale ocupării forţei de muncă;
- investirea în dezvoltarea competenţelor;
- combaterea sărăciei;
- modernizarea pieţelor muncii şi a sistemelor de formare şi de protecţie socială;
- consolidarea coeziunii teritoriale prin accesibilizarea beneficiilor creşterii economice în toate regiunile UE inclusiv în cele ultraperiferice;
- asigurarea accesului şi oportunităţilor pentru toţi cetăţenii pe tot parcursul vieţii;
- creşterea participării forţei de muncă prin asigurarea de politici de promovare a egalităţii de şanse între femei şi bărbaţi.

Se va acţiona în vederea rezolvării problemelor din următoarele domenii:

❍ ***Ocuparea forţei de muncă:***

- schimbările demografice au generat scăderea numărului de persoane active - în UE doar două treimi din populaţia activă are loc de muncă, în comparaţie cu peste 70% în SUA şi Japonia;
- rata ocupării forţei de muncă este scăzută în special în rândul femeilor şi al lucrătorilor în vârstă;
- rata şomajului de peste 21% în rândul tinerilor;
- risc ridicat de pierdere a terenului pe piaţa muncii a persoanelor neintegrate în câmpul muncii sau care au legături slabe cu acesta.

❍ ***Competenţele:***

- aproximativ 80 de milioane de persoane au competenţe reduse sau de bază;
- oportunităţile oferite prin învăţarea de-a lungul vieţii, aparţin în special persoanelor mai instruite;
- până în 2020, 16 milioane de locuri de muncă vor necesita nivel înalt de calificare, în timp ce numărul locurilor de muncă pentru care se vor cere competenţe reduse va scădea cu 12 milioane;
- pentru menţinerea vieţii active îndelungate, este necesară dobândirea şi dezvoltarea de noi competenţe pe tot parcursul vieţii.

❍ ***Combaterea sărăciei:***

- 80 de milioane de persoane erau ameninţate de sărăcie, înainte de apariţia crizei economice;
- 19 milioane dintre acestea sunt copii;
- 8% dintre persoanele care au un loc de muncă nu câştigă suficient pentru a ieşi din sărăcie, cei mai afectati fiind şomerii.

Creşterea favorabilă incluziunii va fi stimulată prin două iniţiative:

a. **O agendă pentru noi competenţe şi noi locuri de muncă** prin care se propune:

- crearea condiţiilor necesare modernizării pieţelor muncii pentru a creşte nivelurile de ocupare a forţei de muncă şi pentru a asigura sustenabilitatea modelelor sociale europene;
- promovarea autonomiei cetăţenilor prin dobândirea de noi competenţe care vor permite forţei de muncă actuale şi viitoare, adaptarea la noile condiţii şi la eventualele schimbări de carieră;
- reducerea şomajului;
- sporirea productivităţii muncii.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- definirea şi punerea în aplicare a celei de a doua etapă a agendei de flexicuritate, în vederea identificării modalităţilor de îmbunătăţire şi gestionare a tranziţiilor economice, de combatere a şomajului, de creştere a ratelor de activitate;
- adaptarea cadrului legislativ, în conformitate cu principiile reglementării „inteligente", la evoluţia modelelor de organizare a muncii, la noile riscuri la adresa sănătăţii şi securităţii muncii;
- facilitarea şi promovarea mobilităţii lucrătorilor în interiorul UE şi asigurarea unei corespondenţe mai bune între cererea şi oferta de locuri de muncă, prin intermediul sprijin financiar acordat din fondurile structurale, în special din Fondul social european (FSE);
- consolidarea capacităţii partenerilor sociali, valorificarea potenţialului de soluţionare a problemelor oferit de dialogul social la toate nivelurile (la nivelul UE, la nivel naţional şi regional, la nivel sectorial şi la nivelul întreprinderilor);
- impulsionarea cadrului strategic de cooperare în materie de educaţie şi formare în care să fie implicate toate părţile interesate;
- asigurarea dobândirii competenţelor necesare în vederea continuării studiilor şi a integrării pe piaţa muncii, precum şi a recunoaşterii acestora pe tot parcursul educaţiei generale, profesionale, superioare şi din viaţa adultă.

La nivel naţional, statele membre vor trebui:

- să pună în aplicare măsurile naţionale de flexicuritate, să reducă segmentarea pieţei muncii, să faciliteze tranziţiile şi

reconcilierea vieţii profesionale cu viaţa privată;
- să analizeze, să monitorizeze eficienţa sistemelor fiscale şi de asigurări sociale pentru a asigura rentabilitatea muncii;
- să promoveze noi forme de reconciliere a vieţii profesionale cu cea privată, politici de îmbătrânire activă, să sporească egalitatea de şanse între femei şi bărbaţi;
- să promoveze, să monitorizeze concretizarea eficace a rezultatelor dialogului social;
- să impulsioneze punerea în aplicare a Cadrului european al calificărilor, prin instituirea unor cadre naţionale ale calificărilor;
- să asigure dobândirea competenţelor necesare în vederea continuării studiilor şi a integrării pe piaţa muncii, recunoaşterea acestora pe tot parcursul educaţiei generale, profesionale, superioare şi din viaţa adultă, inclusiv în cadrul învăţării non-formale şi informale;
- să dezvolte parteneriate între mediul educaţiei şi formării şi cel al muncii, în special prin implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertelor de educaţie şi formare.

b. **O platformă europeană de combatere a sărăciei** prin care se propune:

- asigurarea coeziunii economice, socială, teritoriale, ca o continuare a anului în curs, care reprezintă „Anul european de luptă împotriva sărăciei şi excluziunii sociale";
- sensibilizarea opiniei publice pentru recunoaşterea drepturilor fundamentale ale persoanelor care se confruntă cu sărăcia şi excluziunea socială.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:
- elaborarea unei platforme de cooperare, de schimb de bune practici, în vederea încurajării actorilor din sectorul public şi privat de a reduce excluziunea socială prin acţiuni concrete, inclusiv prin acordarea finanţărilor din fondurile structurale, în special din FSE;
- elaborarea şi implementarea de programe care vizează promovarea inovării sociale în rândul grupurilor celor mai vulnerabile, dezvoltarea unei noi agende pentru integrarea migranţilor;
- evaluarea caracterului adecvat şi a sustenabilităţii sistemelor de protecţie socială şi de pensii şi identificarea modalităţilor de îmbunătăţire a accesului la sistemele de sănătate.

La nivel naţional, statele membre vor trebui:
- să promoveze responsabilitatea colectivă şi individuală pe care o împart în domeniul combaterii sărăciei şi excluziunii sociale;
- să definească şi să pună în aplicare măsuri care vizează grupurile cu un grad de risc ridicat precum familiile monoparentale, femeile în vârstă, minorităţile, romii, persoanele cu handicap şi personale fără adăpost;
- să îşi dezvolte sistemele de securitate socială şi de pensii pentru a asigura un nivel adecvat al ajutorului pentru venit şi al accesului la asistenţă medicală.

Creşterea favorabilă incluziunii este necesară în vederea:

- oferirii populaţiei acces la centre de îngrijire a copiilor şi la centre destinate altor persoane aflate în întreţinere;
- punerii în aplicare a principiilor privind flexicuritatea;
- oferirii cetăţenilor posibilitatea de a dobândi noi competenţe care să le permită adaptarea la noile condiţii şi la eventualele schimbări de carieră;
- combaterea sărăciei şi excluziunii sociale;
- reducerea inegalităţilor în materie de sănătate;
- îmbunătăţirea capacităţii de a face faţă fenomenului de îmbătrânire activă.

GUVERNANŢA ECONOMICĂ

Criza economică:

a. a evidenţiat deficienţe structurale în economia Europei;
b. a anulat progrese precedente;
c. a identificat evidente probleme fundamentale şi soluţii neviabile pe termen lung;
d. a demonstrat interdependenţa economiilor europene;

e. a subliniat necesitatea coordonării politicilor economice la nivelul UE în vederea rezolvării de probleme, promovării creşterii economice şi creării de locuri de muncă.

Cei **trei piloni** ai noii guvernanţe economice:

1. ***Consolidarea agendei economice printr-o supraveghere mai atentă din partea UE*** şi include:

- priorităţile politice şi obiectivele stabilite în cadrul Strategiei Europa 2020;
- angajamentele suplimentare pe care şi le-au asumat statele membre participante la Pactul Euro Plus;
- consolidarea supravegherii de către UE a politicilor economice şi fiscale, ca parte a Pactului de stabilitate şi creştere, dar şi prin intermediul noilor instrumente menite să stopeze dezechilibrele macroeconomice;
- adoptarea unei noi metode de lucru numită „semestrul european" care permite discutarea priorităţilor economice şi bugetare în aceeaşi perioadă a fiecărui an.

2. Asigurarea stabilităţii zonei euro şi include:

- mecanisme temporare de sprijin pentru statele membre, ca reacţie a UE la criza datoriei suverane;
- înlocuirea lor în 2013 de un mecanism permanent, respectiv Mecanismul european de stabilitate (MES);
- aplicarea unor programe de reformă şi consolidare fiscală, elaborate în strânsă colaborare cu FMI.

3. Redresarea sectorului financiar

Aspecte esenţiale ale noii guvernanţe economice a UE **Semestrul european**: reprezintă primele 6 luni ale fiecărui an, perioada în care are loc coordonarea politicilor bugetare, macroeconomice şi structurale ale statelor membre în baza căreia se ţine cont de recomandările UE în luarea deciziilor cu privire la bugetul naţional şi la alte aspecte de interes economic.

ETAPE:

Ianuarie:

- analiza anuală a creşterii este prezentată de Comisie;
- sunt stabilite priorităţile UE pentru anul următor, în materie de creştere economică şi locuri de muncă.

Martie:

- pe baza analizei anuale a creşterii, şefii de stat şi de guvern elaborează orientările UE pentru politicile naţionale.

Aprilie:

Statele membre transmit:

- planurile naţionale privind garantarea finanţelor publice sănătoase (programele de stabilitate şi convergenţă);
- programele de reformă;
- măsurile propuse pentru promovarea creşterii inteligente, durabile şi favorabile incluziunii (programele naţionale de reformă).

Iunie:

- evaluarea programelor de către Comisie;
- în cazul în care este necesară, formularea de recomandări specifice pentru fiecare ţară;
- discutarea şi aprobarea în Comisie a recomandărilor;
- adoptarea oficială a recomandărilor adresate fiecărei ţări.

Pactul de stabilitate şi creştere constă într-un set de reguli care încurajează statele membre să menţină viabilitatea finanţelor publice.

Componente:

1. ***Componenta preventivă*** constă în transmiterea de către statele membre, a programul anual de stabilitate (ţările din zona euro) sau de convergenţă (celelalte state membre), împreună cu programul naţional de reformă, program care prezintă modul în care

statul membru intenţionează să asigure şi să menţină viabilitatea finanţelor publice pe termen mediu. Ulterior, Comisia poate oferi recomandări politice (în iunie, în cadrul semestrului european) sau, dacă este necesar, poate înainta o propunere Consiliului pentru ca acesta să transmită un avertisment în cazul unui deficit excesiv.

2. ***Componenta corectivă*** reglementează procedura în caz de deficit excesiv (PDE). În baza PDE, dacă deficitul bugetar al unui stat membru depăşeşte limita de 3% (conform Tratatului), Consiliul va transmite recomandări privind redresarea situaţiei. Nerespectarea acestor recomandări poate duce la impunerea de sancţiuni pentru statele din zona euro.

Pactul de stabilitate şi creştere este în curs de consolidare, prin introducerea unor modificări menite:

- să permită componentei corective a Pactului să ia mai bine în considerare interacţiunea dintre datorie şi deficit, mai ales în ţările puternic îndatorate (unde datoria publică depăşeşte 60% din PIB);
- să accelereze procedura în caz de deficit excesiv şi să facă impunerea sancţiunilor semiautomată - în acest sens, în cadrul Consiliului va fi nevoie de o majoritate calificată, nu atât pentru a aproba, cât mai ales pentru a respinge o propunere de sancţionare înaintată de Comisie;
- să amelioreze cadrele bugetare naţionale, abordând aspectele contabile şi statistice, precum şi practicile în materie de previziuni.

Corectarea dezechilibrelor macroeconomice constă într-un mecanism de supraveghere care identifică şi corectează dezechilibrele macroeconomice, încă din faza incipientă. Alegerile economice divergente făcute în ultimul deceniu de către statele membre, au accentuat diferenţele în materie de competitivitate generând dezechilibre macroeconomice la nivelul UE. Economiile statelor membre vor fi monitorizate în vederea depistării dezechilibrelor macroeconomice, în cazul în care vor fi înregistrate depăşiri ale „nivelurilor de alertă", Comisia urmând să facă recomandări în urma rezultatelor analizelor aprofundate.

Pactul Euro Plus constă într-un program suplimentar de reforme, care constituie o reflecţie a interdependenţei dintre ele. Printre celelalte şase ţări, care nu fac parte din zona euro, dar care au decis să adere la acest pact, se număra şi România. Cele patru domenii vizate de *Pactul Euro Plus* sunt competitivitate, ocuparea forţei de muncă, viabilitatea finanţelor publice şi consolidarea stabilităţii financiare. Pactul a fost aprobat de liderii UE în martie 2011. Cele 23 de ţări semnatare se angajează să implementeze reformele în detaliu. Cele patru state membre care nu au semnat pactul sunt libere să facă acest lucru oricând doresc. Angajamentele asumate în virtutea pactului se integrează în noul cadrul de guvernanţa economică şi sunt incluse în programele naţionale de reformă ale statelor membre.

Remedierea sectorului financiar

În vederea prevenirii apariţiei problemelor şi asigurării că actorii din sectorul financiar sunt supuşi unor monitorizări stricte, UE a elaborat reglementări şi a creat agenţii specifice, întreprinzându-se şi alte acţiuni, cu scopul de garantare pentru băncile europene a existenţei de suficiente rezerve de capital, necesare pentru a face faţă şocurilor din sistem, astfel sistemul bancar păstrându-şi funcţionalitatea în domeniul oferirii de credite întreprinderilor şi persoanelor fizice.

DEZVOLTAREA DURABILĂ - principii, valori, direcţii de acţiune

Definiţii:

i. *Totalitatea formelor şi metodelor de dezvoltare socio-economică al căror fundament îl reprezintă asigurarea echilibrului între sistemele socio-economice şi potenţialul natural.*

ii. *Dezvoltarea care urmăreşte satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generaţiilor viitoare de a-şi satisface propriile nevoi.*

Conceptul de dezvoltare durabilă a luat naştere din necesitatea găsirii răspunsurilor la întrebări precum:

- Cum putem concilia progresul economic şi social fără a pune în pericol echilibrul natural al planetei?
- Cum putem repartiza bogăţia între ţările dezvoltate şi cele mai puţin dezvoltate?
- Cum putem asigura un trai decent unui număr însemnat de milioane oameni aflaţi în pericol, în regiunile în care planeta suferă în urma exploatărilor excesive a resurselor naturale?
- Cum putem acţiona în vederea asigurării generaţiilor viitoare unui biosistem sănătos?

Scurt istoric al dezvoltării durabile

1972 - Conferinţa Naţiunilor Unite, la **Stockholm**:

- 113 naţiuni discută problemele poluării, distrugerii resurselor, deteriorării mediului, pericolul dispariţiilor unor specii, nevoia creşterii nivelului de trai al oamenilor; se subliniază legătura indisolubilă între calitatea vieţii şi calitatea mediului pentru generaţiile actuale şi viitoare.

1986 - Comisia mondială de mediu şi dezvoltare, înfiinţată de Naţiunile Unite:

- are ca scop studierea dinamicii deteriorării mediului şi oferirea de soluţii cu privire la viabilitatea pe termen lung a societăţii umane; sunt identificate două probleme majore:
  a. dezvoltarea nu înseamnă doar profituri mai mari şi standarde înalte de trai pentru un mic procent din populaţie, ci creşterea nivelului de trai al tuturor;
  b. dezvoltarea nu ar trebui să implice distrugerea sau folosirea nesăbuită a resurselor noastre naturale, nici poluarea mediului ambient.

1992 - Summitul de la Rio „conferinţa secolului”:

- 120 naţiuni, au avut ca scop stabilirea unei noi

strategii a dezvoltării economice, industriale şi sociale în lume, fiind acceptată ideea ca dezvoltarea durabilă reprezintă *"o nouă cale de dezvoltare care să susţină progresul uman pentru întreaga planetă şi pentru un viitor îndelungat"*. S-a obţinut consensul pentru un plan de dezvoltare durabilă numit **Agenda 21** şi două seturi de principii, **Declaraţia de la Rio cu privire la mediu şi dezvoltare** şi **Principiile pădurii**.

1997 - includerea conceptului de „dezvoltare durabilă” în **Tratatul de la Maastricht,** ca obiectiv politic al UE.

2001 - **Consiliul European de la Goteborg:**

- adoptarea Strategiei Europene de Dezvoltare Durabilă (SDD);
- propunerea Setului de Indicatori de Dezvoltare Durabilă, cu scopul monitorizării acesteia (în iunie 2006 aceasta a fost revizuită şi a fost adoptat un nou model de guvernare).

2002 - Summitul de la Johannesburg:

Se studiază progresul făcut spre dezvoltarea durabilă şi se reafirmă angajamentul ţărilor participante. Aspecte discutate:

- reducerea numărului locuitorilor planetei care nu au acces la rezerve de apă potabilă, de la peste 1 miliard la 500 milioane până în anul 2015;
- înjumătăţirea numărului celor ce nu au condiţii de salubritate corespunzătoare la 1,2 miliarde;
- creşterea folosirii surselor durabile de energie şi refacerea efectivelor de peşte secătuite.

Obiectivele – cheie ale Strategiei pentru Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene:

- “Protecţia mediului, prin măsuri care să permită disocierea creşterii economice de impactul negativ asupra mediului;
- Echitatea şi coeziunea socială, prin respectarea drepturilor fundamentale, diversităţii culturale, egalităţii de şanse şi prin combaterea discriminării de orice fel;
- Prosperitatea economică, prin promovarea cunoaşterii, inovării şi competitivităţii pentru asigurarea unor standarde de viaţă ridicate şi unor locuri de muncă abundente şi bine plătite;

- ❖ Îndeplinirea responsabilităţilor internaţionale ale UE prin promovarea instituţiilor democratice în slujba păcii, securităţii şi libertăţii, a principiilor şi practicilor dezvoltării durabile pretutindeni în lume.

Principiile Strategiei pentru Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene:

- ♦ Promovarea şi protecţia drepturilor fundamentale ale omului;
- ♦ Solidaritatea în interiorul generaţiilor şi între generaţii;
- ♦ Cultivarea unei societăţi deschise şi democratice;
- ♦ Informarea şi implicarea activă a cetăţenilor în procesul decizional;
- ♦ Implicarea mediului de afaceri şi a partenerilor sociali;
- ♦ Coerenţa politicilor şi calitatea guvernării la nivel local, regional, naţional şi global;
- ♦ Integrarea politicilor economice, sociale şi de mediu prin evaluări de impact şi consultarea factorilor interesaţi;
- ♦ Utilizarea cunoştinţelor moderne pentru asigurarea eficienţei economice şi investiţionale;
- ♦ Aplicarea principiului precauţiunii în cazul informaţiilor ştiinţifice incerte;
- ♦ Aplicarea principiului „poluatorul plăteşte".

În anul 2008, a fost elaborată **Strategia Naţională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030** având ca motto ideea "Menţine sănătos ceea ce te menţine sănătos", document aprobat prin H.G. nr. 1460 din 12 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 824 din 8 decembrie 2008. Strategia recomandă mecanisme specifice la nivelul autorităţilor centrale, locale dar şi la nivelul societăţii civile, sub egida Academiei Române, pentru monitorizarea implementării obiectivelor stabilite.

Documente programatice şi strategii sectoriale elaborate pre- şi post-aderare ca bază de referinţă pentru **Strategia Naţională pentru Dezvoltare Durabilă a României** Orizonturi 2013-2020-2030:

- ❖ Tratatul de Aderare România – Uniunea Europeană;
- ❖ Planul Naţional de Dezvoltare 2007-2013 (PND);
- ❖ Cadrul Strategic Naţional de Referinţă 2007-2013 (CSNR);
- ❖ Programul Naţional de Reformă;
- ❖ Programul de Convergenţă;
- ❖ Strategie post-aderare a României;
- ❖ Raport asupra Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului.

II.9. PORTOFOLIU DE PROIECTE

I. Proiectele de dezvoltare a infrastructurii

1. Proiectele de dezvoltare a infrastructurii reţelelor

Titlul proiectului	**Înfiinţarea reţelei de canalizare menajeră cu staţie de epurare în localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj**
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
4.411.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	**Înfiinţarea reţelei de canalizare menajeră în localitatea Bilghez, judeţul Sălaj**
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
4.411.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Extinderea reţelei de alimentare cu apă şi canalizare menajeră în zona industrială a localităţii Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
6.617.100 lei	1.500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea reţelei de alimentare cu apă din localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
4.411.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea reţelei de alimentare cu apă din localitatea Bilghez, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
4.411.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Amplasare foraj de apă termală în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
4.411.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale	

Titlul proiectului	Înfiinaţare reţea de distribuţie gaze naturale în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului in lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
26.468.400 lei	6.000.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea şi extinderea reţelei electrice din localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea şi extinderea reţelei electrice din localitatea Bilghez, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea şi extinderea sistemului de iluminat public din localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
441.140 lei	100.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea şi extinderea sistemului de iluminat public din localitatea Bilghez, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
441.140 lei	100.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

2. Proiecte de dezvoltare a infrastructurii de transport

Titlul proiectului	Modernizare străzi în comuna Nuşfalău (satele Nuşfalău şi Bilghez), judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
4.411.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea drumurilor comunale şi a străzilor din localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
4.411.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea drumurilor comunale şi a străzilor din localitatea Bilghez, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
4.411.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Construirea de trotuare pietonale pe marginea drumurilor comunale şi a străzilor adiacente din localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Construirea de trotuare pietonale pe marginea drumurilor comunale şi a străzilor adiacente din localitatea Bilghez, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Amenajarea şanţurilor şi rigolelor pentru colectarea apei meteorice din comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
4.411.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Îmbunătăţirea serviciilor de transport prin construirea de staţii de autobuz în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
441.140 lei	100.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Îmbunătăţirea sistemelor de marcaje rutiere în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
220.570 lei	50.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea drumurilor forestiere din comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
6.617.100 lei	1.500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea drumurilor de exploataţie agricolă din comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
4.411.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Amenajare pistă de biciclişti în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
4.411.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

3. Proiecte de dezvoltare a infrastructurii sociale şi culturale

Titlul proiectului	Înfiinţare centru de îngrijire şi asistenţă pentru persoane vârstnice şi persoane cu dizabilităţi în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare centru rezidenţial de îngrijire şi asistenţă pentru persoanele fără adăpost în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare centru de zi pentru persoane vărstnice în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare centru de zi pentru copii: copii în familie, copii separaţi sau în risc de separare de părinţi în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare centru de zi pentru familii cu copii în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare centru de zi pentru victimele violenţei în familie şi asistenţă destinat agresorilor în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare centru de zi pentru persoane toxico-dependente, pentru persoane cu diferite adicţii: droguri, alcool şi alte substanţe toxice în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare centru de zi pentru persoanele fără adăpost în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare centru de primire şi cazare pentru solicitanţii de azil şi persoane care au primit o formă de protecţie în România, în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare centru de zi pentru asistenţă şi suport pentru alte persoane aflate în situaţii de nevoie în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Servicii de intervenţie în stradă pentru persoane fără adăpost, persoane cu diferite adicţii, victime ale violenţei în familie, victime ale dezastrelor naturale în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare centru de preparare şi distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea şi dotarea Liceul Tehnologic nr. 1 din localitatea Nuşfalău, comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea şi dotarea Şcolii Generale cu clasele I-VIII din localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea şi dotarea Şcolii Generale cu clasele I-IV din localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
882.280 lei	200.000 de euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea şi dotarea Şcolii Generale cu clasele I-IV din Bilghez, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
882.280 lei	200.000 de euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea bazei sportive din localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
882.280 lei	200.000 de euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Construire bază sportivă în localitatea Bilghez, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
882.280 lei	200.000 de euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Dotarea cu aparate, echipamente şi materiale sportive a sălii de sport din localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
220.570 lei	50.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Extinderea, modernizarea, dotarea grădiniţei din localitatea Nuşfalău judeţul Sălaj şi amenajare spaţiu de joacă
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare şi dotare centru tip after school în localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare şi dotare creşă în localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare şi dotare centru de permanenţă în localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizare capelă în localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
441.140 lei	100.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Construire capelă în localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
441.140 lei	100.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare şi dotare casă de cultură în localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Extinderea modernizarea şi dotarea căminului cultural din localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Extinderea modernizarea şi dotarea căminului cultural din localitatea Bilghez, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

4. Proiecte pentru creşterea eficienţei energetice

Titlul proiectului	Producţie energie din surse regenerabile în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
4.411.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Construirea staţie de biogaz în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
4.411.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

II. Proiecte de dezvoltare economică

1. Proiecte de dezvoltare economică a comunei

Titlul proiectului	Înfiinţare piaţă agroalimentară şi amenajare depozite prevăzute cu sisteme proprii de răcire pentru păstrarea produselor agroalimentare, în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
1.764.560 lei	400.000 de euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

III. Proiecte de dezvoltare şi amenajare turistică

1. Proiecte de dezvoltare şi amenajare turistică a zonei

Titlul proiectului	Înfiinţarea unui camping termal în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
17.645.600 lei	4.000.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Organizarea taberelor de vară pentru copii în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
220.570 lei	50.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Promovarea turismului rural practicat în comuna Nuşfalău prin editarea unor materiale publicitare, promovarea evenimentelor culturale existente şi programelor locale a comunei Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
220.570 lei	50.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare trasee turistice şi tematice, în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
220.570 lei	50.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea Ansamblului Castelului Banffy din localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare muzeu în localitatea Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

IV. Proiecte de dezvoltare a serviciilor publice şi a capacităţii administrative

1. Proiecte de investiţii pentru protecţia mediului şi a arealului înconjurător

Titlul proiectului	**Amenajarea spaţiilor verzi inclusiv cele situate lângă trotuare, construirea de parcuri pentru recreere, locuri de joacă pentru copii şi dotarea cu mobilier a localităţii Nuşfalău, judeţul Sălaj**
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	**Amenajarea spaţiilor verzi inclusiv cele situate lângă trotuare, construirea de parcuri pentru recreere, locuri de joacă pentru copii şi dotarea cu mobilier a localităţii Bilghez, judeţul Sălaj**
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	**Program de promovare a educaţiei pentru protecţia mediului, comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj**
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
44.114 lei	10.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Îndiguirea malurilor râurilor din comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
4.411.400 lei	1.000.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Curăţarea râurilor şi văilor de pe raza comunei Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
220.570 lei	50.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Împădurirea unor suprafeţe ale comunei Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
441.140 lei	100.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

2. Proiecte de investiţii pentru dezvoltare serviciilor publice

Titlul proiectului	Înfiinţarea Poliţiei Locale în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Dotarea cu echipamente pentru întreţinerea spaţiilor verzi a comunei Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
220.570 lei	50.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Dotarea cu echipamente şi utilaje a comunei Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
220.570 lei	50.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Îmbunătăţirea serviciilor de urgenţă în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
88.228 lei	20.000 de euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Cursuri de perfecţionare pentru personalul din administraţia publică a comunei Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
88.228 lei	20.000 de euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale	

Titlul proiectului	Organizarea de festivaluri şi evenimente cultural – artistice şi istorice periodice în comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
661.710 lei	150.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale	

Titlul proiectului	Inventarierea terenurilor agricole din comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
154.399 lei	35.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Elaborare plan urbanistic general, comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
88.228 lei	20.000 de euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Modernizarea serviciului de evidenţă a populaţiei, comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
44.114 lei	10.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale	

Titlul proiectului	Acţiuni de informare şi cursuri de specializare pentru fermierii locali, comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
44.114 lei	10.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Înfiinţare centru multifuncţional, drumuri de acces şi sistem integrat de alimentare cu apă pentru comunitatea de romi din comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
2.205.700 lei	500.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Pregătirea şi demararea unor programe naţionale şi europene de integrare a romilor, derulate pe plan local, comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
1.114.850 lei	250.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Crearea unor programe de formare vocaţională şi reconversie profesională pentru romi şi revalorizarea meseriilor tradiţionale ale romilor din comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
220.570 lei	50.000 euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Organizarea unor programe de educare suplimentară a copiilor şi tinerilor romi, comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
88.228 lei	20.000 de euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

Titlul proiectului	Derularea în cadrul unităţilor şcolare din comuna comuna Nuşfalău, judeţul Sălaj a programelor de tip “a doua şansă” pentru reintegrarea celor care au părăsit timpuriu şcoala (inclusiv activităţi de alfabetizare)
Estimarea financiară a proiectului	
Buget orientativ al proiectului în lei (suma cu TVA)	Buget orientativ al proiectului în euro: 1 euro = **4.4114 lei** Cursul de schimb valutar pentru care s-a determinat echivalenţa lei/euro, este cel comunicat de Banca Naţională a României în data de 10.08.2015, 1 euro = 4.4114 lei, la data intocmirii Strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 a Unitatii Administrativ Teritoriale **Nuşfalău, judeţul Sălaj**.
88.228 lei	20.000 de euro
Sursele de finanţare	
Fonduri Europene sau naţionale sau buget local	

BIBLIOGRAFIE

http://www.nusfalau.ro/	
http://centruturisticnusfalau.ro/	
www.wikipedia.ro	
http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/	
www.ghidulprimăriilor.ro	
http://www.firme.info	
EUROPA 2020 – principii, valori, direcţii de acţiune	http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:RO:PDF
DEZVOLTAREA DURABILĂ - principii, valori, direcţii de acţiune	http://strategia.ncsd.ro/docs/sndd-final-ro.pdf
Strategia Naţională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030	http://www.mmediu.ro/beta/wp-content/uploads/2012/06/2012-06-12_dezvoltare_durabila_snddfinalromana2008.pdf
Planul de de dezvoltare regională Nord-Vest 2014 - 2020	http://www.nord-vest.ro/Document_Files/Planul-de-dezvoltare-regionala-2014-2020/00001614/hfvs3_PDR%202014-2020%20Transilvania%20Nord%20vers_febr_2014.pdf
Strategia de dezvoltare a judeţului Sălaj 2014-2020	http://www.cjsălaj.ro/pdf/Strategia%20pentru%20dezvoltarea%20durabila%20a%20judetului%20Sălaj%202014-2020.pdf
Planul Naţional de Acţiune pentru Ocuparea Forţei de Muncă	http://www.anofm.ro/files/3/Introducere.pdf
Strategia Guvernului României de Incluziune a Cetăţenilor Români aparţinând Minorităţii Romilor pentru perioada 2012-2020	http://www.oportunitatiegale.ro/pdf_files/Strategie_Incluziune_2012-2020.pdf
Programul de Dezvoltare Locală, submăsura " Modernizarea satului românesc" – OUG 28/2013 – Guvernul României	
Regulamentul 11791/7/2013, care stabileşte cadrul financiar multianual pentru perioada 2014-2020	